

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

INOVCE a RUSKÝ HRABOVEC



Čistopis TEXTOVÁ ČASŤ

Názov ÚPD: **ÚZEMNÝ PLÁN OBCE**
Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce
Číslo uznesenia: 08/2008
Dátum uznesenia: 22.06.2008

.....
Ladislav Polák
starosta obce _____ pečiatka

Názov ÚPD: **ÚZEMNÝ PLÁN OBCE**
Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce
Číslo uznesenia: 03/2008
Dátum uznesenia: 22.06.2008

.....
Juraj Cinkanič
starosta obce _____ pečiatka

Michalovce, 2008

Územný plán obce je financovaný z príspevku ERDF (ES), štátneho rozpočtu a rozpočtu obce Inovec a Ruský Hrabovec v súlade so zmluvou o poskytnutí príspevku uzavretou s MVaRR SR.



NÁZOV ELABORÁTU:

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE INOVCE a RUSKÝ HRABOVEC - ČISTOPIS

OBJEDNÁVATEĽ: OBEC INOVCE, POLÁK Ladislav, starosta obce Inovce, štatutárny zástupca pre obstarávanie UPN obcí Inovce a Ruský Hrabovec

ZÁSTUPCA OBCE: OBEC INOVCE, POLÁK Ladislav, starosta obce Inovce

ZÁSTUPCA OBCE: OBEC RUSKÝ HRABOVEC, CINKANIČ Juraj, starosta obce

SPRACOVATEĽ: ArchAteliér, Ing. arch. BOŠKOVÁ Marianna

HLAVNÝ RIEŠITEĽ: Ing. arch. BOŠKOVÁ Marianna

ZODPOVEDNÍ RIEŠITELIA:

Demografia a bytový fond: Ing. arch. BOŠKOVÁ Marianna

Ochrana prírody, Prvky MUSES: Ing. ZOLOVČÍK Marián

Doprava: Ing. BOŠKO Vladimír

Zásobovanie plynom

Vodné hospodárstvo: Ing. KELEMAN Slavomír

Zásobovanie el. energiou, spoje: Ing. FELC František

POVERENÝ OBSTARÁVATEĽ - odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD podľa § 2 stavebného zákona:
Ing. arch. MAČÁKOVÁ Eva, Jakobyho 14, Košice.

OBSAH :

1	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	7
1.1.1	Dôvody na obstaranie územnoplánovacej dokumentácie	7
1.1.2	Hlavné ciele riešenia	7
1.1.3	Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií	8
1.2	ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM	8
1.2.1	Chronológia spracovania	8
1.2.2	Súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti	9
2	RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE.....	10
2.1	VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS	10
2.1.1	Vymedzenie riešeného územia	10
2.1.2	Geografický opis riešených obcí.....	10
2.1.3	Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí ÚPN VÚC Košického kraja	14
2.2	ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE	18
2.2.1	Demografia – obec Inovce.....	19
2.2.2	Demografia – obec Ruský Hrabovec.....	20
2.2.3	Vývoj a charakteristika bytového fondu – obec Inovce.....	22
2.2.4	Vývoj a charakteristika bytového fondu – obec Ruský Hrabovec.....	25
3	RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCÍ	28
3.1	OBEC INOVCE.....	28
3.1.1	Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia.....	28
3.1.2	Väzby obce na záujmové územie	28
3.2	OBEC RUSKÝ HRABOVEC.....	28
3.2.1	Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia.....	28
3.2.2	Väzby obce na záujmové územie	29
3.3	ÚZEMNÝ PRIEMET EKOLOGICKEJ STABILITY	29
3.3.1	Obec Inovce	30
3.3.2	Obec Ruský Hrabovec.....	32
4	URBANISTICKÁ KONCEPCIA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA.....	33
4.1	STANOVENIE ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCE INOVCE.....	34
4.1.1	Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia	34
4.1.2	Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce.....	34
4.1.3	Urbárna štruktúra obce	34
4.1.4	Prvky funkčného a priestorového usporiadania územia - Inovce	36
4.1.5	Priestorové usporiadanie lokalít bývania - Inovce	36
4.2	STANOVENIE ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCE RUSKÝ HRABOVEC...37	37
4.2.1	Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia	37
4.2.2	Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce.....	38
4.2.3	Urbárna štruktúra obce	38
4.2.4	Prvky funkčného a priestorového usporiadania územia – Ruský Hrabovec.....	39
4.2.5	Priestorové usporiadanie lokalít bývania – Ruský Hrabovec.....	40
4.3	Návrh funkčného využitia územia obcí	40

4.3.1	Funkčné územie občianskej vybavenosti (ÚOV)	41
4.3.2	Funkčné územie rodinných domov (ÚRD) – vidiecka obytná zástavba nízkopodlažná.....	41
4.3.3	Funkčné územie športu a rekreácie (ÚŠR).....	42
4.3.4	Funkčné územie technickej a obslužnej vybavenosti (ÚTV).....	42
4.3.5	Funkčné územie výroby, stavebníctva a skladov (ÚV)	42
4.3.6	Funkčné územie poľnohospodárskej výroby (ÚPoV).....	43
4.3.7	Stavby pre chov drobného zvieratstva	43
4.4	ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT	43
4.4.1	Kultúrno-historický potenciál.....	44
4.4.2	Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu	44
4.4.3	Archeologické hodnoty	44
4.4.4	Prírodné hodnoty územia	45
5	NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA	45
5.1	HLAVNÉ ROZVOJOVÉ SMERY OBCE INOVCE	46
5.1.1	Obytné územie	46
5.1.2	Zmiešané územie	46
5.1.3	Výrobné, poľnohospodárske a iné územie	46
5.1.4	Rekreačné územie.....	46
5.2	HLAVNÉ ROZVOJOVÉ SMERY OBCE RUSKÝ HRABOVEC	47
5.2.1	Obytné územie	47
5.2.2	Zmiešané územie	47
5.2.3	Výrobné, poľnohospodárske a iné územie	47
5.2.4	Rekreačné územie.....	48
6	NÁVRH RIEŠENIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE.....	49
6.1	SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE – OBEC INOVCE.....	49
6.1.1	Školstvo a výchova.....	49
6.1.2	Kultúra a osвета	49
6.1.3	Cirkevné zastúpenie	50
6.1.4	Cintorín	50
6.1.5	Šport a rekreácia	50
6.1.6	Zdravotníctvo.....	51
6.1.7	Sociálna starostlivosť	51
6.1.8	Maloobchodné zariadenie a veľkoobchod, služby.....	51
6.1.9	Správa, verejná správa, inštitúcie.....	52
6.1.10	Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti v obci Inovciach	52
6.2	SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE – OBEC RUSKÝ HRABOVEC	53
6.2.1	Školstvo a výchova.....	53
6.2.2	Kultúra a osвета	53
6.2.3	Cirkevné zastúpenie	53
6.2.4	Cintorín	54
6.2.5	Šport a rekreácia	54
6.2.6	Zdravotníctvo.....	54
6.2.7	Sociálna starostlivosť	54
6.2.8	Maloobchodné zariadenie a veľkoobchod, služby.....	54
6.2.9	Správa, verejná správa, inštitúcie.....	55
6.2.10	Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti v obci Ruský Hrabovec	55
6.3	VÝROBNÉ ZARIADENIE OBCÍ	56

6.3.1	Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory, banské diela, zosuvy	56
6.3.2	Priemyselná výroba	57
6.3.3	Poľnohospodárska výroba	57
6.3.4	Hydromelioračné zariadenia	59
6.3.5	Lesné hospodárstvo	59
6.4	REKREÁCIA, CESTOVNÝ RUCH, KÚPEĽNÍCTVO	60
7	VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	62
8	VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	63
8.1.1	Ochranné pásma	63
8.1.2	Chránené územia podľa osobitných predpisov	63
8.1.3	Kultúrne pamiatky	63
9	RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI	64
9.1.1	Riešenie záujmov obrany štátu	64
9.1.2	Riešenie civilnej ochrany obyvateľstva	64
9.1.3	Riešenie ochrany pred požiarmi	64
9.1.4	Riešenie ochrany pred povodňami	64
10	NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY	65
10.1	ÚZEMNÝ PRIEMET ZAŤAŽENIA PRÍRODY A KRAJINY	76
10.2	ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (ÚSES)	82
10.2.1	Miestny ÚSES – Obec Inovce	83
10.2.2	Miestny ÚSES – Obec Ruský Hrabovec	85
10.2.3	Zakázané činnosti	88
11	NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ...	88
11.1	DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA	88
11.1.1	Širšie dopravné vzťahy – cestná doprava	88
11.1.2	Železničná doprava	90
11.1.3	Obslužné a prístupové komunikácie – obec Inovce	90
11.1.4	Obslužné a prístupové komunikácie – obec Ruský Hrabovec	90
11.1.5	Hromadná doprava	91
11.1.6	Statická doprava	91
11.1.7	Pešie a cyklistické komunikácie	92
11.1.8	Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy	93
11.2	TECHNICKÉ VYBAVENIE	94
11.2.1	Vodné hospodárstvo	94
11.2.2	Zásobovanie pitnou vodou	94
11.2.3	Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd	97
11.2.4	Vodné toky a nádrže (ochrana intravilánu pred povrchovými zrážkami - vegetačná stabilita potokov)	98
11.2.5	Zásobovanie elektrickou energiou	99
11.2.6	Telekomunikačné zariadenia	103
11.2.7	Mobilní operátori	104
11.2.8	Televízne a rozhlasové vysielanie	104
11.2.9	Miestny rozhlas:	104

11.3	ZÁSOBOVANIE TEPLOM, PLYNOM	104
11.3.1	Zásobovanie plynom	104
11.3.2	Zásobovanie teplom	105
11.4	KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	106
11.4.1	Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia	107
11.4.2	Vodné toky a nádrže, čistota vody, podzemné a povrchové vody.....	107
11.4.3	Pôda – ochrana pôdneho fondu	109
11.4.4	Biota	110
11.4.5	Návrh zásad a opatrení na nakladanie s odpadmi	111
12	VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV	111
12.1.1	Ťažba nerastných surovín	111
12.1.2	Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory.....	111
13	VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU	112
14	NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASŤI RIEŠENÉHO ÚZEMIA.....	112
15	HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA	112

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Obstarávateľom Územného plánu obce Inovce a Ruský Hrabovec je obec Inovce ako štatutárny zástupca pre obstarávanie ÚPD pre obcí. Obec v roku 2006 vyhlásila verejnú súťaž na výber spracovateľa „Územného plánu obcí“. Členovia komisie na základe dohodnutých kritérií vyhodnotili poradie úspešnosti ponúk.

Spracovateľom dokumentácie ÚPN-O je ArchAteliér Ing. arch. Bošková Marianna, Kpt. Nálepku 20, Michalovce. Vypracovanie územného plánu obce je spracované na základe zmluvy o dielo č. 45-2006/01/17.

Obstarávateľská činnosť v zmysle § 2a stavebného zákona je zabezpečovaná prostredníctvom URBA Košice (Ing. arch. Eva Mačáková).

1.1.1 Dôvody na obstaranie územnoplánovacej dokumentácie

Obec Inovce a Ruský Hrabovec nemá spracovanú žiadnu územnoplánovaciu dokumentáciu. Akákoľvek výstavba v obci bola doposiaľ regulovaná iba na základe územných rozhodnutí príslušného stavebného úradu. V roku 2006 obec získala z fondov Európskej únie (Operačný program Základná infraštruktúra, Opatrenie 3.4: Renovácia a rozvoj obcí) finančnú dotáciu na obstaranie Územného plánu obce. Postup obstarania územného plánu bol stanovený v zmysle §19a, odst. 1 a §21, odst.2 zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon), v zmysle ktorého sa zabezpečuje vypracovanie **Prieskumov a rozborov, Zadaní a Návrhu ÚPN-O**. Podľa §21. odst.2 stavebného zákona sa upúšťa od vypracovania konceptu riešenia, nakoľko obec Inovce a Ruský Hrabovec je obec s menej ako 2000 obyvateľmi (Inovce 233 obyvateľov, Ruský Hrabovec 385 obyvateľov).

1.1.2 Hlavné ciele riešenia

Ciele riešenia Územného plánu obcí vyplývajú z účelu a zamerania využitia územnoplánovacej dokumentácie. V riešení Územného plánu obcí je potrebné v súlade s § 11, ods. 5 stavebného zákona sa zamerať na riešenie súčasných územnotechnických a environmentálnych problémov a navrhnuť územný rozvoj obcí zodpovedajúci potenciálu územia a potrebám obyvateľov obce pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja.

Základnou koncepciou územného plánu obcí je návrh ktorý je orientovaný na rozvoj vidieckej turistiky, využitie podhorského potenciálu územia na vytváranie pracovných príležitostí.

Hlavným cieľom riešenia ÚPN-O sa stala transformácia funkčného profilu sídla, obec s príjemným bývaním a dochádzkou do práce v meste sa stane obcou, ktorá bývanie spojí s príchodom a službami pre hostí. Tomu občan podriadi zmysel pre stavebný poriadok a zmení svoje myslenie. Tento proces bude dlhodobý – generačný. Návrh územného plánu je prvým krokom tohto procesu.

V tomto zmysle sú hlavné ciele riešenia Územného plánu obcí Inovce a Ruský Hrabovec:

- Cieľom je dosiahnuť v rozvoji obce a súlad súkromných a celo obecných záujmov s ochranou a zachovaním prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt prostredia obce.
- Hlavnému cieľu rozvoja obce sú podriadené parciálne ciele, orientujúce sa na riešenie funkčného využitia obytného a rekreačného územia. Cieľom je pochopiť nerozlučiteľnosť zastaveného územia s celým územím obcí.
- Cieľom je vytvorenie pozemkov na obytnú, občiansku výstavbu, tiež na výstavbu nových turistických zariadení, využiť efektívnejšie existujúce plochy pre podnikateľské aktivity.
- Hlavným cieľom územno-plánovacej dokumentácie je návrh koncepcie dlhodobého urbanistického rozvoja

- obcí a jeho jednotlivých funkcií, funkčné vymedzenie a usporiadanie sídelnej a krajinnej štruktúry, určenie základných zásad organizácie územia, spôsobu jeho využitia a podmienok výstavby.
- Územným plánom obcí vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie jeho trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.
 - Riešiť regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, územno-technické podmienky umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability.
 - Prioritne riešiť súčasné územnotechnické a environmentálne problémy v území identifikované v dokumentácii Prieskumov a rozborov.
 - V návrhu komplexného územného rozvoja obcí rešpektovať z nadradenej dokumentácie územného plánu veľkého územného celku Košického kraja /ÚPN – VÚC/, schváleného Nariadením vlády SR č. 281/1998 Z.z. a jej záväzné regulatívy platné pre kat. územie obcí, schválené zastupiteľstvom KSK dňa 30. 8. 2004.
 - V návrhu koncepcie územného rozvoja obcí riešiť obce ako administratívne a územne samostatné celky a v rámci širších nadlokálnych väzieb zohľadniť vzťahy a väzby na širšie záujmové územie v rámci sídelnej štruktúry okresu Sobrance a to najmä na mestá Sobrance a Michalovce.
 - Obsah a rozsah dokumentácie ÚPN-O obcí spracovať v hĺbke a podrobnosti riešenia primerane Metodickému usmerneniu obstarania a spracovania územného plánu obce (MŽP SR, rok 2001).
 - Navrhnuť komplexný územný rozvoj obce na obdobie cca 15-20 rokov.

1.1.3 Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií

Územný plán obce

Obec Inovce a Ruský Hrabovec doposiaľ nemá spracovanú žiadnu územnoplánovaciu dokumentáciu.

1.2 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

1.2.1 Chronológia spracovania

Zadanie vypracoval obstarávateľ ÚPN-obcí v spolupráci s odborne spôsobilou osobou pre obstarávanie ÚPD a v súčinnosti so spracovávateľom ÚPN-O (01/2006).

Oznámenie o začatí obstarávania ÚPN-O Inovce a Ruský Hrabovec bolo v zmysle § 19b ods.1 písm. a) zákona č. 50/1976 (stavebný zákon) zaslané orgánom štátnej správy, dotknutým samosprávam, inštitúciám a organizáciám a zverejnené na verejne prístupnom mieste v obci Inovce a Ruský Hrabovec počas 30 dní v roku 2006 od 27.1.2006 do 27.2.2006. V zmysle § 19b ods.1b zákona č. 50/1976 (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov obstarávateľka sústredila ÚPD, ÚPP a ostatné podklady, určila ich záväznosť a vyhodnotila možnosti ich využitia. Pri spracovaní zadania boli využité prieskumy a rozborov spracované v júli roku 2006.

Oznámenie o prerokovaní Zadania pre spracovanie ÚPN-O Inovce a Ruský Hrabovec spolu so zadáním bolo zaslané jednotlivo dotknutým orgánom štátnej správy, dotknutému samosprávnemu kraju (Košickému aj Prešovskému SK) a susedným obciam, právny subjektom a fyzickým osobám (35 adresátom). Návrh zadania ÚPN-O bol vystavený na verejné nahliadnutie od 2.11.2006 do 4.12.2006 na obecnom úrade (oznámené aj v obecných rozhlasoch).

V zmysle §20 ods.5 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení

neskorších predpisov (stavebný zákon) obec Inovce požiadala dňa 15.1.2007 nadriadený orgán územného plánovania - Krajský stavebný úrad v Košiciach o posúdenie zadania pre spracovanie ÚPN-O Inovce a Ruský Hrabovec, či obsah návrhu zadania pre spracovanie ÚPN-O a postup jeho obstarania je v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Dokumentácia Zadania, po prerokovaní v súlade s §20, odst.2 stavebného zákona s verejnosťou a dotknutými orgánmi štátnej správy, dotknutými obcami, samosprávnym krajom, s dotknutými organizáciami, právnickými a fyzickými osobami, zapracovaní uplatnených pripomienok a schválení Obecným zastupiteľstvom obce Inovce a Ruský Hrabovec, bude základným zadávacím dokumentom, v ktorom sú stanovené hlavné ciele a požiadavky na riešenie Návrhu ÚPN-O obce Inovce a Ruský Hrabovec.

Na základe posúdenia Zadania Krajským stavebným úradom v Košiciach (stanovisko č.2007/00189 zo dňa 5.2.2007) bolo Zadanie pre Návrh ÚPN-Obcí Inovce a Ruský Hrabovec schválené **schválené v jednotlivých obciach:**

- v obci Inovce uznesením č. 3/2007 dňa 4.3.2007,
- v obci Ruský Hrabovec uznesením č. 2/2007 dňa 3.3.2007,

Dokumentácia Návrhu ÚPN-Obcí je vypracovaná v súlade s požiadavkami na riešenie jednotlivých funkčných systémov územného rozvoja obcí stanovených v schválenom Zadaní. Zásady riešenia stanovené v Zadaní sú akceptované. Obsah dokumentácie Návrhu ÚPN-Obcí Inovce a Ruský Hrabovec je spracovaný v štruktúre zodpovedajúcej §12 vyhlášky č.55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD.

1.2.2 Súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti

Pri vypracovaní prieskumov a rozborov boli použité nasledovné podklady:

Mapové podklady

- mapové podklady M 1: 50 000, M 1:10 000, M 1: 2 000

Podklady a údaje obce:

- Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov, rok 1991, 2001 Krajský štatistický úrad Košice, štatistické údaje obce
- Plynofikačná štúdia – Podhorod' a okolie Ubl'anská dolina

Použitá literatúra:

- Dejiny osídlenia Zemplínskej župy: Ferdinand Uličný
- Dejiny osídlenia Užskej župy: Ferdinand Uličný
- Kultúrne pamiatky Zemplína: PhDr. Čurmová Viera
- Archeologické dedičstvo Zemplínu: kolektív autorov
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregiónu Borolo

Záväzné podklady:

- ÚPN VÚC Košický kraj, schválený Nariadením vlády SR č. 281/1998 Z.z. a jej záväzné regulatívy platné pre kat. územie obce Inovce a Ruský Hrabovec – zmeny a doplnky 2004, schválené zastupiteľstvom KSK dňa 30. 8. 2004 (sprac. URBAN Košice r.1998, 2004)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Michalovce (SAŽP, pobočka Košice, 1994)
- Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja (dopad na obec)

Ďalšie podklady:

V riešení ÚPN-O budú využité aj ďalšie dostupné relevantné krajské, regionálne a lokálne koncepcie a dokumenty s dopadom na rozvoj územia obce, ktoré vyplynú zo spracovania Prieskumov a rozborov.

V rámci prípravných prác boli poskytnuté podklady dotknutých orgánov štátnej správy, organizácií právnických a fyzických osôb (Vyhodnotenie sústredených podkladov)

2 RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

2.1.1 Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obcí sa vymedzuje :

- a) v rozsahu celého administratívneho územia obcí, t.j. katastrálneho územia obcí Inovce a Ruský Hrabovec - návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia (mierka 1:10 000),
- b) v rozsahu navrhovaného zastavaného územia obcí Inovce a Ruský Hrabovec pre podrobné riešenie urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania (mierka 1 : 2 000).

2.1.2 Geografický opis riešených obcí

2.1.2.1 Zemepisná poloha

Katastrálne územie obce Inovce je situované vo východnej časti Košického kraja, v severnej časti okresu Sobrance. Terénna výšková členitosť je pomerne rozsiahla. Pohybuje sa v rozmedzí od 410 m.n.m. – severne od obce Inovce, do 984 m.n.m. – Holica.

Katastrálne územie obce Ruský Hrabovec je situované v najvýchodnejšej časti Košického kraja, na hranici s Ukrajinou, v severovýchodnej časti okresu Sobrance. Terénna výšková členitosť je pomerne rozsiahla. Pohybuje sa v rozmedzí od 265 m.n.m. – v obci pri potoku Stežná, do 621 m.n.m. – Paprný vrch.

Riešený priestor podľa geomorfologického členenia SR (E. Mazúr, M.Lukniš) je súčasťou alpsko - himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincia Východné Karpaty, subprovincia Vnútorne Východné Karpaty, Oblasť Vihorlatsko - gutínska, orografický celok Vihorlatské vrchy a podcelok Popriečny.

Katastrálne územie obcí je bohaté na vodné toky a svojou zložitou plne zodpovedá konfigurácii terénu. Režim všetkých tokov je podmienený kombináciou zdrojov, z ktorých sú toky dotované, a to atmosferickými zrážkami a podzemnými zdrojmi – jedná sa teda dažďovo-snehový typ odtoku s akumuláciou vôd v decembri až januári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najnižšími prietokmi v septembri, s podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra a s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra (odvádzajú zrážkové vody). Zrážky sa na tvorbe zásob podzemných vôd uplatňujú od novembra do apríla. Maximálne stavy hladiny podzemných vôd sa vyskytujú od marca do mája. Na základe doterajších výsledkov hydrogeologického prieskumu možno konštatovať, že v katastri riešenej obce sú priaznivé podmienky na získanie zdrojov podzemných vôd.

Riešené územie spadá do umoria Čierneho mora a je odvodňované povodím Tisy, do ktorého patrí i sústava Bodrogu. Doliny sú bez výrazných riečnych nív. Nápadným znakom reliéfu sú ostré erózne zárezy v pramenných častiach tokov a jarky svedčiace o vlne spätnej erózie vplyvom tektonického zdvihu územia. Zo svahov

Popričného v riešenom území stekajú významné potoky Hrabinský potok a Inovský potok. Z ďalších zasahuje toto územie aj Stežná a potok Ráztočky.

2.1.2.2 Geologické a geomorfologické pomery

Geológia

Riešené územia tvoria Vihorlatské vrchy, ktoré sú v prevažnej miere budované andezitmi a ryolitmi, tvoria severozápadnú záverečnú časť lineárneho radu malých stratovulkánov tiahnucich sa až do Rumunska. Popriečny ako neorénny vulkanit v záujmovom území Inoviec a Ruský Hrabovec si zachoval svoju stratovulkanickú stavbu. Kvartér je tu zastúpený prolúviálnymi sedimentami. Tvoria prevažne mohutné periglaciálne kužele. Vyvíjali sa od spodného pleistocenu až do wurmského glaciálu. Litologickú výplň týchto sedimentov tvoria najmä andezity. Zaznamenaný je výskyt kvartérnych sedimentov – eolicko-deluviálne sprašové hliny. Rozlišujeme tri typy deluviálnych sedimentov – prevažne hlinité, hlinito kamenité a hlinito – kamenité – balvanité. Na záujmovom území sa v prevažnej miere vyskytuje prvý, menej druhý typ Vlastný masív Vihorlatu predstavuje asymetrickú hrasť so zvyškami vulkanických štruktúr vo vrcholových častiach. V severnej časti katastrálneho územia Inovce sú horniny magurského paleogénu reprezentované striedajúcimi sa vrstvami pestrofarebných ílovcov, pieskocov a jednotkou tvorenou glaukonickými pieskocami, sivomodrými bridlicami, hruborytmickým flyšom z masívnych pieskocov a z lastúrnatých rozpadaných slienitých bridlíc.

Geomorfológia

Riešené územia obce Inovce a Ruský Hrabovec tvoria produkty neogénneho vulkanizmu. Charakterizujú ho dva typy vulkanickej aktivity vápenato-alkalickej povahy. Prvým je areálny typ dacitového až ryodacitového vulkanizmu (spodný báden), ktorého produkty sa vyskytujú obmedzene. Druhým typom je bazaltovo-andezitový až andezitový vulkanizmus typu vulkanického oblúka (stredný sarmat-spodný panón), ktorý je charakteristický väčším počtom andezitových stratovulkánov a vulkánov. Sú viazané na dva zlomové systémy. Na severovýchodnom okraji zlomového systému sz.-jv. smeru, obmedzujúc graben rovnakého smeru, je situovaný stratovulkán Popriečny.

Báden

Areálny typ dacitového až ryodacitového vulkanizmu spodného bádenu reprezentujú ryodacitové hrabovské tufy. Litologicky sú tufy jemnozrné, prevažne aleuriticko-pelitické, svetlosivej až zelenkastej farby. V spodnej časti vystupujú stredno- až hrubozrné tufy s fragmentmi pemzy, kryštaloklastmi biotitu a živcov. Ojedinele sú prítomné aj zrná granátu. Primárny charakter tufov zastierajú procesy bentonitizácie a zeolitizácie.

Sarmat-panón

Ďalší typ vulkanickej aktivity reprezentuje bazaltovo-andezitový až andezitový vulkanizmus typu vulkanického oblúka. Táto aktivita pokračovala v strednom-vrchnom sarmate prienikom ryodacitových telies, ktoré prerážajú paleogénne sedimenty. Jedno z týchto telies vystupuje severovýchodne od obce Beňatina. Teleso tvorí svetlý autometamorfovaný ryodacit s akcesorickým granátom. Po okrajoch telesa je vyvinutá brekcia s fragmentmi sklovitého ryodacitu v ílovito-piesčitom matrixe. Na začiatku vrchného sarmatu vulkanickú aktivitu charakterizujú na povrch vystupujúce, morfológicky výrazné telesá. V rámci komplexu sú zahrnuté extruzívne telesá amfibolicko-hyperstenických andezitov, hyperstenických andezitov s akcesorickým augitom a amfibolom, augiticko-hyperstenických andezitov a tiež s nimi späté priechody do extruzívnych brekcií.

Obdobie vrchného sarmatu až spodného panónu dominantne reprezentujú andezitové stratovulkány. Všeobecným znakom tejto vulkanickej aktivity je jej prevažne explozívny začiatok s postupným narastaním a prechodom do efuzívnej aktivity. Skončenie je charakterizované prienkami intruzívnych telies v centrálnych zónach

stratovulkánov. Jednotlivé stratovulkány sa dajú dobre definovať centrálnymi zónami s reliktnými vulkanickými kužeľmi a hydrotermálne premenenými horninami s intrúziami andezitových a dioritových porfýrov, prechodnými vulkanickými zónami tvorenými vulkanickým plášťom a periférnymi vulkanickými zónami, tvorenými prevažne redeponovanými pyroklastikami a epiklastikami.

V širších vzťahoch riešeného územia môžeme spomenúť, že východná reťaz sz.-jv. smeru zahŕňa morfológicky izolované stratovulkány Popriečny, Diel a Morské Oko. Každý z týchto stratovulkánov reprezentujú vyčlenené vulkanické formácie. Stratovulkán Popriečny charakterizuje spodná formácia Popriečny a vrchná formácia Petrovce. Formáciu Popriečny reprezentujú najmä pyroklastické brekie a autochtónne aglomeráty v striedaní s lávovými prúdmi afanitického až strednoporfyrického pyroxenického andezitu, ale aj redeponovanými pyroklastickými a epiklastickými uloženinami. Vo vrchnej formácii Petrovce dominuje efuzívna aktivita, pričom jednotlivé lávové prúdy stredno- až hruboporfyrických pyroxenických a leukokratných andezitov vyplňajú erodované paleoúdolia v smere na juhozápad.

Väčšinu zo spomínaných stratovulkánov charakterizujú na báze produkty explozívnej aktivity ukladané do fluviálno-limnického prostredia, ktoré sú neskôr prekryté produktmi efuzívnej aktivity (dominantne ukladané v terestrickom prostredí). Kvartérny pokry odráža geologickú stavbu predkvartérneho podložia. Kvartérne sedimenty vystupujú v horskej časti Vihorlatských vrchov, kde ich reprezentujú najmä hlinito-kamenité sedimenty pleistocénu a holocénu. V podhorskej časti Vihorlatských vrchov sú značne rozšírené pleistocénne deluviálno-fluviálne sedimenty, fluviálne, eolicko-deluviálne a proluviálne sedimenty. V ich horskej časti sú rozšírené aj soliflukčné a gravitačné sedimenty. Geomorfologické a geologické procesy počas kvartéru sformovali depresie a prepadliny, vyplnené najmä mocným súvrstvom fluviálnych a proluviálnych sedimentov.

Hydrologické pomery

Katastrálne územie obcí Inovce a Ruský Hrabovec je bohaté na vodné toky a svojou zložitou plne zodpovedá konfigurácii terénu. Riešené územie spadá do úmoria Čierneho mora a je odvodňované povodím Tisy, do ktorého patrí i sústava Bodrogu. Doliny sú bez výrazných riečnych nív. Riečna sieť je stromovitá až peristá. Nápadným znakom reliéfu sú ostré erózne zárezy v pramenných častiach tokov a jarky svedčiacie o vlne spätnej erózie vplyvom tektonického zdvihu územia. Zo svahov Popriečneho v riešenom území stekajú významné potoky Hrabinský potok a Inovský potok. Z ďalších zasahuje toto územie aj Stežná a potok Ráztočky. Režim všetkých tokov je podmienený kombináciou zdrojov, z ktorých sú toky dotované, a to atmosférickými zrážkami a podzemnými zdrojmi – jedná sa teda dažďovo-snehový typ odtoku s akumuláciou vôd v decembri až januári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najnižšími prietokmi v septembri, s podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra a s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra (odvádzajú zrážkové vody). Zrážky sa na tvorbe zásob podzemných vôd uplatňujú od novembra do apríla. Maximálne stavy hladiny podzemných vôd sa vyskytujú od marca do mája. Na základe doterajších výsledkov hydrogeologického prieskumu možno konštatovať, že v katastri riešenej obce sú priaznivé podmienky na získanie zdrojov podzemných vôd. Celé pohorie Vihorlat patrí v súčasnosti medzi významné lokality akumulácie povrchových a podzemných vôd. Tento fakt bol potvrdený už aj v minulosti Nariadením vlády vtedajšej SSR zo 6. februára 1987 o prirodzenej akumulácii vôd v pohorí Vihorlat.

Klimatická charakteristika

Klimatické a hydrologické charakteristiky sú veľmi dôležitým prvkom pre definovanie nielen vodného potenciálu, ale aj pre stanovenie ekologickej kvality posudzovaného územia. Klimaticky patria riešené územia obce Inovce a Ruský Hrabovec do mierne teplej klimatickej oblasti. Územie je pod vyznievajúcim vplyvom relatívne teplej klímy od Stredozemného mora a vyznievajúcim vplyvom relatívne vlhkej suboceánskej klímy od Atlantického oceánu. Tento charakter podnebia podmieňuje existenciu variantu základnej vegetačnej

stupňovitosti.

Vo Vihorlatských vrchoch podobne ako v iných pohoriach Slovenska závisí klimatická charakteristika od reliéfu a s ním súvisiacej nadmorskej výšky. Vyplýva to z relatívne malých horizontálnych vzdialeností a veľkých výškových rozdielov, ktoré majú rozhodujúci vplyv na teplotu, zrážky, silu a smer vetra. Najteplejší mesiac v riešenom území je júl a najchladnejší január. Hrubú informáciu o zmene teploty vzduchu v závislosti od nadmorskej výšky uvádzame v tabuľke, v ktorej sú zistené mesačné a ročné vertikálne gradienty teploty (GT) vzduchu pre širšiu časť riešeného územia.

Vertikálne gradienty teploty vzduchu

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
GT	0,46	0,51	0,62	0,71	0,72	0,73	0,69	0,68	0,61	0,56	0,50	0,46	0,52

Priemerná ročná teplota sa pohybuje v rozpätí 9 až 10 °C. Priemerné teploty sú v januári -5 až -7 °C, priemerná teplota v júli sa pohybuje 12 až 16 °C . V chladnom období roka je relatívna vlhkosť vzduchu zreteľne vyššia, v teplom období je nižšia. Minimálna relatívna vlhkosť vzduchu je na jar najčastejšie v apríli, príp. v máji; maximálna v decembri. S nadmorskou výškou sa relatívna vlhkosť vzduchu zvyšuje.

Zrážky majú pomerne značnú časovú i územnú variabilitu. Nadmorská výška a reliéf majú podstatný vplyv na zrážkové úhrny. Zrážkové pomery sú ešte komplikovanejšie ako teplotné, najmä so zreteľom na rozdiel vznikajúce v dôsledku náveterných a záveterných situácií. Ročný úhrn zrážok v riešených územiach sa pohybuje okolo 700 až 900 mm. Ročný priebeh zrážok má výrazný vzrastajúci trend od marca do júna, príp. júla, potom nastáva pokles.

V širšom záujmovom území sa nachádza iba klimatická stanica v obci Kamenica nad Cirochou, táto však vzhľadom na svoju nadmorskú výšku 176 m.n.m. nie je lokalizovaná v aspoň podobných fyzickogeografických podmienkach ako dotknuté územie zámeru. Reprezentatívnosť údajov vo vzťahu k riešenému územiu je nízka.

Priemerné teploty vzduchu v stanici Kamenica nad Cirochou

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
priemer	-3,5	-1,3	3,0	8,9	13,6	17,2	18,5	17,7	13,7	8,6	4,1	-0,7	8,3

Zdroj: SHMÚ

Priemerná rýchlosť vetra v (m/s)

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.
rýchlosť	2,1	1,9	2,1	2,4	2,4	2,3	2,0	1,9	1,9	1,3	1,3	1,3

Riešené územie patrí do európskej kontinentálnej klimatickej oblasti mierneho pásma s prevládajúcim oceánskym vzduchom. Popri západnom prúdení vzduchu od Atlantiku možno hovoriť i o prúdení vzduchu od Stredozemného mora, ktoré do celej oblasti prinášajú výdatné zrážky. Kontinentálne prúdenie vzduchu sa sebou prináša suchý vzduch, t.j. bez významnejších zrážok. Klimatické podmienky riešeného územia sú v značnej miere ovplyvňované tvarom povrchu i vegetačným krytom.

Priemerná častosť smerov vetra

Mesiac	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie
--------	---	----	---	----	---	----	---	----	-----------

Sobrance	11,3	3,5	2,4	4,3	18,2	4,1	4,5	4,2	47,5
----------	------	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----	------

Na bezvetrie pripadá takmer 48 % v roku. Ročná oblačnosť pod 60 %. Trvanie slnečného svitu za rok v priemere nad 2200 hodín.

Priemerný počet dní s charakteristickými teplotami

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
„LD“	-	-	-	1,4	7,1	13,7	20,6	17,	7,9	0,8	-	-	68,6
„MD“	27,3	23,7	18,8	4,6	0,4	-	-	-	0,2	4,2	11,5	21,4	112,1
„LD“	15,7	8,6	1,9	-	-	-	-	-	-	-	1,2	9,3	36,7
„DSM“	8,8	5,6	0,8	-	-	-	-	-	-	-	0,3	3,0	18,5

Letný deň („LD“) – teplota vzduchu max 25,0°C

Mrazivý deň („MD“) – teplota vzduchu min -0,1°C

Ľadový deň („LD“) – teplota vzduchu max -0,1°C

Deň so silným mrazom („DSM“) – teplota vzduchu min. -10,1°C

Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu R v %

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
R	86	82	75	69	69	73	7	73	76	80	86	88	78

V uvedenej tabuľke sú započítané hmly celodenné aj krátkodobé, ktoré sa vyskytujú na jar a v lete, obyčajne v raňajších hodinách.

Priemerný počet dní s hmlou v priebehu roka

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
počet dní	7,7	5,0	2,9	2,0	0,7	0,7	0,7	0,7	1,5	5,5	7,2	2,6	44,2

Veterné pomery v záujmovej oblasti sú ovplyvnené predovšetkým orografiou. Usporiadanie pohorí Vihorlat a Popriečny spôsobuje, že rýchlosť vetra je najvyššia zvyčajne z prevládajúcich smerov t.j. severného a južného. Priemerná rýchlosť vetra, vrátane bezvetria je pomerne nízka 2,3 až 2,8 m.s-1. Najvyššie rýchlosti sú dosahované začiatkom jari (3 až 3,3 m.s-1), najnižšie na jeseň 2,0 až 2,2 m.s-1. Z vývoja rýchlosti prúdenia vzduchu môžeme predpokladať, že v záujmovej oblasti prevládajú mierne až slabé prúdenia.

Priemerná výška snehovej pokrývky a jej pravdepodobný výskyt v cm resp. % a absolútne maximá snehovej pokrývky v cm (Údaje SHMÚ)

mesiac	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
počet dní	-	-	-	2,2	12,1	20,4	16,6	6,8	1,0	-	-	-
max.výška	-	-	-	17	35	45	40	35	3	-	-	-

2.1.3 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí ÚPN VÚC Košického kraja

Vo vzťahu k územnému plánu obce je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou ÚPN – VÚC

Košického kraja. V súlade s § 27, odst.6 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov je potrebné záväznú časť tejto územnoplánovacej dokumentácie v riešení Územného plánu obce rešpektovať. Pre ÚPN – VÚC Košického kraja boli v roku 2004 obstarané Košickým samosprávnym krajom Zmeny a doplnky, ktoré boli schválené uznesením č.245/2004 a zmeny a doplnky záväznej časti boli vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením č.2/2004. V Návrhu riešenia Územného plánu obce Inovce a Ruský Hrabovec je potrebné rešpektovať tie záväzné časti tejto nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktoré majú dopad na uvedené obce.

Záväzné časti ÚPN – VÚC Košického kraja a schválených Zmien a doplnkov, ktoré je potrebné zohľadniť v riešení Územného plánu obce Inovce a Ruský Hrabovec (znenie regulatívov prevzaté z VZN Košického samosprávneho kraja) :

I. REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA

1. Vytvárať podmienky pre rovnovážny rozvoj osídlenia, ekonomiky, sociálnej a technickej infraštruktúry a ochranu životného prostredia kraja.
2. V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry
 - 2.1. podporovať rozvoj sídelnej štruktúry vytváraním polycentrickej siete centier osídlenia, ťažísk osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
 - 2.2. formovať sídelnú štruktúru Košického kraja v nadväznosti na národnú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov,
 - 2.5. zabezpečovať na území Košického kraja, rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s územím Banskobystrického a Prešovského kraja,
 - 2.6. formovať sídelnú štruktúru na regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
 - 2.7. rešpektovať pri novej výstavbe objekty obrany štátu a ich ochranné a bezpečnostné pásma,
 - 2.8. podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom, pozostávajúcim z nasledovných skupín centier;
 - 2.9. podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti,
 - 2.10. podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,
 - 2.15. vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
 - 2.17. vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
 - 2.18. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
 - 2.19. zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,

- 2.20. vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centrom, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí,
 - 2.21. vytvárať podmienky pre udržanie a oživenie stagnujúceho a upadajúceho vidieckeho osídlenia v priestoroch;
 - 2.21.3oblasť Sobraniec,
3. V oblasti sociálnej infraštruktúry
 - 2.1. zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja,
 - 2.2. vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a dosiahnuť priemer v kraji 340 bytov na 1 000 obyvateľov,
 - 2.3. vytvárať podmienky pre výstavbu ubytovacích zariadení dôchodcov s preferovaním zariadení rodinného a penziónového typu,
 - 3.7. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
 4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a turistiky
 - 4.6.2 nové zariadenia cestovného ruchu a rekreácie prednostne umiestňovať do zastavaného územia obce,
 - 4.6.3 vytvárať podmienky na prednostné vybavenie technickou infraštruktúrou,
 - 4.10. rozvíjať a zvyšovať komplexnosť, štandard a kvalitu ponuky rekreačných a športových aktivít, služieb cestovného ruchu a turizmu všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu,
 - 4.11. podporovať výstavbu nových stredísk cestovného ruchu a rekreácie len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, resp. územnoplánovacím podkladom príslušného stupňa,
 - 4.14. vytvárať podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu prepájajúce významné turistické centrá kraja.
 5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody, ochrany kultúrnych pamiatok a ochrany pôdneho fondu
 - 5.1. rešpektovať ochranu poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja,
 - 5.2. zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb; prispôsobiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,
 - 5.3. podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridoroch,
 - 5.4. rešpektovať kultúrne dedičstvo, predovšetkým chránením najcennejších objektov a súbory objektov s ich ochrannými pásmami:
 - známe lokality archeologických nálezísk,
 - národné kultúrne pamiatky, ich súbory a areály a ich ochranné pásma,
 - územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond, ako aj časti rozptýleného osídlenia,
 - 5.7. rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických

- technológií a prechod na spaľovanie zemného plynu, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia,
- 5.8. v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
 - 5.9. podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinej štruktúry,
 - 5.10. rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia jeho prírodné danosti najmä v osobitne chránených územiach, prvkoch územného systému ekologickej stability, v územiach patriacich do súvislej európskej sústavy chránených území a ich využívanie zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny,
 - 5.11. zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,
 - 5.12. zabezpečiť zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobu priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov,
 - 5.13. zabezpečiť elimináciu stresových faktorov v chránených územiach prírody;
 - 5.13.1 vzdušné elektrické vedenia postupne ukladať do zeme,
 - 5.13.4 vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu verejného technického vybavenia v urbanizovaných priestoroch,
 - 5.14. podporovať zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskej pôdy zatrávením ornej pôdy ohrozovanej vodnou a veternou eróziou,
 - 5.15. rešpektovať objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za národné kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ich ochranné pásma.
6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry
- 6.13. chrániť koridory pre cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy, a to pre
 - 6.13.15. cestu II/566, úpravy v úseku Ubl'a (I/74) - Ruský Hrabovec - Tibava (I/50),
- 7.V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry
- 7.1. zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
 - 7.4. pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou využívať prednostne zdroje podzemných vôd,
 - 7.9. znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,
 - 7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
 - 7.12. pri využití územia chrániť koridory pre rekonštrukciu alebo výstavbu hrádzí alebo úpravu korýt tokov
 - 7.13. utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike a pre intenzívnejšie

využívanie distribuovanej výroby elektriny v zmysle smerníc EU,

8. V oblasti hospodárstva

- 8.1 rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy osídlenia a tým zabezpečovať aj vyváženú socio-ekonomickú úroveň regiónov,
- 8.2 zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním územia regiónov výkonnou verejnou dopravnou a technickou infraštruktúrou,
- 8.3 dosiahnuť trvalú udržateľnosť hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov v kraji,
- 8.4 stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,
- 8.6 na základe súhlasu príslušných orgánov ochrany prírody a krajiny zalesniť poľnohospodársky nevyužiteľné pozemky a realizovať ich prevod do lesného pôdneho fondu,

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto :

1. Cestná doprava

- 1.6. cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy
 - 1.6.15. cesta II/566 , úpravy v úseku Ubľa (I/74) - Ruský Hrabovec - Tibava (I/50).

V obci Inovce nie sú verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť

2.2 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo zaraďuje do 6-tich typov populácie:

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva
rýchlo rastúca	nad 5 %
pomaly rastúca	3 - 5 %
stagnujúca	-2 - +2 %
regresívna	pod -2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktívny vek 0 -14 rokov,
- produktívny vek muži 15 - 59 rokov, ženy 15 – 54 rokov,
- poproduktívny vek muži 60 a viac rokov, ženy 55 a viac rokov

Prognóza demografického vývoja za okres Sobrance a za Košický kraj.

Okres Sobrance:

2005 - 2015 prírastok.(1,37 %)	208 obyvateľov
2016 - 2025 prírastok (0,184 %)	28 obyvateľov

2005 - 2025 prírastok spolu (1,56%)..... 237 obyvateľov

Košický kraj (NUTS 2):

2005 - 2015 prírastok..... 18 368 obyvateľov

2016 - 2025 prírastok..... 5 387 obyvateľov

2005 - 2025 prírastok spolu (3,068 %) 23 755 obyvateľov

Dosiahnuté hodnoty indexu vitality v rokoch 1991 až 2004 charakterizujú populáciu ako regresívnu (ubúdajúcu).

V závislosti od indexu vitality sa populácia delí na typy nasledovne:

Bodová hodnota	Typ populácie
300 a viac bodov	veľmi regresívny
201-300 bodov	progresívny
151-200 bodov	stabilizovaná rastúca
121-150 bodov	stabilizovaná
101-120 bodov	stagnujúca
pod 100 bodov	regresívna

2.2.1 Demografia – obec Inovce

V obci Inovce roku 2001 žilo v obci 253 trvale bývajúcich obyvateľov. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 1059,06 ha, priemerná hustota osídlenia 24 obyvateľov na 1 km².

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych „Sčítaní ľudí, domov a bytov (r. 1980, r. 1991, r.2001)“.

K najvýraznejšiemu poklesu obyvateľov bolo v období rokov 1980 –1990. Tento klesajúci trend je postupne znižovaný. Po roku 2001 môžeme konštatovať, že klesajúci trend populácie je zastavený. Priemerný medziročný nárast za obdobie 2001-2004 je 1 obyvateľov za rok. Hodnoty priemerných ročných prírastkov obyvateľstva od – 0,86 % do –2,4 % zaraďujú obec do kategórie stagnujúceho až regresívneho sídla.

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v období 1970 – 2005.

Rok	1970	1980	1991	2001	2004
Počet obyvateľov	393	359	281	253	235
Úbytok obyvateľov		-34	-78	-28	-18
Index rastu		91,4	78,3	90,0	92,8
Ø ročný úbytok		-0,86 %	-2,17%	-0,99%	-2,4%

Podľa vývoja vekovej štruktúry (predproduktívne, produktívne, poproduktívne obyvateľstvo) a dosiahnutých indexov vitality 43,0; 67,0; 73,2 a 88,4 za obdobie rokov 1991 až 2004 možno charakterizovať populáciu ako regresívnu (ubúdajúcu).

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 1991 – 2006

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
1991 abs.	281	37	158	86	43,0
%	100	13,2	56,2	30,6	

2001 abs.	253	55	116	82	67,0
%;	100	21,7	45,8	32,4	
2004 abs.	235	52	118	71	73,2
%;	100	20,9	47,7	31,4	
k 31.6.2006 abs.	233	61	106	69	88,4
%;	100	26,2	45,5	29,6	

Dlhodobý retrospektívny vývoj počtu obyvateľov

Obec	rok						Index rastu 2006-1970
	1970	1980	1991	2001	2004	2006	
Inovce	393	359	281	253	235	233	0,59

Z uvedeného vývoja počtu obyvateľov je zrejmy regresívny vývoj.

Údaje o obyvateľstve a bytovom fonde sme analyzovali na základe výsledkov zo sčítania ľudu, domov a bytov k roku 1991 a 2001 za obec Inovce.

Počet trvale bývajúcich obyvateľov k 31.12. 2004

Územie	Počet obyvateľov	Podiel v %
Okres Sobrance	23703	100,0
Obec Inovce	235	0,98

Zdroj: ŠÚ SR

V zmysle „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2025“ (Výskumné demografické centrum INFOSTAT Bratislava 2004) možno očakávať nasledovný demografický vývoj obce, ktorý vychádza z prognózy za okres Sobrance:

Návrh pre obec Inovce

- 2004 - 2015 prírastok 3 obyvatelia
- 2016 - 2025 prírastok..... 1 obyvateľ
- 2004 - 2025 prírastok spolu (1,56 %).... 5 obyvatelia – spolu 240 obyvateľov

Napriek nepriaznivému demografickému vývoju v okrese Sobrance, môžeme v obci Inovce pre dlhodobú demografickú prognózu uvažovať s prírastkom obyvateľstva. Ten bude závisieť od orientácie a pripravenosti obce ponúknuť nové lokality pre investičnú a bytovú výstavbu, vytvorenie nových pracovných príležitostí v samotnej obci, v meste Sobrance ako aj výraznými investičnými akciami v rámci okresu.

2.2.2 Demografia – obec Ruský Hrabovec

V roku 2001 žilo v obci 385 trvale bývajúcich obyvateľov. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 1686,76 ha, priemerná hustota osídlenia 23 obyvateľov na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v období 1970 – 2005.

Rok	1970	1980	1991	2001	2004
Počet obyvateľov	695	628	438	385	362
Úbytok obyvateľov		-67	-190	-53	-23

Index rastu	90,3	69,7	87,9	94,0
Ø ročný úbytok	-0,97	- 2,75	-1,21	-1,9

K najvýraznejšiemu poklesu obyvateľov bolo v období rokov 1980 –1990. Tento klesajúci trend je postupne znižovaný. Po roku 2001 môžeme konštatovať, že klesajúci trend populácie je čiastočne zastavený. Priemerný medziročný nárast za obdobie 2001-2006 je 1 obyvateľov za rok. Hodnoty priemerných ročných prírastkov obyvateľstva od –0,97 % do –2,75 % zaraďujú obec do kategórie stagnujúceho až regresívneho sídla.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 1991 – 2006

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
1991 abs.	438	83	236	119	69,7
%	100	18,9	53,9	27,2	
2001 abs.	385	65	205	115	51,3
%;	100	16,2	53,2	30,6	
2004 abs.	362	52	196	114	45,6
%;	100	14,4	54,1	31,5	
31.6.2006 abs.	357	57	190	110	51,8
%;	100	15,9	53,2	30,9	

Rozbor vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva za predchádzajúce desaťročie (1991-2001) dokumentuje pokles podielu detskej zložky populácie, obyvateľov poproduktívnej kategórie a podielu obyvateľov v produktívnom veku.

Dlhodobý retrospektívny vývoj počtu obyvateľov

Obec	rok						Index rastu 2006-1970
	1970	1980	1991	2001	2004	2006	
Ruský Hrabovec	695	628	438	385	362	357	0,52

Z uvedeného vývoja počtu obyvateľov je zrejмый stagnujúci vývoj.

Údaje o obyvateľstve a bytovom fonde sme analyzovali na základe výsledkov zo sčítania ľudu, domov a bytov k roku 1991 a 2001 za obec Ruský Hrabovec.

Počet trvale bývajúcich obyvateľov k 31.12. 2004

Územie	Počet obyvateľov	Podiel v %
Okres Sobrance	23703	100,0
Obec Ruský Hrabovec	385	1,6

Zdroj: ŠÚ SR

V zmysle „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2025“ (Výskumné demografické centrum INFOSTAT Bratislava 2004) možno očakávať nasledovný demografický vývoj obce, ktorý vychádza z prognózy za okres Sobrance:

Návrh pre obec Ruský Hrabovec

2004 - 2015 prírastok	3 obyvateľa
2016 - 2025 prírastok.....	1 obyvateľa
2004 - 2025 prírastok spolu (1,56%).....	4 obyvateľa – spolu 361 obyvateľov

Napriek nepriaznivému demografickému vývoju v okrese Sobrance, môžeme aj v obci Ruský Hrabovec pre dlhodobú demografickú prognózu uvažovať s prírastkom obyvateľstva. Ten bude závisieť od orientácie a pripravenosti obce ponúknuť nové lokality pre investičnú a bytovú výstavbu, vytvorenie nových pracovných príležitostí v samotnej obci, v meste Sobrance ako aj výraznými investičnými akciami v rámci okresu.

2.2.3 Vývoj a charakteristika bytového fondu – obec Inovce

Podľa výsledkov SOBD v roku 2001 tvorilo v obci domový fond 89 rodinných domov, z ktorých 65 bolo trvale obývaných. Z 24 neobývaných domov slúžilo 2 na rekreáciu. Priemerný vek domov je 46 rokov.

Počet osôb na jeden byt je 3,5, pričom krajský priemer je 3,71 obyv./1 byt. V počte bytov na obyvateľov je stav v obci (351,7 bytov /1000 obyvateľov) priaznivejší ako v okrese Sobrance (293,1 bytov/1000 obyv.).

Retrospektívny vývoj počtu trvale obývaných bytov a počtu bytov na 1 000 obyvateľov v obci bol nasledovný:

Rok	1980	1991	2001	2004
Počet trval. obýv. bytov	83	79	89	90
Prírastok bytov	-4	+11	0	
Počet bytov / 1000 obyv.	231,2	281,1	351,7	382,9
Okres Sobrance			293,1	287,4

Základné údaje o domovom a bytovom fonde podľa výsledkov sčítania v roku 1991-2001:

Rok	Rodinné domy			Byty			
	Domy spolu	Trvale obývané domy	Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty v rodinných domoch	Neobývané byty	Neobývané byty vyčlenené na rekreáciu
1970	85	82	3	82	81	1	-
1980	86	83	3	83	83	4	-
1991	79	79	8	79	79	8	0
2001	89	65	24	89	65	24	2
31.6.2006	90	66	24	90	66	24	2

V stavebnej štruktúre bytového fondu prevládajú bytové domy vo forme kompaktnej dedinskej zástavby. Z celkového počtu obývaných bytov v roku 2001 bolo v rodinných domoch 100 %.

Prírastok trvale obývaných bytov za roky 1991 - 2001 bol 10 a úbytok bol 4.

Vývoj obložnosti v rokoch 1970 – 2001

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2004
Obložnosť (obyv./byt)	4,1	4,3	3,5	3,5	2,6

Vekové zloženie trvale obývaných bytov k r. 31.6.2006:

bytový fond	Rodinné domy	Bytové domy	ostatné	bytový fond spolu
do r. 1 899 a nezistené	0	0	0	0
1 900 - 1 919	1	0	0	1

1 920 - 1 945.	4	0	0	4
1 946 - 1 970	48	0	0	48
1 971 - 1 980	10	0	0	10
1 981 - 1 990	1	0	0	1
1 991- 2006	2	0	0	2
Spolu	66	0	0	66

Z uvedeného prehľadu vidieť, že z celkového počtu 66 RD bolo najviac postavených rodinných domov po roku 1946-1970. Je možné konštatovať, že stavebnotechnický stav obytných domov je relatívne vyhovujúci.

Vybavenie trvalo obývaných bytov technickou infraštruktúrou

Druh vybavenia	Počet bytov	Podiel z celk. Počtu bytov v %	Počet bytov bez vybavenia	Podiel z celk. počtu bytov bez vybavenia v %
kúrenie :	65	100	0	100
- tuhé palivo	61			
- plyn	0			
- elektrické	1			
- iné	3			
Vodovod v byte (studňa)	60	92,3	5	7,7
Verejná kanalizácia (žumpa, septik)	15	23,1	50	76,9
Splachovací záchod	19	29,3	46	70,7
Sprcha alebo sprchovací kút	53	81,5	12	18,5

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je v územnom pláne potrebné :

- riešiť rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v týchto častiach obce:
 - východná časť na hranici zastavaného územia – dostavba pravej časti ulice v smere od domu č. 59 k domu č. 37 s pokračovaním až k cintorínu,
 - západná časť – Lokalita „Záhumienny“
 - južná časť ulice – nová ulica v smere k lyžiarskemu areálu
 - využitie nadrozmerých záhrad v strede obce

V kapacitách zodpovedajúcich prirodzenému prírastku obyvateľov obce a obnove bytového fondu,

- vytvoriť rezervu pozemkov pre bytovú výstavbu v podobe ponukových plôch pre príp. záujemcov z okolia,
- navrhnuť výstavbu rodinných domov na voľných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia,
- preveriť potrebu výstavby nájomných obecných bytov a v prípade aktuálnosti vymedziť územie pre ich výstavbu,
- navrhnuť funkčné a priestorové regulatívy pre existujúce a navrhované obytné plochy.

V obci Inovce sú navrhované nové plochy pre výstavbu bytov:

Bytová zástavba - na voľných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia i mimo zastavané územie obce:

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do r. 2025:

	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy
--	---

Lokalita	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Lokalita – Pri cintoríne	3	1	4
Lokalita – Záhumienky	3	1	4
Lokalita – Pri škole v prírode	7	0	7
Lokalita – Prieluky / Rozptyl	7	0	7
Celkový navrhovaný počet v Inovciach	19	13	32
Rezervné plochy	0	10	10
z toho sociálne bývanie:	0	0	0

Stav obyvateľov v roku 2004	Inovce - predpokladaný stav 2025 (medziročný prírastok 0,4 % x 25 = 10 %)	Podľa disponibilných plôch v územnom pláne
235 obyv.	255 obyv.	331 obyv

Na základe vyššie uvedených predpokladov výpočtu nárastu počtu obyvateľov navrhuje sa nasledovný nárast:

Stav obyvateľov v roku 2004	Predpokladaný prírastok do r.2025	Index rastu	Predpokladaný stav
235 obyv.	20 obyv.	0,59	255 obyv.

▪ Bytový fond

Navrhovaný prírastok RD je 20 % z disponibilných lokalít t.j. 6 RD

Navrhovaný počet bytových jednotiek (RD) a obyvateľov

Stav bytov v roku 2004	Byty		Obyvatelia	
	Navrhovaný prírastok	Navrhovaný stav	Obložnosť	Počet obyvateľov
90	7	96	3.0	255

Záver - Inovce

Po zhodnotení trhovej situácie nehnuteľností nie je možné predpokladať dosažiteľnú ponuku v prelukách, preluky sú nepredajné.

Náhrada schátralých objektov je určená rekreačným zámerom. Staré domy navrhujeme na rekonštrukciu v záujme ubytovania hostí. Tento fond nie je aktuálny v plnom rozsahu na náhradu bytových jednotiek.

V obci je nevyhnutné vytvoriť podmienky trhu so stavebnými pozemkami, čo znamená vytvorenie väčšej ponuky stavebných pozemkov ako je predpokladaná potreba vyvozená z demografického rastu obyvateľov.

Vymenované dôvody nastoľujú zväčšiť počet stavebných pozemkov v záujme vytvorenia dlhodobej trhovej ponuky nasledovne; nové stavebné pozemky (32).

Návrhu ÚPN obce rozdeľuje návrh nových bytových jednotiek do dvoch etáp postupnosti využitia stavebných pozemkov a výhľadová etapa.

Etapy výstavby	1. etapa	2. etapa	Výhľad
----------------	----------	----------	--------

Bytové jednotky	10	22	10
-----------------	----	----	----

Neobývané domy odporúčame podľa kvality nosnej konštrukcie na asanačnú prestavbu a na rekonštrukciu. Neobývané domy odporúčame na asanačnú prestavbu s navrátením do bytového fondu, resp. na podnikanie.

Požadovaná štruktúra bytovej výstavby je formou samostatne stojacích rodinných domov pre bývanie štvor. a viacčlennej domácnosti. Výstavbu v rozptyle v zastavanom území je potrebné riešiť podľa priestorových podmienok. Výstavbu v nových lokalitách prispôbiť vlastníckym vzťahom a riešiť ju formou nízkopodlažnej sústredenej zástavby na výmerách parciel 1000 – 1200 m².

2.2.4 Vývoj a charakteristika bytového fondu – obec Ruský Hrabovec

Podľa výsledkov SOBD v roku 2001 tvorilo v obci domový fond 139 rodinných domov, z ktorých 114 bolo trvale obývaných. Z 25 neobývaných domov slúžilo 3 na rekreáciu. Priemerný vek domov je 46 rokov.

Počet osôb na jeden byt je 3,5, pričom krajský priemer je 3,71 obyv./1 byt. V počte bytov na obyvateľov je stav v obci (361,0 bytov /1000 obyvateľov) priaznivejší ako v okrese Sobrance (293,1 bytov/1000 obyv.).

Retrospektívny vývoj počtu trvale obývaných bytov a počtu bytov na 1 000 obyvateľov v obci bol nasledovný:

Rok	1980	1991	2001	2004
Počet trval. obýv. bytov	130	127	139	140
Prírastok bytov	-3	+12	1	
Počet bytov / 1000 obyv.	207,0	289,9	361,0	392,1
Okres Sobrance			293,1	287,4

Základné údaje o domovom a bytovom fonde podľa výsledkov sčítania v roku 1991-2001:

Rok	Rodinné domy			Byty			
	Domy spolu	Trvale obývané domy	Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty v rodinných domoch	Neobývané byty	Neobývané byty vyčlenené na rekreáciu
1970	140	129	11	133	129	4	-
1980	132	130	2	133	130	3	-
1991	126	127	10	129	127	10	1
2001	139	114	25	143	117	26	3
31.6.2006	140	114	26	147	114	26	3

V stavebnej štruktúre bytového fondu prevládajú bytové domy vo forme kompaktnej dedinskej zástavby. Z celkového počtu obývaných bytov v roku 2001 bolo v rodinných domoch 100 %.

Prírastok trvale obývaných bytov za roky 1991 - 2001 bol 4 a úbytok bol 4.

Vývoj obložnosti v rokoch 1970 – 2001

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001
Obložnosť (obyv./byt)	5,2	4,7	3,4	3,5

Vekové zloženie trvale obývaných bytov k r. 31.6.2006:

bytový fond	Rodinné domy	Bytové domy	ostatné	bytový fond spolu
do r. 1 899 a nezistené	0	0	1	1
1 900 - 1 919	-	0	0	-
1 920 - 1 945.	1	0	0	1
1 946 - 1 970	93	3	0	96
1 971 - 1 980	9	0	0	9
1 981 - 1 990	4	0	0	4
1 991- 2006	6	0	0	6
Spolu	113	3	1	117

Z uvedeného prehľadu vidieť, že z celkového počtu 113 RD bolo najviac postavených rodinných domov po roku 1946-1970. Je možné konštatovať, že stavebnotechnický stav obytných domov je relatívne vyhovujúci.

Vybavenie trvalo obývaných bytov technickou infraštruktúrou

Druh vybavenia	Počet bytov	Podiel z celk. Počtu bytov v %	Počet bytov bez vybavenia	Podiel z celk. počtu bytov bez vybavenia v %
kúrenie :	117	100	0	100
- tuhé palivo	117			
- plyn	0			
- elektrické	0			
- iné	0			
Vodovod v byte (studňa)	99	84,6	18	15,4
Verejná kanalizácia (žumpa, septik)	37	31,6	80	68,4
Splachovací záchod	42	35,9	75	64,1
Sprcha alebo sprchovací kút	89	76,0	28	24,0

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je v územnom pláne potrebné :

- riešiť rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v týchto častiach obce:
 - severovýchodná časť na hranici zastavaného územia – lokalita pri cintoríne
 - využitie nadrozmerných záhrad v strede obce,
- V kapacitách zodpovedajúcich prirodzenému prírastku obyvateľov obce a obnove bytového fondu,
- vytvoriť rezervu pozemkov pre bytovú výstavbu v podobe ponukových plôch pre príp. záujemcov z okolia,
- navrhnuť výstavbu rodinných domov na voľných prelukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia,
- preveriť potrebu výstavby nájomných obecných bytov a v prípade aktuálnosti vymedziť územie pre ich výstavbu,
- navrhnuť funkčné a priestorové regulatívy pre existujúce a navrhované obytné plochy.

V obci Ruský Hrabovec sú navrhované nové plochy pre výstavbu bytov:

Bytová zástavba - na voľných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia i mimo zastavané územie obce:

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do r. 2025:

Lokalita	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Lokalita – Pri cintoríne „1“	11	0	11
Lokalita – „Pri koniarni“	6	0	6
Lokalita – „Starý sad“	6	0	6
Lokalita – Prieluky / Rozptyl	16	0	16
Celkový navrhovaný počet v R. Hrabovci	39	0	39
Rezervné plochy – Pri cintoríne „2“	17	25	42
z toho sociálne bývanie:	0	0	0

Stav v roku 2004	R. Hrabovec - predpokladaný stav 2025 (medziročný prírastok 0,4% x 25 = 10%)	Podľa disponibilných plôch v územnom pláne
362 obyv.	395 obyv.	479 obyv

Na základe vyššie uvedených predpokladov výpočtu nárastu počtu obyvateľov navrhuje sa nasledovný nárast:

Stav v roku 2004	Predpokladaný prírastok do r.2025	Index rastu	Predpokladaný stav
362 obyv.	33 obyv.	0,52	395 obyv.

▪ Bytový fond

Navrhovaný prírastok RD je 25 % z disponibilných lokalít = 11 RD

Navrhovaný počet bytov (RD) a obyvateľov

Stav v roku 2004	Byty		Obyvatelia	
	Navrhovaný prírastok	Navrhovaný stav	Obložnosť	Počet obyvateľov
140	11	151	3.0	395

Záver – Ruský Hrabovec

Po zhodnotení trhovej situácie v obci Ruský Hrabovec, nehnuteľností nie je možné predpokladať dosažiteľnú ponuku v prelukách, preluky sú nepredajné.

Náhrada schátralých objektov je určená rekreačným zámerom. Staré domy navrhujeme na rekonštrukciu v záujme ubytovania hostí k predpokladanému rozšíreniu turistiky v obci. Tento fond nie je aktuálny v plnom rozsahu na náhradu bytových jednotiek.

V obci je nevyhnutné vytvoriť podmienky trhu so stavebnými pozemkami, čo znamená vytvorenie väčšej ponuky stavebných pozemkov ako je predpokladaná potreba vyvodená z demografického rastu obyvateľov.

Vymenované dôvody nastoľujú zväčšiť počet stavebných pozemkov v záujme vytvorenia dlhodobej trhovej ponuky nasledovne; nové stavebné pozemky (39).

Návrhu ÚPN obce rozdeľuje návrh nových bytových jednotiek do dvoch etáp postupnosti využitia stavebných pozemkov a výhľadová etapa.

Etapy výstavby	1. etapa	Výhľad
Bytové jednotky	39	42

Neobývané domy odporúčame podľa kvality nosnej konštrukcie na asanačnú prestavbu a na rekonštrukciu. Neobývané domy odporúčame na asanačnú prestavbu s navrátením do bytového fondu, resp. na podnikanie.

3 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCÍ

3.1 OBEC INOVCE

3.1.1 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia

Katastrálne územie obce Inovce je situované v najvýchodnejšej časti Zemplínskeho regiónu, Košického kraja, na hranici s Ukrajinou, v severovýchodnej časti okresu Sobrance. Celé záujmové územie sa nachádza v urbanizačnom priestore medzi mestom Sobrance a Snina.

Leží v horskom prostredí západnej časti Popriečneho. Terénna výšková členitosť je pomerne rozsiahla. Pohybuje sa v rozmedzí od 410 m.n.m. – severne od obce Inovce, do 984 m.n.m. – Holica.

3.1.2 Väzby obce na záujmové územie

Susedí s katastrálnymi hranicami obcí: v severnej časti s obcou Ruský Hrabovec, v západnej časti s obcou Podhorod', z južnej časti s obcou Beňatina, z východnej časti s Ukrajinou. Dopravné a pracovné väzby sú na mesto Sobrance.

Obec Inovce leží cca 20 km severne od mesta Sobrance. Stred intravilánu obce pretína cesta III/5662 Inovce – Beňatina - Podhorod', ktorá sa pripája v juhozápadnej časti v obci Podhorod' na cestu tr. II/566 Tibava - Pohorod' – Dúbrava. Cesta tr. II/566 sa v obci Tibava pripája na cestu tr. I/50 Košice – Michalovce – št. hranica Ukrajina.

Na železničnú sieť je skúmané územie napojené cez železničnú stanicu v meste Michalovce.

3.2 OBEC RUSKÝ HRABOVEC

3.2.1 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia

Katastrálne územie obce Ruský Hrabovec je situované v najvýchodnejšej časti Zemplínskeho regiónu, Košického kraja, na hranici s Ukrajinou, v severovýchodnej časti okresu Sobrance. Celé záujmové územie sa nachádza v urbanizačnom priestore medzi mestom Sobrance a Snina.

Leží v horskom prostredí západnej časti Popriečneho. Terénna výšková členitosť je pomerne rozsiahla. Pohybuje sa v rozmedzí od 265 m.n.m. – v obci pri potoku Stežná, do 621 m.n.m. – Paprný vrch.

Terénna výšková členitosť je pomerne rozsiahla. Pohybuje sa v rozmedzí od 410 m.n.m. – severne od obce

Inovce, do 984 m.n.m. – Holica.

3.2.2 Vázby obce na záujmové územie

Susedí s katastrálnymi hranicami obcí: v severnej časti s obcou Dúbrava (okres Snina), v severozápadnej časti s obcou Hrabová Roztoka (okres Snina), v západnej časti s obcou Ruská Bystrá, z juhozápadnej časti s obcou Podhorod', z južnej časti s obcou Inovce a z východnej časti s Ukrajinou. Dopravné a pracovné väzby sú na mesto Sobrance.

Obec Ruský Hrabovec leží cca 18 km severne od mesta Sobrance. Celý intravilán obce pretína cesta II/566 Tibava- Pohorod' – Dúbrava. V juhozápadnej časti sa na cestu tr. II/566 pripája cesta tr. III/5663 Ruský Hrabovec – Ruská Bystrá.

Na železničnú sieť je skúmané územie napojené cez železničnú stanicu v meste Michalovce a Snina. Kat. územím neprechádza železničná trať.

3.3 ÚZEMNÝ PRIEMET EKOLOGICKEJ STABILITY

Faktory podporujúce ekologickú stabilitu

Tieto faktory sa opierajú o hodnotenie súčasnej krajinej štruktúry z hľadiska intenzity premien a narušenia prírodných a prírode blízkych krajinných prvkov. Sú to prvky, ktoré najviac spĺňajú funkciu ekostabilizačných prvkov, napr. lesný porast, vodné plochy, mokrade, jazerá, ďalej sú to lúky a úzkopásové polia s krovinami, tvoria zároveň vhodné podmienky pre rôznorodosť foriem života, sú jedným z podkladov pre zabezpečenie veľmi dobrej ekologickej kvality územia. Vyčleňuje sa nasledovných 5 stupňov:

I. stupeň – prirodzená a prírode blízka vegetácia s vysokou biologickou diverzitou, alebo plochy s veľkým predpokladom pre zachovanie biologicky významných, vzácných alebo ohrozených druhov rastlín a živočíchov alebo ich spoločenstiev,

II. stupeň – poloprirodzená a prírode blízka vegetácia s veľkou diverzitou druhovou a štruktúrnou, plochy umožňujúce zachovanie významných druhov genofondu a biodiverzity s predpokladmi prirodzenej sukcesie,

III. stupeň – antropicky podmienená vegetácia s prírodnými prvkami a trvalé poľnohospodárske kultúry s vysokou biodiverzitou,

IV. stupeň – antropicky podmienená vegetácia synantrópného charakteru a veľkoplošné poľnohospodárske monokultúry s malou biodiverzitou,

V. stupeň – plochy s devastovanou vegetáciou alebo bez vegetácie, technické diela a urbanizované plochy.

Faktory znižujúce ekologickú stabilitu

V riešenom území sme zistili nasledovné negatívne javy a stresové faktory:

- konštrukcia elektrických stĺpov s vodorovným usporiadaním vodičov nebezpečná svojou konštrukciou
- cestná doprava - líniová bariéra
- zastavané územia

Verejná cestná dopravná sieť prechádzajúca územím je nadradeného významu a slúži všetkým obyvateľom. Účelové komunikácie (poľné a lesné cesty) so súvisiacimi stavbami slúžia na sprístupnenie pozemkov a patria medzi spoločné zariadenia. Železničná trať a vodná doprava sa v riešenom území ani v blízkom okolí nenachádza. Cestná doprava tu tvorí jedinú prepravnú možnosť. Výstavba diaľnic, rýchlostných komunikácií, nových ciest I. až IV. triedy, ani výstavba miestnych komunikácií sa neplánuje.

Faktory znižujúce ekologickú stabilitu predstavujú syntetickú vlastnosť územia charakterizovanú rôznym počtom negatívnych dopadov – stresových faktorov, ktorých účinok sa zväčšuje ich kumuláciou a veľkosťou

areálu pôsobenia. Sú to vlastne všetky zastavané plochy s najväčšou koncentráciou ohrozujúcich socioekonomických javov, kde sa prelínajú obytné, dopravné, priemyselné a energetické zóny. Stresovú záťaž riešeného územia sme hodnotili v päťstupňovej škále a opiera sa o hodnotenie účinku negatívnych faktorov podľa ich druhu a predpokladaného synergického účinku na krajinu:

I. stupeň – územie s veľmi malou antropickou záťažou, stresové faktory sa tu vyskytujú v obmedzenej miere, najčastejšie iba ako bodové alebo líniové faktory lokálneho významu,

II. stupeň – územie s malou antropickou záťažou, územie zaťažené prevažne iba jedným bodovým, líniovým alebo plošným prvkom s malým rozsahom bez kumulácie viacerých stresových faktorov,

III. stupeň – územie so strednou antropickou záťažou, územie zaťažené 2 alebo 3 líniovými, príp. rozsiahlejšími plošnými stresovými faktormi alebo je tu kumulácia líniových, plošných a bodových prvkov,

IV. stupeň – územie s veľkou antropickou záťažou, kumulácia viacerých stresových faktorov s väčším plošným rozsahom,

V. stupeň – územie s veľmi veľkou antropickou záťažou, kumulácia viacerých stresových faktorov s veľmi veľkým plošným rozsahom s prevahou priemyselných plôch.

Pasport plôch z hľadiska ekologickej stability krajiny

Plochy ekologicke nestabilné:

- orná pôda s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody,
- územia postihnuté eróziou,
- územia pod vplyvom svahových pohybov,
- územia degradačne postihnuté antropogénnou činnosťou (lomy, skládky, výsyvky, zastavané územia, záhradkárske a chatové lokality)

Plochy ekologicke stredne stabilné:

- trvalé trávne porasty s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody a krajiny,
- plošné výsadby nepôvodných druhov vrátane poľnohospodárskych kultúr.

Plochy ekologicke stabilné

- lesy
- mokradné spoločenstvá,
- brehové porasty.

Výsledkom je 5 stupňov ekologickej stability:

- I.stupeň - veľmi vysoká ekologickej stabilita
- II.stupeň - vysoká ekologickej stabilita
- III. stupeň - stredne vysoká ekologickej stabilita
- IV.stupeň - malá ekologickej stabilita
- V.stupeň - veľmi malá ekologickej stabilita

3.3.1 Obec Inovce

Podľa fyto geografického členenia Slovenska (Futák, J. in Atlas SSR 1980) patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpatium occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpatium), fyto geografického okresu Vihorlatské vrchy.

Na svahoch Vihorlatských vrchov sa stretávajú panónske, východokarpatské a západokarpatské druhy. Bukové lesy vo Vihorlate prevládajú. V nadmorskej výške nad 700 m sa miestami vyskytuje jedľa biela, smrek a borovica.

Riešené územie patrí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k územiu s 1. stupňom ochrany t.j. k územiu, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pre udržanie a zvýšenie kvantitatívnej miery ekologickej stability a zabezpečenie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, ako aj pre zachovanie, vytvorenie a udržanie optimálnej štruktúry v krajine a minimalizovanie negatívnych stretov medzi prvkami prírodného prostredia a antropogénnou činnosťou boli vymedzené genofondovo významné lokality, ktoré v danom priestore predstavujú významné krajinné prvky:

- v juhovýchodnej časti katastra – Regionálny biokoridor POPRIČNY
- v k.ú. Beňatina Regionálne biocentrum POPRIČNY
- v južnej časti susedných katastrálnych území – CHKO VIHORLAT

Riešené územie patrí do európskej kontinentálnej klimatickej oblasti mierneho pásma s prevládajúcim oceánskym vzduchom. Popri západnom prúdení vzduchu od Atlantiku možno hovoriť i o prúdení vzduchu od Stredozemného mora, ktoré do celej oblasti prinášajú výdatné zrážky. Kontinentálne prúdenie vzduchu sa sebou prináša suchý vzduch, t.j. bez významnejších zrážok. Klimatické podmienky riešeného územia sú v značnej miere ovplyvňované tvarom povrchu i vegetačným krytom.

Klasifikácia územia a jeho ekologické hodnoty predstavujú diferenciáciu územia podľa vybraných kritérií, vyjadrujúcich kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v riešenom území. Pre praktickú využiteľnosť je stanovená základná jednotka územného celku – katastrálne územie, v ktorom je hodnotený stupeň ekologickej stability (SES) podľa miery ekologickej kvality vegetácie a jej zastúpení v katastrálnom území.

Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = \frac{P_{op} \cdot ES_{op} + P_{ZA} \cdot ES_{ZA} + P_{TT} \cdot ES_{TT} + P_{LE} \cdot ES_{LE} + P_{VO} \cdot ES_{VO} + P_{ZP} \cdot ES_{ZP} + P_{OSP} \cdot ES_{OSP}}{CP_{KÚ}}$$

kde P_{OP} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 27,01 ha
 ES_{OP} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,77)
 P_{Vop} - plocha viníc = 0,00 ha
 ES_{vi} - ekologický stupeň viníc (0,1)
 P_{ZA} - plocha záhrad = 8,80 ha
 ES_{ZA} - ekologický stupeň záhrad (3,0)
 P_{OS} - plocha ovocných sádov = 0,0 ha
 ES_{OS} - ekologický stupeň ovocných sádov (2,0)
 P_{TT} - plocha trvalých trávnatých porastov 345,13 ha
 ES_{TT} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)
 P_{LE} - plocha lesov = 644,18 ha
 ES_{LE} - ekologická stabilita lesa (5,0)
 P_{VO} - plocha vodných plôch 1,21 ha
 ES_{VO} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)
 P_{ZP} - plocha zastavaného územia = 6,94 ha
 ES_{ZP} - ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)
 P_{OSP} - ostatná plocha = 25,77 ha
 ES_{OSP} - ekologický stupeň ostatných plôch (0,50)
 $CP_{KÚ}$ - celková plocha katastrálneho územia = 1059,04 ha

SES - stupeň ekologickej stability

SES = 4,41

Na základe tejto klasifikácie sme získali priemernú hodnotu stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie obce Inovce. Táto hodnota vyjadruje kvalitatívnu mieru ekologickej stability. Hodnota stupňa ekologickej stability 4,41 nám vyjadruje, že riešené územie patrí do krajiny s vysokým stupňom ekologickej stability, čo znamená z celkového pohľadu, že v riešenom území ekologické väzby nie sú silne narušené.

Vysoký stupeň ekologickej stability obce Inovce je spôsobený vysokým podielom lesa a trvalých trávnych porastov, najmenej ornej pôdy /percento zornenia 7,09/ v katastrálnom území obce a plošne vysokým zastúpením väzieb na ekologický významné segmenty.

3.3.2 Obec Ruský Hrabovec

Riešený priestor podľa geomorfologického členenia SR (E. Mazúr, M.Lukniš) je súčasťou alpsko - himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincia Východné Karpaty, subprovincia Vnútorne Východné Karpaty, Oblasť Vihorlatsko - gutínska, orografický celok Vihorlatské vrchy a podcelok Popriečny.

Riešené územie Ruský Hrabovec tvoria produkty neogénneho vulkanizmu. Katastrálne územie obce Ruský Hrabovec je bohaté na vodné toky a svojou zložitou plne zodpovedá konfigurácii terénu. Režim všetkých tokov je podmienený kombináciou zdrojov, z ktorých sú toky dotované, a to atmosferickými zrážkami a podzemnými zdrojmi – jedná sa teda dažďovo-snehový typ odtoku s akumuláciou vôd v decembri až januári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najnižšími prietokmi v septembri, s podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra a s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra (odvádzajú zrážkové vody). Zrážky sa na tvorbe zásob podzemných vôd uplatňujú od novembra do apríla. Maximálne stavy hladiny podzemných vôd sa vyskytujú od marca do mája. Na základe doterajších výsledkov hydrogeologického prieskumu možno konštatovať, že v katastri riešenej obce sú priaznivé podmienky na získanie zdrojov podzemných vôd. Celé pohorie Vihorlat patrí v súčasnosti medzi významné lokality akumulácie povrchových a podzemných vôd potvrdený Nariadením vlády vtedajšej SSR zo 6. februára 1987 o prirodzenej akumulácii vôd v pohorí Vihorlat.

Riešené územie spadá do úmoria Čierneho mora a je odvodňované povodím Tisy, do ktorého patrí i sústava Bodrogu. Doliny sú bez výrazných riečnych nív. Riečna sieť je stromovitá až peristá. Nápadným znakom reliéfu sú ostré erózne zárezy v pramenných častiach tokov a jarky svedčiacie o vlne spätnej erózie vplyvom tektonického zdvihu územia. Zo svahov Popriečneho v riešenom území stekajú významné potoky Hrabinský potok a Inovský potok. Z ďalších zasahuje toto územie aj Stežná a potok Ráztočky.

Územie je pod vyznievajúcim vplyvom relatívne teplej klímy od Stredozemného mora a vyznievajúcim vplyvom relatívne vlhkej suboceánskej klímy od Atlantického oceánu. Tento charakter podnebia podmieňuje existenciu variantu základnej vegetačnej stupňovitosti.

Pri hodnotení katastrálneho územia obce Inovce a Ruský Hrabovec vo vzťahu k ekologickej stabilite tohto územia sa vychádzalo z nasledovných faktorov:

Klasifikácia územia a jeho ekologické hodnoty predstavujú diferenciáciu územia podľa vybraných kritérií, vyjadrujúcich kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v riešenom území. Pre praktickú využiteľnosť je stanovená základná jednotka územného celku – katastrálne územie, v ktorom je hodnotený stupeň ekologickej stability (SES) podľa miery ekologickej kvality vegetácie a jej zastúpení v

katastrálnom území.

Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = \frac{P_{op} \cdot ES_{op} + P_{ZA} \cdot ES_{ZA} + P_{TT} \cdot ES_{TT} + P_{LE} \cdot ES_{LE} + P_{VO} \cdot ES_{VO} + P_{ZP} \cdot ES_{ZP} + P_{OSP} \cdot ES_{OSP}}{CP_{KÚ}}$$

kde P_{OP} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 96,92 ha
 ES_{OP} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,77)
 P_{Vop} - plocha viníc = 0,00 ha
 ES_{vi} - ekologický stupeň viníc (0,1)
 P_{ZA} - plocha záhrad = 21,03 ha
 ES_{ZA} - ekologický stupeň záhrad (3,0)
 P_{OS} - plocha ovocných sádov = 0,0 ha
 ES_{OS} - ekologický stupeň ovocných sádov (2,0)
 P_{TT} - plocha trvalých trávnatých porastov 343,72 ha
 ES_{TT} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)
 P_{LE} - plocha lesov = 941,69 ha
 ES_{LE} - ekologickej stabilita lesa (5,0)
 P_{VO} - plocha vodných plôch 13,53 ha
 ES_{VO} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)
 P_{ZP} - plocha zastavaného územia = 13,24 ha
 ES_{ZP} - ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)
 P_{OSP} - ostatná plocha = 125,74 ha
 ES_{OSP} - ekologický stupeň ostatných plôch (0,50)
 $CP_{KÚ}$ - celková plocha katastrálneho územia = 1686,76 ha

SES - stupeň ekologickej stability

SES = 4,08

Na základe tejto klasifikácie sme získali priemernú hodnotu stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie obce Ruský Hrabovec. Táto hodnota vyjadruje kvalitatívnu mieru ekologickej stability. Hodnota stupňa ekologickej stability 4,08 nám vyjadruje, že riešené územie patrí do krajiny s vysokým stupňom ekologickej stability, čo znamená z celkového pohľadu, že v riešenom území ekologickej väzby nie sú narušené.

Vysoký stupeň ekologickej stability obce Ruský Hrabovec je spôsobený vysokým podielom lesa a trvalých trávnych porastov, najmenej ornej pôdy /percento zornenia 16,36/ v katastrálnom území obce a plošne vysokým zastúpením väzieb na ekologickej významné segmenty.

Pre porovnanie – priemerná hodnota SES v okrese Michalovce dosahuje 2,51. V porovnaní s okresom Humenné je táto hodnota nižšia o 1,5. Katastrálne územie obce Remetské Hámre dosahuje 4,67. Vysoká nad Uhom – 1,64 a Veľké Kapušany – 1,85.

4 URBANISTICKÁ KONCEPCIA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

4.1 STANOVENIE ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCE INOVCE

4.1.1 Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

4.1.1.1 Vývoj a súčasný stav urbárnej štruktúry obce

Riešené územie bolo v minulosti začlenené do Zemplínskej župy, v súčasnosti administratívne patrí do okresu Sobrance. Obec leží v nadmorskej výške (výška stredu obce) okolo 495 m nad morom.

Prvá písomná zmienka o obci Inovce, vtedajší názov Inoc, pochádza z roku 1555. V tom období patrila obec panstvu Drugethovcov. Neskôr v 18. storočí patrila obec Ibranyiovcom a 19. storočí Izépiovcov. Vzniknúť musela oveľa dávnejšie ako v roku 1500. Ústnym podaním sa z generácie na generáciu prenáša informácia, že obec už vtedy mala 200 domov a okolo 2000 obyvateľov. V roku 1700 napadla občanov cholera, takže v roku 1715 mala obec už iba 14 domácností. V roku 1787 mala 27 domácností a 163 obyvateľov a v roku 1828 34 domov a 251 obyvateľov. Občania obce sa živilí drevorubačstvom, chovom dobytka a ovocinárstvom. V obci sa nachádza drevený kostolík svätého Michala Archaniela z roku 1836, ktorý je vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Je to zrubová stavba trojpriestorového typu s presbytériom, loďou so štvorcovým pôdorysom a otvoreným priestorom pod vežou, tzv. babincom (presbytérium s trojhranným uzáverom). Vedľa kostola je drevená zvonica, považovaná za ľudovú stavbu. Vnútorne priestory majú rovné stropy s doskovaním. Veža dosadá na koňštrukciu babinca a je situovaná do prečnievajúcej strechy a podchytená drevenými krakorcami. Hlavný oltár s predstavaným ikonostasom má neobarokové ornamenty a pochádza z čias stavby kostolíka. Ikonostas a oltár je drevená polychromatická architektúra s cáorskymi dverami z polovice 19. storočia. V kostolíku sa nachádza ikona Kristus učiteľ v lodi z roku 1760-1780 temp. na dreve 75x 80 a ikona Pieta na oltári, sign. Markovič Michal 1842 olej na dreve 80x 70. K významným rodákam, ktorí sa v obci narodili, patrí Móric Ballagi (18. marec 1815), pedagóg, redaktor a publicista.

4.1.2 Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce

Obec sa rozvinula pozdĺž cesty tr. III/5662 a miestnych komunikácií, po oboch stranách. V obci nie je vytvorený žiaden centrálny priestor, dokonca aj objekty ako kostol, obecný úrad s kultúrny dom a pod., ktoré majú potenciál vytvárať priestorovú štruktúru, sú situované popri komunikáciách neorganicky. Urbanistickou hodnotou sídelného útvaru je pôvodný komunikačný systém, ktorý zdôrazňuje konfiguráciu reliéfu. Základná komunikačná kostra je založená na akomsi hlavnom vnútornom okruhu, na ktorý sa pripájajú prístupové komunikácie, ktoré vyúsťujú do malých komunikačných okruhov. Systém okruhov vznikol pravdepodobne na základe nedostatočných šírkových pomerov uličných koridorov.

4.1.3 Urbárna štruktúra obce

4.1.3.1 Dominanty obce

Medzi najviac vnímateľnú dominantu obce môžeme považovať drevený kostolík svätého Michala Archaniela z roku 1836, ktorý je vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Lokalizovaný je v severnej časti zastavaného územia obce na miestnom cintoríne.

Novodobou dominantou je Pravoslávny kostol situovaný v zastavanom území obce.

4.1.3.2 Obytná zástavba

V obci výrazne prevláda 1 – 2 podlažná zástavba rodinnými domami (prevažne povojnová zástavba). Stavby sú situované okolo ciest a spravidla majú predzáhradku, dvor a záhradu.

V zadnej časti dvorov sa nachádzajú prístavky a stavby, ktoré súvisia s drobnochovateľstvom a s poľnohospodárskou činnosťou majiteľa. Väčšina domov je v dobrom stavebno - technickom stave. Domy majú prevažne manzardové a sedlové strechy. Zástavba poväčšine pozostáva z domov, ktoré boli postavené po roku 1945.

Okrem toho sú tu zachované domy predstavujúce typickú ľudovú architektúru z konca minulého a začiatku tohoto storočia. Túto zástavbu reprezentujú trojpristorové domy z nepálenej tehly z prvej tretiny 20. Storočia.

Návrh

Z hľadiska urbanistickej kompozície je navrhované obec rozvíjať v súlade s jej terajšou kompozičnou štruktúrou formou ulicovej zástavby.

V území je navrhované vytvoriť centrálny priestor pri obecnom úrade.

V sídle výrazne prevláda 1–2 podlažná zástavba rodinných domov.

Bytová zástavba - na voľných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia i mimo zastavané územie obce:

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je v územnom pláne navrhované:

- rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v týchto častiach obce:
 - východná časť na hranici zastavaného územia – Lokalita „Pri cintoríne“,
 - západná časť – Lokalita „Záhumienky“
 - západná časť – Lokalita „Pri škole v prírode“
 - využitie nadrozmerných záhrad v strede obce, prieluky / rozptyl
 - obložnosť bytov, ktorý by sa mal blížiť k 3,0 ob./1 byt. Jednotku
 - neobývané domy navrhujeme podľa kvality nosnej konštrukcie na asanačnú prestavbu a na rekonštrukciu s navrátením do bytového fondu, resp. na podnikanie.

4.1.3.3 Občianske vybavenie

Objekty občianskej vybavenosti nie sú sústredené do centra obce. Obecny úrad a kultúrny dom sa nachádzajú v severnej časti zastavaného územia obce. Stavebno-technický stav je nevyhovujúci. V tejto časti je umiestnený novopostavený pravoslávny kostol a farský úrad. Pri ceste III/5662 je lokalizovaná komerčná vybavenosť (potraviny, pohostinstvo). V objekte rodinného domu č. 70 sú priestory komerčnej vybavenosti (potraviny, rozličný tovar). Pri vstupe do obce je umiestnená škola v prírode so športovou plochou. V severnej časti zast. územia je umiestnený obecny cintorín. Na cintoríne je lokalizovaný drevený kostolík gréckokatolíckej cirkvi so zvoničkou. V južnej časti kat. územia je lokalizovaný lyžiarsky areál s provizórnymi zariadeniami pre občerstvenie. Športový areál (futbalové ihrisko) je situovaný vo východnej časti zastavaného územia.

Zastúpenie občianskej vybavenosti je postačujúce. Stavebno - technický stav je v prevažnej miere vyhovujúci.

Návrh

V návrhu územného plánu obce Inovce je navrhované :

- Rekonštrukcia obecného a kultúrneho domu s vytvorením priestorových podmienok pre viacúčelové

využitie: plocha pre rozšírenie a modernizáciu obecných priestorov, klub mladých, klub dôchodcov, internetový klub

- V severovýchodnej časti je navrhovaný dom smútku.
- Rozšírenie areálu a zariadenia, ktoré je v pôsobnosti Košického samosprávneho kraja: Škola v prírode - parcely č. 217/4 a 218/4 a stavba školy v prírode so súpisným číslom 88, s terajšími ubytovacími možnosťami 40 lôžok. Škola má vlastné stravovacie kapacity. Na parcelách č. 495/4 a 495/5 sa nachádzajú ďalšie stavby vo vlastníctve KSK.

4.1.4 Prvky funkčného a priestorového usporiadania územia - Inovce

Regulačné prvky pri realizácii nových objektov a rekonštrukcii jestvujúcich objektov občianskeho vybavenia, výrobných a nevýrobných služieb pri ich situovaní v zastavanom území obce sú nasledovné:

Číslo v grafike	Občianske zariadenie	max. podl.	zastavaná plocha m ²	koeficient zastavan. pozemku	počet zamest. súč/návrh	plocha pozemku v ha
1	Škola v prírode	2	1050	0,1	0/5	1,03
6	obecný úrad	2	300	0,23	1/2	0,13
6	kultúrny dom	1	300	0,23	0/0	0,13
6	hasičská zbrojnica	1	50	0,03	0/0	0,13
7	gréckokatolícky chrám	1	56	0,0045	0	1,225
5	pravoslávny kostol	1	210	0,19	1	0,11
4	Pravoslávny farský úrad	1	110	0,19	1	0,057
1	dom smútku	1	150	0,15	0	0,095
2	Športové plochy futbalové ihrisko	-	1600	-	0	0,16
4	ČOV	1	80	0,17	0/1	0,045
Číslo v grafike	Maloobchodné zariadenie	max. podl.	zastavaná plocha m ²	koeficient zastavan. pozemku	počet zamest. súč/návrh	plocha pozemku v ha
2	Potraviny, Rozličný tovar, pohostinstvo	1	280	0,33	6/8	0,083
3	Potraviny	1	50	0,04	2/2	0,32

- koeficient zastavanosti určuje pomer zastavanej plochy pozemku k celkovej ploche pozemku
 - koeficient podlažnosti určuje pomer súčtu plôch podlaží objektu k celkovej ploche pozemku

4.1.5 Priestorové usporiadanie lokalít bývania - Inovce

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do r. 2025:

Lokalita	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Lokalita – Pri cintoríne	6	12	18

Lokalita – Záhumienky	3	1	4
Lokalita – Pri škole v prírode	3	1	4
Lokalita – Prieluky / Rozptyl	7	0	7
Celkový navrhovaný počet v Inovciach	19	13	32
Rezervné plochy	0	10	10
z toho sociálne bývanie:	0	0	0

Pri všetkých novostavbách a rekonštrukciách rodinných domov navrhujeme vychádzať z princípov uplatňovania regionálnych prvkov so šikmými strechami, rešpektujúc merítka a výraz týchto stavieb a zladíť s ich funkčnou vybavenosťou. Pri samostatne stojacích domoch navrhujeme objekty orientovať na úzkych pozemkoch štítom do ulice. Tento princíp navrhujeme uplatňovať aj v samotnom materiálovom prevedení.

Navrhované obmedzenia pre jestvujúcu zástavbu, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti ochranného pásma VN elektrického vedenia 22 kV sa stanovujú podmienky v zmysle § 36 ods. 15 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike.

4.1.5.1 Kultúrno-historický potenciál

Potenciál územia obec Inovce pre záujem hostí v obci je vyvolaný príťažlivosťou obrazu krajiny na vlastnom území. Dôležitým princípom návrhu územného plánu je zachovanie a umocnenie malebnosti prostredia obce. Malebnosť prostredia spočíva v obnove architektonicky hodnotnej zástavby pozdĺž cesty, v zachovaní rozhľadov do okolia. Tento princíp oslovuje kultúrny cit obce ku svojej krajine.

4.2 STANOVENIE ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCE RUSKÝ HRABOVEC

4.2.1 Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

4.2.1.1 Vývoj a súčasný stav urbárnej štruktúry obce

Skúmané územie bolo v minulosti začlenené do Zemplínskej župy, v súčasnosti administratívne patrí do okresu Sobrance. Obec leží v nadmorskej výške (výška stredu obce) okolo 280 m nad morom medzi západnými výbežkami Popriečneho.

Najstarší doklad o Ruskom Hrabovci je v daňovom súpise z roku 1567, kedy boli vtedajšie poddanské domácnosti prvý raz zdanené daňou kráľovi. Dedinu zapisovali pod maďarizovaným názvom, odvodenom od ľudového názvu Hrabovec. Ten dosvedčuje, že sídlisko umiestnili na mieste častého výskytu stromu hrab. Vzhľadom na zemepisnú polohu dediny, vývin osídlenia susediaceho územia, ale najmä na obsah uvedenej správy možno usúdiť, že Hrabovec založil šoltýs s usadlíkmi podľa valašského práva v prvej polovici 16. storočia. Dedinu založili na území humenského panstva patriaceho Drugetovcom. Drugetovci boli zemepánmi Hrabovca aj v 17. storočí. V roku 1567 tamojšie valašské domácnosti vyplatili daň kráľovi od štyroch port. Iné dve domácnosti boli želiarske, ktoré daň neplatili. V roku 1582 zdanili valachov od piatich port. Sídlisko malo v roku 1600 obývaných dvadsaťosem poddanských domov a jeden- dva domy šoltýsov. Na prelome 16. a 17. storočia bol Hrabovec stredne veľkou dedinou s rusinskými obyvateľmi. Vtedy bol najväčšou dedinou medzi susediacimi dedinami. V 17. storočí tamojšie valašské domácnosti chudobneli, čo sa prejavilo aj v znižovaní ich zdanenia. V

roku 1610 vtedajších sedliakov ale aj želiarov zdanili spolu od 1,75 porty, v roku 1635 zdanili len valachov od štvrtí porty. Po úbytku obyvateľov bol Hrabovec na prelome 17. a 18. storočia malou dedinou. V rokoch 1715 a 1720 v ňom žilo po päť sedliackych domácností.

4.2.2 Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce

Obec Ruský Hrabovec sa rozvinula pozdĺž cesty tr. II/566 a miestnych komunikácií, po oboch stranách. V obci je náznak centrálného priestoru pred obecným úradom. Základná komunikačná kostra je založená na akomsi hlavnom vnútornom okruhu, na ktorý sa pripájajú prístupové komunikácie, ktoré vyúsťujú do malých komunikačných okruhov. Systém okruhov vznikol pravdepodobne na základe nedostatočných šírkových pomerov uličných koridorov.

4.2.3 Urbárna štruktúra obce

4.2.3.1 Dominanty obce

Medzi dominantu obce môžeme považovať Gréckokatolícky chrám (ÚZPF 85/0) a Pravoslávny kostol, lokalizované v strede obce.

K novodobým dominantám môžeme začleniť stožiar verejnej televízneho vykrývača umiestneného vo východnej časti kat. územia.

4.2.3.2 Obytná zástavba

V obci výrazne prevláda 1 – 2 podlažná zástavba rodinnými domami (prevažne povojnová zástavba). Stavby sú situované okolo ciest a spravidla majú predzáhradku.

V zadnej časti dvorov sa nachádzajú prístavky a stavby, ktoré súvisia s drobnochovateľstvom a s poľnohospodárskou činnosťou majiteľa. Väčšina domov je v dobrom stavebno - technickom stave. Domy majú prevažne manzardové a sedlové strechy. Zástavba poväčšine pozostáva z domov, ktoré boli postavené po roku 1945.

Návrh

Z hľadiska urbanistickej kompozície je navrhované obec rozvíjať v súlade s jej terajšou kompozičnou štruktúrou formou ulicovej zástavby.

V území je navrhované vytvoriť centrálny priestor pri obecnom úrade.

V sídle výrazne prevláda 1–2 podlažná zástavba rodinných domov.

Bytová zástavba - na voľných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia i mimo zastavané územie obce:

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je v územnom pláne navrhované:

- rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v týchto častiach obce:
 - severovýchodná časť na hranici zastavaného územia – lokalita „Pri cintoríne“
 - západná časť v zastavanom území obce – lokalita „Starý sad“
 - západná časť v zastavanom území obce – lokalita „Pri koniarni“
 - využitie nadrozmerých záhrad v strede obce, prieluky / rozptyl
 - obložnosť bytov, ktorý by sa mal blížiti k 3,0 ob./1 byt. Jednotku

- neobývané domy navrhujeme podľa kvality nosnej konštrukcie na asanačnú prestavbu a na rekonštrukciu s navrátením do bytového fondu, resp. na podnikanie.

4.2.3.3 Občianske vybavenie

Objekty občianskej vybavenosti sú sústredené do centra obce. V strede obce je umiestnený obecný úrad s kultúrnym domom. V objekte obecného úradu sú priestory pošty. Stavebo-technický stav je nevyhovujúci. Súčasťou občianskeho vybavenia sú dva objekty komerčnej vybavenosti (potravinový a pohostinstvo), ktoré sú lokalizované v strede obce pri ceste tr. II/566. Stavebno-technický stav je čiastočne vyhovujúci.

V strede obce sa nachádza Gréckokatolícky chrám sv. Juraja. Stavebno-technický stav je vyhovujúci. Pri obecnom úrade je novopostavený pravoslávny kostol a farský úrad.

Športový areál je situovaný v západnej časti zastavaného územia.

Zastúpenie občianskej vybavenosti je postačujúce. Stavebno - technický stav je v prevažnej miere vyhovujúci.

Výrobná zóna je situovaná v západnej a severnej časti obce. V západnej časti je areál bývalej koniarne, ktorý je v súčasnosti mimo prevádzku. Vlastníkom sú Lesy Sobrance. V severnej časti je situovaný areál družstva PD Choňkovce, ktorý je v súčasnosti mimo prevádzku.

Táto výroba nebráni v rozvoji obce ani po obnove prevádzky.

Návrh

V návrhu územného plánu obce je navrhované :

- Rekonštrukcia obecného a kultúrneho domu s vytvorením priestorových podmienok pre viacúčelové využitie: plocha pre rozšírenie a modernizáciu obecných priestorov, klub mladých, klub dôchodcov, internetový klub
- Vo východnej časti je navrhovaný dom smútku.
- Vo východnej časti je navrhovaná plocha pre občiansku vybavenosť – plocha navrhovaná ubytovanie, stravovanie, šport, služby, parkovacie plochy – lyžiarsky areál.
- V západnej časti (areál Lesy, š.p. Sobrance – Koniareň) – areál je navrhovaný pre zmenu využitia, pre komerčné účely – stravovanie, ubytovanie, služby, šport, parkovacie plochy.
- V severozápadnej časti – športový areál – navrhovaná plocha občianskeho vybavenia – hygienické zariadenie, šatne, služby, tribúna, parkovacie plochy.

4.2.4 Prvky funkčného a priestorového usporiadania územia – Ruský Hrabovec

Regulačné prvky pri realizácii nových objektov a rekonštrukcii existujúcich objektov občianskeho vybavenia, výrobných a nevýrobných služieb pri ich situovaní v zastavanom území obce sú nasledovné:

Číslo v grafike	Občianske zariadenie	max. podl.	zastavaná plocha m ²	koeficient zastavan. pozemku	počet zamest. súč/návrh	plocha pozemku v ha
4	obecný úrad	2	100	0,1	1/2	0,1
4	kultúrny dom	1	150	0,15	0/0	0,1
4	Poštové stredisko	1	50	0,05	0/0	0,1
3	gréckokatolícky chrám	1	180	0,13	0	0,142

1	Gréckokatolícky farský úrad	1	230	0,17	1	0,128
5	Pravoslávna cerkev	1	150	0,21	1	0,0695
5	Pravoslávny farský úrad	1	100	0,31	1	0,032
11	Športové plochy futbalové ihrisko	-	6500	-	0	0,65
2	dom smútku	1	150	0,15	0	0,095
3	ČOV	1	80	0,17	0/1	0,045
Číslo v grafike	Maloobchodné zariadenie	max. podl.	zastavaná plocha m ²	koeficient zastavan. pozemku	počet zamest. súč/návrh	plocha pozemku v ha
2	Rozličný tovar, pohostinstvo	1	250	0,3	6/8	0,083
6	Potraviny, pohostinstvo	1	300	0,09	2/2	0,32
- koeficient zastavanosti určuje pomer zastavanej plochy pozemku k celkovej ploche pozemku - koeficient podlažnosti určuje pomer súčtu plôch podlaží objektu k celkovej ploche pozemku						

4.2.5 Priestorové usporiadanie lokalít bývania – Ruský Hrabovec

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do r. 2025:

Lokalita	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Lokalita – „Pri cintoríne „1“	11	0	11
Lokalita – „Starý sad“	6	0	6
Lokalita – „Pri koniarni“	5	0	5
Lokalita – Prieluky / Rozptyl	17	0	17
Celkový navrhovaný počet v R. Hrabovci	39	0	39
Rezervné plochy – Pri cintoríne „2“	17	25	42
z toho sociálne bývanie:	0	0	0

Pri všetkých novostavbách a rekonštrukciách rodinných domov navrhujeme vychádzať z princípov uplatňovania regionálnych prvkov so šikmými strechami, rešpektujúc merítko a výraz týchto stavieb a zladať s ich funkčnou vybavenosťou. Pri samostatne stojacích domoch navrhujeme objekty orientovať na úzkych pozemkoch štítom do ulice. Tento princíp navrhujeme uplatňovať aj v samotnom materiálovom prevedení.

Navrhované obmedzenia pre jestvujúcu zástavbu, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti ochranného pásma VN elektrického vedenia 22 kV sa stanovujú podmienky v zmysle § 36 ods. 15 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike.

4.3 Návrh funkčného využitia územia obcí

4.3.1 Funkčné územie občianskej vybavenosti (ÚOV)

Funkčné využitie: občianske vybavenie miestneho významu .

❖ **Prípustné sú:**

1. Obchody, služby, administratívne a správne zariadenia.
2. Zariadenia pre verejnú správu.
3. Služby v oblasti cestovného ruchu
4. Cirkevné, výchovné a kultúrne zariadenia.
5. Zdravotnícke zariadenia a zariadenia sociálnej starostlivosti.
6. Stravovacie a ubytovacie zariadenia, zábavné zariadenia.
7. Školské zariadenia
8. S hlavnou funkciou súvisiaca technická a obslužná vybavenosť.
9. Verejné a vyhradené parkoviská, pre osobné automobily.

❖ **Výnimočne prípustné sú:**

1. Byty v nebytových domoch, pohotovostné byty a ubytovne.
2. Nerušivé remeselnícke zariadenia.

❖ **Podmienky prevádzkovania uvedených činností:**

1. Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb,
2. Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.,

❖ **Nepripustné sú:**

3. Chov úžitkových zvierat
4. Výroba

4.3.2 Funkčné územie rodinných domov (ÚRD) – vidiecka obytná zástavba nízkopodlažná

Funkčné využitie: bývanie v rodinných domoch a vilách

❖ **Prípustné sú:**

1. Rodinné domy, vily a bytové domy s maximálnym počtom 6 b.j.
2. Pre obsluhu územia slúžiace športové zariadenia.
3. Garáže pre osobné automobily na pozemkoch rodinných domov .
4. Športové plochy

❖ **Výnimočne prípustné sú:**

1. Rodinné domy s drobnochovom hospodárskych zvierat.
2. Obchody, služby a malé nerušivé remeselnícke prevádzky slúžiace potrebám miestneho obyvateľstva.
3. Komerčné záhradníctva
4. Malé stravovacie zariadenia.
5. Zariadenia pre výchovné, cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotné a športové účely.

❖ **Podmienky prevádzkovania uvedených činností:**

1. Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb,
2. Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach,

odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.,

❖ **Neprípustné sú:**

1. Skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie
2. Servisy, garáže mechanizmov
3. Hygienicky závadná výroba

4.3.3 Funkčné územie športu a rekreácie (ÚŠR)

Funkčné využitie: zariadenie pre šport a telesnú kultúru miestneho, regionálneho a nadregionálneho významu.

❖ **Prípustné sú:**

1. Všetky druhy športových stavieb a ihrísk.
2. Zariadenia pre trávenie voľného času (detské ihriská a i.)
3. Služby v oblasti cestovného ruchu
4. Zariadenie služieb pre návštevníkov a ubytovacie zariadenia.
5. Súvisiaca dopravná a technická vybavenosť.
6. Verejné a vyhradené parkoviská.

❖ **Podmienky prevádzkovania uvedených činností:**

1. Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb,
2. Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.,

❖ **Neprípustné sú:**

1. Výroba
2. Výsadba hospodárskej zelene v predzáhradkách
3. Skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie
4. Servisy, garáže mechanizmov

4.3.4 Funkčné územie technickej a obslužnej vybavenosti (ÚTV)

Funkčné využitie: technická vybavenosť zabezpečujúca obsluhu územia potrebnými médiami.

❖ **Prípustné sú:**

1. Technické objekty pre obsluhu územia vodou, odkanalizovanie, elektrickou energiou, plynom, teplom.
2. Zariadenia pre manipuláciu s tuhým komunálnym odpadom.
3. Súvisiace zariadenia pre údržbu a zabezpečenie prevádzky.

4.3.5 Funkčné územie výroby, stavebníctva a skladov (ÚV)

Funkčné využitie: umiestnenie zariadení výroby, stavebníctva a skladov.

❖ **Prípustné sú:**

1. Malé bioelektrárne.
2. Sušiarne ovocia.
3. Zberné dvory a kompostárne.
4. Skladové hospodárstvo.

5. Nerušivé remeselnícke prevádzky všetkých druhov, servisné služby a verejnoprospešné zariadenia pokiaľ výrazne nezaťažujú životné prostredie
6. Čerpacie stanice PHM.

❖ **Nepripustné sú:**

1. Priemyselná výroba všetkého druhu,
2. Bývanie

4.3.6 Funkčné územie poľnohospodárskej výroby (ÚPoV)

Funkčné využitie:

❖ **Pripustné sú:**

1. Budovy pre ustajnenie hospodárskych zvierat
2. Ďalšie stavby súvisiace s poľnohospodárskou výrobou.
3. Stavby a zariadenia pre výskumnú a šľachtiteľskú činnosť.
4. Súvisiace dielne, sklady a garáže pre špeciálnu techniku, osobné a nákladné automobily.

❖ **Výnimočne pripustné sú:**

1. Pohotovostné (služobné) bývanie v nebytových domoch.
2. Čerpacie stanice PHM.
3. Stavby pre pridruženú výrobnú činnosť.

❖ **Nepripustné sú:**

1. Bývanie
2. Občianska vybavenosť

4.3.7 Stavby pre chov drobného zvieratstva

❖ **Pripustné sú:**

- umiestňovať na pozemkoch rodinných domov, pokiaľ je prevádzka takých stavieb hygienicky nezávadná, alebo spĺňajú nasledovné požiadavky:

1. objekty s hygienicky závadnou prevádzkou v obytnej zástavbe (stajne, nádrže na tuhé a tekuté exkrementy) situovať v nasledovnej vzdialenosti od objektov rodinných domov:

VDJ = 500 kg živej hmotnosti zvierat(a)	do 1 VDJ (m)	2 VDJ (m)
Aa	15	20
Ab	10	15
Ba	10	15
Bb	5	10
Ca	25	30
Cb	20	25

A - ak objekt určený na bývanie má okno, alebo dvere orientované na objekty chovu

B - ak objekt určený na bývanie nemá okno, alebo dvere orientované na objekty chovu

C - hnojisko

a - medzi objektom chovu a objektom na bývanie je voľné priestranstvo

b - medzi objektom chovu a objektom na bývanie nie je voľné priestranstvo

4.4 ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT

4.4.1 Kultúrno-historický potenciál

Legislatívnu ochranu pamiatok s podmienkami ochrany kultúrnych pamiatok a pamiatkových území v súlade s medzinárodnými zmluvami v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva upravuje zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. Pamiatkový fond tvorí súbor hnutelných a nehnuteľných vecí vyhlásených podľa uvedeného zákona za národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny. Národné kultúrne pamiatky sú v § 2, ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. uvedené ako kultúrne pamiatky .

Skúmané územie je súčasťou Košického kraja, kde sa stretávajú a prelínajú kultúrne vplyvy viacerých historických regiónov – Zemplína, Abova, Spiša, Užu a vytvárajú bohatý a mimoriadne rozmanitý kultúrno-historický potenciál tohto územia. Východná časť Košického kraja tvorí severnú časť historického časti „Užskej župy“. Kultúra „Užskej župy v kontexte východoslovenskej oblasti je charakterizovaná prvkami nižinnej kultúry. Dôležitú úlohu v jej formovaní zohrali vplyvy Sedmohradska na juhu a pôsobenie gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi na severe a východe územia.

4.4.2 Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu

V platnom Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR sú zapísané najvýznamnejšie zachované objekty, ktoré sa vzhľadom na svoju kultúrnu, umelecko-historickú a architektonickú hodnotu stali neoddeliteľnou súčasťou historického urbanisticko-architektonického prostredia obcí. Ide hlavne o objekty zo starších období dejín:

4.4.2.1 OBEC INOVCE

V katastrálnom území obce Inovce je v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) evidovaný soliterný objekt – nehnuteľná národná kultúrna pamiatka (ďalej „NKP“):

1. Gréckokatolícky chrám sv. Michala – parc.č. 15, č. ÚZPF 72/0: vlastníci - gréckokatolícka cirkev

Je to drevený gréckokatolícky kostolík svätého Michala z roku 1836, ktorý je vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Postavený je v slohu neskorého baroka. Je to zrubová stavba trojpriestorového typu s presbytériom, loďou so štvorcovým pôdorysom a otvoreným priestorom pod vežou, tzv. babincom (presbytérium s trojhranným uzáverom). Vedľa kostola je drevená zvonica, považovaná za ľudovú stavbu. Vnútorne priestory majú rovné stropy s doskovaním. Veža dosadá na konštrukciu babinca a je situovaná do prečnievajúcej strechy a podchytená drevenými krakorcami. Hlavný oltár s predstavaným ikonostasom má neobarokové ornamenty a pochádza z čias stavby kostolíka. Ikonostas a oltár je drevená polychromatická architektúra s cárskymi dverami z polovice 19. storočia. V kostolíku sa nachádza ikona Kristus učiteľ v lodi z roku 1760-1780 temp. na dreve 75x 80 a ikona Pieta na oltári, sign. Markovič Michal 1842 olej na dreve 80x 70.

4.4.2.2 OBEC RUSKÝ HRABOVEC

V katastrálnom území obce Ruský Hrabovec je v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) evidovaný soliterný objekt – nehnuteľná národná kultúrna pamiatka (ďalej „NKP“):

2. Gréckokatolícky chrám sv. Juraja – parc.č. 1, č. ÚZPF 85/0: vlastníci - gréckokatolícka cirkev

Bol postavený v roku 1858 v barokovo – klasicistickom slohu. Je to jednoloďová stavba s mohutným polkruhovým uzáverom a prestavanou vežou, ktorá je v uzávere krytá konchou, v lodi pruskými klenbami s medziklenbovými pásmi, ktoré dosahujú na dvojité pilastre.

4.4.3 Archeologické hodnoty

4.4.3.1 OBEC INOVCE

V katastrálnom území obce Inovce Archeologický ústav SAV neeviduje archeologické náleziská.

4.4.3.2 OBEC RUSKÝ HRABOVEC

V katastrálnom území obce Ruský Hrabovec Archeologický ústav SAV eviduje jednu polohu archeologických nálezísk a to:

Poloha, Pri potôčiku poblíž cintorína – nález bronzového meča z mladšej doby bronzovej

Návrh

Ochranu pamiatok na území obcí Inovce a Ruský Hrabovec zabezpečovať v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 49/2001 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Popri bežných postupoch pamiatkovej starostlivosti a ochrany pamiatok treba pri príprave realizácie investičných zámerov najmä na území pamiatkovej ochranného pásma a v lokalitách, kde je pravdepodobný výskyt cennejších reliktov z predchádzajúcich období, zabezpečiť v dostatočnom rozsahu pamiatkový a archeologický výskum.

K zámeru akejkoľvek formy úpravy (nová výstavba, dostavba, nadstavba, adaptácia, rekonštrukcia, zemné práce a pod.) nehnuteľnosti situovaných na území pamiatkového ochranného a archeologických lokalít si investor vyžiada rozhodnutie príslušného orgánu na ochranu pamiatkového fondu, ktorý rozhodne o prípustnosti prác a prípadnej nutnosti vykonania pamiatkového výskumu. Súhlasné stanovisko resp. rozhodnutie príslušného orgánu na ochranu pamiatkového fondu, v ktorom budú presne stanovené podmienky realizácie záchranného/pamiatkového archeologického výskumu, je potrebné zabezpečiť v súvislosti s územným a stavebným konaním. Tým sa zamedzí opakovaniu situácií, keď pri stavebných prácach z neznalosti alebo z nedôslednosti boli vážne poškodené alebo celkom zničené významné archeologické artefakty a zvyšky po historickej zástavbe.

4.4.4 Prírodné hodnoty územia

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

Veľkoplošné chránené územia:

- Chránená krajinná oblasť Vihorlat – (2. stupeň ochrany) – zasahuje okraj riešeného územia
- Chránené vtáčie územie Vihorlatské vrchy – uznesenie vlády SR č. 636/2003 z 9. júla 2003

Maloplošné chránené územia :

- Maloplošné chránené územie – nezasahuje priamo riešené územie – PR Beňatínsky travertín

Prírodné zdroje

Juhozápadne od riešeného územia sa nachádzajú predpokladané termálne vody. Teplota termálnych vôd v hĺbkach 800 - 1500 m sa pohybuje od 34 do 95 0C. Táto časť územia z tohto hľadiska ako i z pohľadu využitia suchých termálnych hornín / v hĺbke 2000 m ich teplota dosahuje 150 - 200 st.C/ sa pokladá za perspektívnu oblasť netradičného zdroja energie. V pohorí Vihorlat, mimo riešeného územia, v lokalite - A III , vymedzené územie – PP, kategória vypočítaných zásob – P, sa nachádza druh nerastu – Pb-Zn-Hg.

5 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

Plošný rozvoj obcí Inovce a Ruský Hrabovec je podmienený riešením dopravného systému v zastavanom

území obce a previazaním tohto systému na celoštátnu dopravnú sieť.

Významný podiel v dopravnej obsluhu územia bude mať pešia, turistická a cyklistická trasa. Na navrhovaný systém turistických a cyklistických trás, v rámci katastrálneho územia obcí, nadväzujú pripravované cyklistické trasy v rámci Michalovského a Sobraneckého okresu.

5.1 Hlavné rozvojové smery obce Inovce

5.1.1 Obytné územie

Obytná funkcia na území obce Inovce vytvára niekoľko špecifických druhov zástavby, ktoré sa od seba odlišujú charakteristikou terénneho reliéfu, hustotou zástavby, výškou objektov a architektúrou, ktorá odráža dobu ich vzniku.

Pri návrhu potreby bytového fondu na území obce sa vychádzalo zo zásady stanovenej v nadradenej územnoplánovacej dokumentácii ÚPN VÚC Košický. Pre obec Inovce počet osôb na jeden byt je 3,5, pričom krajský priemer je 3,71 obyv./1 byt. V počte bytov na obyvateľov je stav v obci (351,7 bytov /1000 obyvateľov) nepriaznivejší ako v okrese Sobrance (293,1 bytov/1000 obyv.).

5.1.2 Zmiešané územie

Zmiešané územie, je územie ktoré môžeme charakterizovať ako územie, kde je sústredená obytná a obslužná funkcia (občianska vybavenosť, maloobchodný predaj, pohostinstvo a pod.).

Za takéto územie môžeme považovať územie pri obecnom úrade, kde je kultúrny dom súčasťou objektu obecného úradu, hasičská zbrojnica, pravoslávny chrám, farský úrad.

5.1.3 Výrobné, poľnohospodárske a iné územie

V kat. území obce sa nenachádzajú žiadne výrobné územia ani odvetvie priemyslu.

Hospodársky potenciál obce je determinovaný predovšetkým službami poľnohospodárskeho družstva Vinohrady Choňkovce. Priamo na území obce Inovce sa nenachádzajú žiadne priestory, ani areál poľnohospodárskeho dvora. PD Vinohrady Choňkovce na území využívajú poľnohospodársku pôdu na pastvu 100 – 120 kusov hovädzieho dobytku. V kat. území sa nachádzajú iba prístrešky pre dobytok.

Návrh

- V severnej časti je navrhovaná plocha pre čistiareň odpadových vôd (ČOV).
- Nevýrobné služby (holičstvo, kaderníctvo, stravovacie zariadenia, zariadenia spotrebného tovaru a elektroniky) a hygienicky nezávadné výrobné služby (krajčírstvo) navrhujeme situovať do objektov rodinných domov s polyfunkčným využívaním, alebo účelovo rekonštruovaných na tieto aktivity.
- Ostatné výrobné služby a výkup druhotných surovín v obci nenavrhujeme.

5.1.4 Rekreačné územie

Ťažiskom športovej vybavenosti obce je lyžiarsky areál v južnej časti katastrálneho územia. Nachádzajú sa tu tri lyžiarske vleky a provizórne zariadenie služieb. Vo východnej časti na hranici zastavaného územia sa nachádza areál s futbalovým ihriskom.

Návrh

Základná koncepcia rozvoja turizmu a rekreácie navrhovaná v ÚPN-VÚC je nasledovná:

- Dobudovať regionálne stredisko turizmu na lokalite Podhorod', Inovce, Beňatina a Ruská Bystrá so zameraním na turizmus a zimné športy. Stredisko Inovce zamerať na celoročnú školu v prírode pre deti.

Rozvoj doplnkových funkcií - plochy pre rozvoj rekreácie a vidieckeho turizmu a agroturistiky:

- Navrhujeme dobudovanie a zvýšenie štandardu športových plôch na území obce a rozšíriť ponuku pre rôzne formy športových aktivít. Súčasťou areálu je aj viacúčelové ihrisko a športové plochy pre mládež preškolského a školského veku..
- Pri jestvujúcej športovej ploche navrhujeme plochu pre občiansku vybavenosť (tribúna, šatne a hygienické zariadenie).
- Areál pre zimné športy – lyžiarske stredisko navrhujeme doplniť o plochu parkovacie plochy, plochu pre zariadenie služieb – stravovacie zariadenie, hygienické zariadenie.
- V riešení sú zachované všetky významné plochy a zoskupenia prírodných prvkov a vysokej zelene na území obce, doplnené o ďalšie lokality v navrhovaných rozvojových plochách.
- Pre rekreačné účely navrhujeme využiť starší bytový fond (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry pre ubytovacie kapacity, penzióny. Navrhujeme rozvoja vidieckeho turizmu - rozvoj chalupárstva, agroturistiky, turistiky, cyklotrasy a pod. s dôrazom na vzájomnú koordináciu aktivít medzi obcami.

5.2 Hlavné rozvojové smery obce Ruský Hrabovec

5.2.1 Obytné územie

Obytná funkcia na území obce Ruský Hrabovec vytvára niekoľko špecifických druhov zástavby, ktoré sa od seba odlišujú charakteristikou terénneho reliéfu, hustotou zástavby, výškou objektov a architektúrou, ktorá odráža dobu ich vzniku.

Pri návrhu potreby bytového fondu na území obce sa vychádzalo zo zásady stanovenej v nadradenej územnoplánovacej dokumentácii ÚPN VÚC Košický. Pre obec Ruský Hrabovec počet osôb na jeden byt je 3,5, pričom krajský priemer je 3,71 obyv./1 byt. V počte bytov na obyvateľov je stav v obci (361,0 bytov/1000 obyvateľov) nepriaznivejší ako v okrese Sobrance (293,1 bytov/1000 obyv.).

5.2.2 Zmiešané územie

Zmiešané územie, je územie ktoré môžeme charakterizovať ako územie, kde je sústredená obytná a obslužná funkcia (občianska vybavenosť, maloobchodný predaj, pohostinstvo a pod.). Za takéto územie považujeme územie v strede obce. Tu je sústredená takmer celá občianska vybavenosť obce. Nachádzajú sa tu objekty obecného úradu s kultúrnym domom a poštovým strediskom, dve predajne maloobchodného predaja a pohostinstvo, hasičská zbrojnica, gréckokatolícky a pravoslávny chrám, farské úrady gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi.

5.2.3 Výrobné, poľnohospodárske a iné územie

Hospodársky potenciál obce je determinovaný ako v obci Inovce tak aj v obci Ruský Hrabovec predovšetkým službami poľnohospodárskeho družstva Vinohrady Choňkovce. Priamo na území obce Ruský Hrabovec sa nachádza plocha hospodárskeho dvora v severnej časti zastavaného územia. V súčasnosti je hospodársky dvor mimo prevádzky. PD Vinohrady Choňkovce na území využíva poľnohospodársku pôdu na pastvu. V kat. území

sa nachádzajú iba prístrešky pre dobytok.

V západnej časti zastavaného územia je situovaný areál spoločnosti „Lesy SR, š.p. závod Sobrance“ – koniareň, ktorý v súčasnosti je mimo prevádzku.

Odvetvie priemyslu nie je na území obce

Návrh

- V severnej časti je navrhovaná plocha pre čistiareň odpadových vôd (ČOV).
- Areál poľnohospodárskeho družstva PD Vinohrady Choňkovce navrhujeme využívať aj pre lokalizovanie nezávadných výrobných plôch (sušiarne, bioelektrárne, kompostárne, skladové hospodárstvo a i.).
- Areál spoločnosti „Lesy SR, š.p. závod Sobrance“ – koniareň – táto plocha je navrhovaná pre zmenu využitia, pre komerčné účely – stravovanie, ubytovanie, služby, šport, parkovacie plochy.
- Nevýrobné služby (holičstvo, kaderníctvo, stravovacie zariadenia, zariadenia spotrebného tovaru a elektroniky) a hygienicky nezávadné výrobné služby (krajčírstvo) navrhujeme situovať do objektov rodinných domov s polyfunkčným využívaním, alebo účelovo rekonštruovaných na tieto aktivity.
- Ostatné výrobné služby a výkup druhotných surovín navrhujeme situovať do výrobnéj zóny – areál bývalého poľnohospodárskeho družstva PD Vinohrady Choňkovce, severne od zastavaného územia.

Prehľad súčasných a navrhovaných plôch výrobných areálov:

Firma	Plocha v ha		Návrh
	Súč. stav	Návrh	
Poľnohospodársky areál PD Vinohrady Choňkovce	3,62	3,62	Výroba, komerčná vybavenosť, služby, hygienicky nezávadného charakteru
Areál Lesy š.p. SR B. Bystrica, Odd. závod Sobrance - koniareň	0,37	-	Zmena využitia územia – komerčná vybavenosť – ubytovanie, stravovanie, služby, šport
Spolu	3,99	3,62	

5.2.4 Rekreačné územie

Ťažiskom športovej vybavenosti obce športový areál v severnej časti zastavaného územia. Nachádza sa tu futbalové ihrisko a provizórne zariadenia.

Návrh

Rozvoj doplnkových funkcií - plochy pre rozvoj rekreácie a vidieckeho turizmu a agroturistiky:

- Navrhujeme dobudovanie a zvýšenie štandardu športových plôch na území obce a rozšíriť ponuku pre rôzne formy športových aktivít. Súčasťou areálu je aj viacúčelové ihrisko a športové plochy pre mládež preškolského a školského veku.
- Pri jestvujúcej športovej ploche navrhujeme plochu pre občiansku vybavenosť (tribúna, šatne a hygienické zariadenie).
- Vo východnej časti na hranici zastavaného územia obce navrhujeme plochu pre zimné športy – lyžiarske stredisko. Súčasťou navrhovanej plochy sú parkovacie plochy, plochy pre zariadenie služieb – stravovacie zariadenie, hygienické zariadenie.
- Areál spoločnosti „Lesy SR, š.p. závod Sobrance“ – koniareň – táto plocha je navrhovaná pre zmenu využitia, pre komerčné účely – stravovanie, ubytovanie, služby, šport, parkovacie plochy.

- V riešení sú zachované všetky významné plochy a zoskupenia prírodných prvkov a vysokej zelene na území obce, doplnené o ďalšie lokality v navrhovaných rozvojových plochách.
- Pre rekreačné účely navrhujeme využiť starší bytový fond (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry pre ubytovacie kapacity, penzióny. Navrhujeme rozvoja vidieckeho turizmu - rozvoj chalupárstva, agroturistiky, turistiky, cyklotrasy a pod. s dôrazom na vzájomnú koordináciu aktivít medzi obcami.

6 NÁVRH RIEŠENIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

Zariadenia občianskeho vybavenia sú v skúmanom území členené do troch kategórií:

- sociálna infraštruktúra – školstvo a výchova, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť
- komerčná infraštruktúra – maloobchodná sieť, ubytovanie a stravovanie, služby nevýrobné, služby výrobné
- ostatná infraštruktúra – administratíva, verejná správa, kultúra a osвета, telovýchova a šport, a iné.

Prieskumy a rozboru zariadení občianskeho vybavenia sú vypracované na základe údajov poskytnutých pracovníkmi obecného úradu a priamym prieskumom v teréne. Jednotlivé kategórie občianskej vybavenosti zastúpené v obci, ich kapacity a kvalita, zodpovedajú významu obce v štruktúre osídlenia, počtu obyvateľov v jeho sídelných štruktúrach, polohe vo vzťahu k ostatným sídelným štruktúram, možnosti finančného zabezpečenia potrieb zariadení občianskej vybavenosti v minulosti a iniciatíve obyvateľov po roku 1989.

Zastúpenie kategórií občianskej vybavenosti v skúmanom území dokumentuje nasledujúci prehľad.

6.1 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE – OBEC INOVCE

6.1.1 Školstvo a výchova

V riešenom území sa nenachádzala zariadenia predškolskej výchovy a základného školstva. V návrhu územného plánu sa so zariadením takéhoto typu neuvažuje.

Priamo v obci sa nachádza zariadenie v pôsobnosti Košického samostatného kraja – škola v prírode - parcely č. 217/4 a 218/4 a stavba školy v prírode so súpisným číslom 88, s terajšími ubytovacími možnosťami 56 lôžok. Škola má vlastné stravovacie kapacity. Na parcelách č. 495/4 a 495/5 sa nachádzajú ďalšie stavby vo vlastníctve KSK.

Návrh

K výhľadovému roku tento objekt navrhujeme rekonštruovať (modernizáciu vnútorných priestorov, výmenu krytiny, okien a zateplenie stavby) a rozšíriť prístavbou. Navrhujeme rozšíriť aj samotný areál o oddychové plochy – ihriska pre deti predškolského a školského veku, amfiteáter. Tento areál je navrhovaný pre potreby cestovného ruchu resp. pre pobyt žiakov základných škôl v prírode, lyžiarsky pobyt a ako zariadenie odborného výcviku žiakov.

Navrhovaná kapacita je 80 lôžok. Navrhovaná plocha areálu je 1,0 ha, zastavaná plocha objektu je 1000 m².

6.1.2 Kultúra a osвета

Kultúrny dom – je súčasťou objektu obecného úradu. Spoločenská sála je s kapacitou 120 stoličiek, celková zastavaná plocha budovy je 210m², plocha kultúrneho domu je 180 m². Kultúrny dom nemá kuchyňu. Objekt je vo vlastníctve obce.

Návrh

Navrhujeme budovu kultúrneho domu spolu s obecným úradom na komplexnú rekonštrukciu – prestavbu, prístavbu a nadstavbu:

- zmodernizovanie zázemia kultúrneho domu – kuchyňa, šatne, sociálne zariadenie a pod.. Podlahová plocha 180 m². Kapacita 150 stoličiek sály kultúrneho domu bude postačovať.

Kluby – v obci sa nachádzajú klubové priestory v provizórnom objekte v areáli obecného úradu.

Návrh

Navrhujeme v rámci komplexnej rekonštrukcie budovy kultúrneho domu a obecného úradu:

- vytvorenie priestorov pre internetovú klubovňu a klubové priestory. Klubové priestory navrhujeme s podlahovou 30 m² s kapacitou 15 stoličiek.

6.1.3 Cirkevné zastúpenie

Kostoly, chrámy

Gréckokatolícky chrám, sv. Michala. Chrám je v správe farského úradu Podhorod'. Stavebno - technický stav je nevyhovujúci. Zastavaná plocha chrámu je 56 m². Chrám je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenska pod č. 172/0. Je to drevený gréckokatolícky kostolík postavený je v slohu neskorého baroka. Je to zrubová stavba trojpriestorového typu s presbytériom, loďou so štvorcovým pôdorysom a otvoreným priestorom pod vežou, tzv. babincom (presbytérium s trojhranným uzáverom). Vedľa kostola je drevená zvonica, považovaná za ľudovú stavbu.

Pravoslávny kostol – kostol je novostavbou preto si v dohľadnej dobe nevyžaduje rekonštrukciu. Zastavaná plocha 110 m². Plocha pozemku 1100 m².

Návrh

Gréckokatolícky chrám sv. Michala je navrhovaný k obnove. Pri jeho obnove je potrebné dodržiavať podľa požiadavky Krajského pamiatkového úradu.

Farský úrad

Priamo v obci sa nachádza pravoslávny farský úrad súpisné číslo 14. Objekt si vyžaduje modernizáciu. Farský úrad gréckokatolíckej cirkvi je v obci Podhorod'. Zastavaná plocha 113 m². Plocha pozemku 570m².

6.1.4 Cintorín

V Inovciach je cintorín situovaný v severnej časti obce. Súčasná plocha 1,22 ha. Kapacita cintorína postačuje aj k výhľadovému obdobiu.

6.1.5 Šport a rekreácia

Športové zariadenia

Ťažiskom športovej vybavenosti obce je lyžiarsky areál v južnej časti katastrálneho územia. Nachádzajú sa tu tri lyžiarske vleky a provizórne zariadenie služieb na parcelách č. 495/4 a 495/5. Stavby vo vlastníctve Košického samostatného kraja.

Vo východnej časti na hranici zastavaného územia sa nachádza areál s futbalovým ihriskom. Telovýchovné zariadenia v riešenom území sú zastúpené malým športovým areálom - futbalovým ihriskom s plochou 0,6 ha, ktoré sa nachádza vo východnej časti obce. V areáli ihriska absentuje tribúna pre divákov, šatne, soc. vybavenie. Telocvičňa sa v obci nenachádza.

Návrh

Dobudovanie športového areálu so zameraním na celoročnú prevádzku.

Areál futbalového ihriska navrhujeme rozšíriť a doplniť o ďalšie športové plochy (ihriská pre loptové hry a tenisové ihriská), plochy pre hygienické zariadenie a parkovacie plochy. Navrhovaná športová plocha z 1,68 ha.

V obci Inovce navrhujeme predĺženie lyžiarskeho vleku k navrhovanej prístupovej komunikácii a parkoviskám.

6.1.6 Zdravotníctvo

Zdravotnícke zariadenie sa v riešenom území nenachádza a ani sa nenavrhujú. Zdravotná starostlivosť je poskytovaná v meste Sobrance.

6.1.7 Sociálna starostlivosť

Opatrovateľská služba v rodinách sa v súčasnosti zabezpečuje prostredníctvom obce, ktorá poskytuje pomoc občanom.

6.1.8 Maloobchodné zariadenie a veľkoobchod, služby

V obci sú dve maloobchodné zariadenie s celkovou podlažnou plochou 350 m². Obchodné zariadenia sú samostatne stojace objekty. Objekt so súpisným číslom č. 66 má plochu areálu 830 m², zastavanú plochu 280 m². Ďalšie zariadenie je lokalizované v rodinnom dome so súpisným číslom 70.

V oboch objektoch sa poskytujú služby vo forme predaja so sortimentom: - potraviny, zmiešaný tovar (drobný tovar). Počet zamestnancov v každom zariadení je jeden.

Veľkoobchod sa v obci nenachádza.

Služby sú poskytované v rodinných domov. Pohostinstvo sa nachádza v objekte potravín so súpisným číslom 66. Pohostinstvo má kapacitu cca 15 stoličiek.

Pri lyžiarskom stredisku sa nachádza provizórny objekt, ktorý sa využíva iba v lyžiarskej sezóne. Poskytujú sa v ňom služby vo forme rýchleho občerstvenia.

Návrh

Maloobchodné zariadenia základného potravinárskeho sortimentu navrhujeme aj naďalej riešiť formou rozptýlených objektov po celej obci. Jestvujúce zariadenia si vyžadujú modernizáciu a terénne a sadové úpravy okolia.

Provizórny objekt pri lyžiarskom stredisku navrhujeme na asanáciu s následnou výstavbou nového objektu s vytvorením služieb – rýchle občerstvenie a stravovanie, hygienického zariadenia.

Nevýrobné služby (holičstvo, kaderníctvo, stravovacie zariadenia, zariadenia spotrebného tovaru a elektroniky) a hygienicky nezávadné výrobné služby (krajčírstvo) navrhujeme situovať do objektov rodinných domov s polyfunkčným využívaním, alebo účelovo rekonštruovaných na tieto aktivity. Ostatné výrobné služby a výkup druhotných surovín v obci nenavrhujeme.

6.1.9 Správa, verejná správa, inštitúcie

Samospráva

Obecná samospráva sídli v účelovom objekte v strede obce. V pôsobnosti obce je starostlivosť o verejné priestranstvá, zeleň, čistotu, zber komunálneho odpadu, činnosť územného plánovania, miestneho rozvoja, bývania, zariadení služieb sociálnej starostlivosti, kultúry. Samotný objekt je z hľadiska stavebno technického charakteru v nevyhovujúcom stave. Zastavaná plocha 215 m², plocha areálu 1350 m². Počet zamestnancov - jeden.

Ostatné zariadenia

Objekt hasičskej zbrojnice sa v obci nachádza pri obecnom úrade. Zastavaná plocha 50 m².

Návrh

Objekt **obecného úradu** spolu s kultúrnym domom si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu formou prestavby, prístavby, nadstavby alebo využitia podkrovných priestorov. Navrhovaná zastavaná plocha 2000 m². Objekt je navrhovaný ako viacúčelový s vytvorením priestorov pre samosprávu obce, kultúru a kluby.

Dom smútku - v severovýchodnej časti zastavaného územia obce navrhujeme plochu pre výstavbu domu smútku. Zastavaná plocha je navrhovaná 100 m², obradná miestnosť s kapacitou 40 stoličiek.

Objekt **hasičskej zbrojnice** je navrhovaný na komplexnú rekonštrukciu.

6.1.10 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti v obci Inovciach

K návrhovému roku 2025 je potrebné uvažovať s nasledovnou štruktúrou a kapacitou občianskej vybavenosti:

Občianske zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
Obecný úrad, Kultúrny dom (KD), Kluby (K),	210 m ² podl. pl. 120 stoličiek – KD	300 m ² podl.pl. 150 stoličiek – KD 30 stoličiek - K	potrebná rekonštrukcia, s vytvorením internetovej miestnosti, klubových priestorov
Hasičská zbrojnica,	50 m ² zast. pl.	50 m ² zast.pl.	potrebná rekonštrukcia
Škola v prírode	56 lôžok 390m ² podl. pl. 3150 m ² plocha pozemku	80 lôžok 1050m ² podl. pl. 10300 m ² plocha pozemku	potrebná rekonštrukcia, prestavba, prístavba, terénne a sadové úpravy, športové plochy
Gréckokatolícky chrám	- 56 m ² podl. pl.	- 56 m ² podl. pl.	potrebná rekonštrukcia po konzultácií s KPU
Pravoslávny kostol	- 210 m ² podl. pl.	- 210 m ² podl. pl.	objekt vyhovuje - novostavba
Pravoslávny farský úrad	- 110 m ² podl. pl.	- 110 m ² podl. pl.	potrebná modernizácia objektu
Dom smútku		40 stoličiek 100 m ² podl. pl	navrhovaná plocha občianskej vybavenosti

		950 m ² podl. pozemku	
Cintorín	12250 m ²	12250 m ²	kapacitne vyhovuje
Športové plochy, futbalové ihrisko	600 m ²	1600 m ²	Navrhované športové plochy, ihriská pre loptové hry, tenis, detské ihriská, futbal
Maloobchodné zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
Ostatné obchodné a iné služby pohostinstvo	350 m ² podl. Pl. 15 stoličiek	350 m ² podl. Pl 15 stoličiek	komerčná vybavenosť má v obci dostatočné plochy, nové plochy je možné zriadiť v rodinných domoch
Výroba a výrobné Zariadenie, iné zariadenia	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
ČOV čistiareň odpadových vôd	-	450 m ² pl. areálu	navrhovaná plocha technickej vybavenosti

6.2 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE – OBEC RUSKÝ HRABOVEC

6.2.1 Školstvo a výchova

V riešenom území sa nenachádzala zariadenia predškolskej výchovy a základného. V návrhu územného plánu sa so zariadením takéhoto typu neuvažuje.

6.2.2 Kultúra a osвета

Kultúrny dom – je súčasťou objektu obecného úradu. Spoločenská sála je s kapacitou 150 stoličiek, celková plocha priestorov kultúrneho domu je 215 m². Kultúrny dom nemá kuchyňa. Objekt je vo vlastníctve obce.

Návrh

Navrhujeme budovu kultúrneho domu spolu s obecným úradom na komplexnú rekonštrukciu – prestavbu a nadstavbu:

- zmodernizovanie zázemia kultúrneho domu – kuchyňa, šatne, sociálne zariadenie a pod.. Podlahová plocha 250 m². Kapacita 150 stoličiek sály kultúrneho domu bude postačovať.

Kluby – v obci sa nenachádzajú klubové priestory.

Návrh

Navrhujeme v rámci komplexnej rekonštrukcie budovy kultúrneho domu a obecného úradu:

- vytvorenie priestorov pre internetovú klubovňu a klubové priestory. Klubové priestory navrhujeme s podlahovou 30 m² s kapacitou 15 stoličiek.

6.2.3 Cirkevné zastúpenie

Kostoly, chrámy

Gréckokatolícky chrám, sv. Juraja. Stavebno - technický stav je vyhovujúci. Bol postavený v roku 1858 v barokovo – klasicistickom slohu. Zastavaná plocha objektu 150 m², plocha areálu 1420 m².

Pravoslávny kostol sv. Georgia – kostol je novostavbou, postavený v roku 1997 preto si v dohľadnej dobe nevyžaduje rekonštrukciu. Zastavaná plocha objektu 150 m², plocha areálu 695 m².

Farský úrad

V obci sa nachádza gréckokatolícky farský úrad. Zastavaná plocha objektu 230 m², plocha areálu 1280 m².

Pri pravoslávnom kostole je novostavba pravoslávneho farského úrad. Objekt sa nachádza pri pravoslávnom kostole. Zastavaná plocha 100 m², plocha areálu 320 m².

6.2.4 Cintorín

V Ruskom Hrabovci je cintorín situovaný vo východnej časti obce. Súčasná plocha 8,6 ha. Kapacita cintorína postačuje aj k výhľadovému obdobiu.

6.2.5 Šport a rekreácia

Športové zariadenia

V severovýchodnej časti na hranici zastavaného územia sa nachádza areál s futbalovým ihriskom. Plocha areálu 6,0 ha. V areáli ihriska absentuje tribúna pre divákov, šatne, soc. vybavenie. Telocvičňa sa v obci nenachádza.

Návrh

Dobudovanie športového areálu so zameraním na celoročnú prevádzku.

Areál futbalového ihriska navrhujeme doplniť o ďalšie športové plochy (ihriská pre loptové hry a tenisové ihriská), plochy pre hygienické zariadenie a parkovacie plochy.

V obci Ruský Hrabovec navrhujeme nový areál pre zimné športy v juhovýchodnej časti zastavaného územia obce. Navrhovaný je lyžiarsky vlek a plocha pre občiansku vybavenosť (ubytovanie, stravovanie, služby).

6.2.6 Zdravotníctvo

Zdravotnícke zariadenie sa v riešenom území nenachádza a ani sa nenavrhujú. Zdravotná starostlivosť je poskytovaná v meste Sobrance.

6.2.7 Sociálna starostlivosť

Opatrovateľská služba v rodinách sa v súčasnosti zabezpečuje prostredníctvom obce, ktorá poskytuje pomoc občanom.

6.2.8 Maloobchodné zariadenie a veľkoobchod, služby

V obci sú dve maloobchodné zariadenie s celkovou podlažnou plochou 150 m². Obchodné zariadenia sú samostatne stojace objekty. Objekt potravín sa nachádza pri gréckokatolíckom chráme. Objekt potravín a pohostinstva sa nachádza pri pravoslávnom kostole. Pohostinstvo má kapacitu cca 20 stoličiek. V oboch objektoch sa poskytujú služby vo forme predaja so sortimentom: - potraviny, zmiešaný tovar (drobný tovar). Počet

zamestnancov v každom zariadení je jeden.

Veľkoobchod sa v obci nenachádza.

Návrh

Maloobchodné zariadenia základného potravinárskeho sortimentu navrhujeme aj naďalej riešiť formou rozptýlených objektov po celej obci. Jestvujúce zariadenia si vyžadujú modernizáciu a terénne a sadové úpravy okolia.

Nevýrobné služby (holičstvo, kaderníctvo, stravovacie zariadenia, zariadenia spotrebného tovaru a elektroniky) a hygienicky nezávadné výrobné služby (krajčírstvo) navrhujeme situovať do objektov rodinných domov s polyfunkčným využívaním, alebo účelovo rekonštruovaných na tieto aktivity. Ostatné výrobné služby a výkup druhotných surovín v obci nenavrhujeme.

6.2.9 Správa, verejná správa, inštitúcie

Samospráva

Obecná samospráva sídli v účelovom objekte v strede obce. V pôsobnosti obce je starostlivosť o verejné priestranstvá, zeleň, čistotu, zber komunálneho odpadu, činnosť územného plánovania, miestneho rozvoja, bývania, zariadení služieb sociálnej starostlivosti, kultúry. Samotný objekt je z hľadiska stavebno technického charakteru v nevyhovujúcom stave. Súčasťou objektu sú priestory kultúrneho domu a poštového strediska. Zastavaná plocha objektu je 395 m², plocha pozemku 1065 m². Počet zamestnancov na obecnom úrade - dvaja.

Ostatné zariadenia

Objekt hasičskej zbrojnice sa v obci nenachádza.

Poštové stredisko – priestory sa nachádzajú v objekte obecného úradu. Podlažná plocha strediska je 30 m². Počet zamestnancov – jeden.

Návrh

Objekt **obecného úradu** spolu s kultúrnym domom a poštovým strediskom si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu formou prestavby, prístavby, nadstavby alebo využitia podkrovných priestorov. Navrhovaná zastavaná plocha 400 m². Objekt je navrhovaný ako viacúčelový s vytvorením priestorov pre samosprávu obce, kultúru a kluby.

Dom smútku – vo východnej časti zastavaného územia obce navrhujeme plochu pre výstavbu domu smútku. Zastavaná plocha je navrhovaná 100 m², obradná miestnosť s kapacitou 40 stoličiek.

6.2.10 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti v obci Ruský Hrabovec

K návrhovému roku 2025 je potrebné uvažovať s nasledovnou štruktúrou a kapacitou občianskej vybavenosti:

Občianske zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
Obecný úrad, Kultúrny dom (KD), Poštové stredisko, Kluby (K),	395 m ² zast. pl. 150 stoličiek – KD 30 m ² podl. Pl. -	400 m ² zast.pl. 150 stoličiek – KD 30 stoličiek - K	potrebná rekonštrukcia, s vytvorením internetovej miestnosti, klubových priestorov
Hasičská zbrojnica,	50 m ² zast. pl.	50 m ² zast.pl.	potrebná rekonštrukcia

Gréckokatolícky chrám	180 m ² podl. pl.	180 m ² podl. pl.	potrebná rekonštrukcia po konzultácií s KPU
Gréckokatolícky farský úrad	230 m ² podl. pl.	230 m ² podl. pl.	potrebná modernizácia stavby
Pravoslávny kostol	150 m ² podl. pl.	150 m ² podl. pl.	objekt vyhovuje - novostavba
Pravoslávny farský úrad	100 m ² podl. pl.	100 m ² podl. pl.	objekt vyhovuje - novostavba
Dom smútku		800 m ² pl. pozemku 40 stoličiek 150 m ² podl. pl.	navrhovaná plocha občianskej vybavenosti
Cintorín	8 600 m ²	8 600 m ²	kapacitne vyhovuje
Športové plochy, futbalové ihrisko	6000 m ²	6500 m ²	Navrhované športové plochy, ihriská pre loptové hry, tenis, detské ihriská, futbal
Maloobchodné zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
Rozličný tovar Potraviny pohostinstvo	250 m ² podl. pl. 300 m ² podl. pl. 20 stoličiek	250 m ² podl. pl. 300 m ² podl. pl. 20 stoličiek	komerčná vybavenosť má v obci dostatočné plochy, nové plochy je možné zriadiť v rodinných domoch
Výroba a výrobné Zariadenie, iné zariadenia	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
ČOV čistiareň odpadových vôd	-	450 m ² pl. areálu	navrhovaná plocha občianskej vybavenosti
poľnohospodárske družstvo – PD Vinohrady Choňkovce	3,6 ha pl. areálu	3,6 ha pl. areálu	plochy kapacitne vyhovujú. Areál určený - výroba, komerčná vybavenosť, služby, hygienicky nezávadného charakteru
Lesy š.p. Sobrance - koniareň	3500m ² , pl. areálu	3500m ² , pl. areálu	zmena využitia územia – komerčná vybavenosť – ubytovanie, stravovanie, služby, šport

6.3 VÝROBNÉ ZARIADENIE OBCÍ

6.3.1 Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory, banské diela, zosuvy

V riešenom území sa nenachádzajú chránené ložiskové územia, dobývacie priestory ani banské diela. Na území obcí sú zaregistrované zosuvy pôdy.

V obci **Inovce** sú zaregistrované tri lokality zosuvov pôdy v južnej časti zastavaného územia obce. Dve sú lokalizované v bezprostrednej blízkosti zastavaného územia. Tretia je v lokalite lyžiarskeho strediska.

V obci **Ruský Hrabovec** sú zaregistrované tri lokality zosuvov pôdy. Jedna lokalita je v južnej časti („Čierťažik“) v bezprostrednej blízkosti zastavaného územia. Druhá lokalita sa nachádza v severnej časti (medzi „Malým sadom a „Blízkymi lazmi“) – západne od ihriska. Tretia lokalita zosuvov je registrovaná v severozápadnej

časti katastrálneho územia obce („Malé Štefančatá“).

6.3.2 Priemyselná výroba

V riešenom území sa nenachádzajú.

6.3.3 Poľnohospodárska výroba

Hospodársky potenciál obcí je determinovaný predovšetkým službami poľnohospodárskeho družstva Vinohrady Choňkovce.

6.3.3.1 Obec Inovce

Priamo na území obce **Inovce** sa nenachádzajú žiadne priestory, ani areál poľnohospodárskeho dvora. PD Vinohrady Choňkovce na území využívajú poľnohospodársku pôdu na pastvu 100 – 120 kusov hovädzieho dobytku. V kat. území sa nachádzajú iba prístrešky pre dobytok. Výhľadovo sa uvažuje so šiestimi zamestnancami.

Orná pôda

V riešenom území predstavuje orná pôda 27 ha. Pre túto oblasť je typický terasovitý spôsob obrábania pôdy. Vďaka konfigurácii terénu sú oráčiny menšie a často kombinované s medzami a krovinovou vegetáciou. Skutočný podiel ornej pôdy je v súčasnosti zrejme menší, nakoľko došlo k preradeniu nevyužívaných plôch oráčin do ostatných plôch.

Trvalé trávne porasty

Trvalé trávne porasty sú prevažne polointenzívne, viac-menej prirodzené, doterajšími intenzifikačnými zásahmi však pomerne chudobné a monotónne. Výnimku tvoria niektoré plochy strmých strání alebo zamokrených plôch v alúviách, kde je veľmi hodnotná xerothermná vegetácia. TTP sú využívané hlavne na pasenie HD a kosenie. Časť TTP je zarastajúca krovinami. Okrajové plochy majú charakter lesa s prevládajúcou drevinou breza, osika, solitéry buka, hraba, liesky.

Nelesná stromová a krovinná vegetácia

K charakteristickým dominantám územia Inovce patria lesné lúky, ktoré vznikli odlesnením pôvodného lesného krytu, krovinaté pasienky a poľnohospodárske lúky. Pasienky a lúky pokrývajú predovšetkým trávnaté porasty sitín, porasty ostríc, bezkolencové lúky, metlicové porasty a porasty s ostricou Davallovou. Časté sú tiež porasty s prasličkou. Z bežnejších druhov týchto stanovišť napr. psinček poplazitý, pichliač potočný, túžobník brestový atď. V stromovom a krovitom podraze sú zastúpené druhy rodu svíb, javor poľný hladkoplodý, čremcha strapcovitá, lieska obyčajná, jaseň štíhly, krušina jelšová, kalina obyčajná, viaceré stromovité a krovinaté druhy vrb a hlohov.

Vody

Priamo cez kataster Inovce preteká Inovský potok, Hrabinský potok a potok Ráztočky. V riešenom území nepreteká vodohospodársky významný vodný tok. Súčasťou vodného hospodárstva sú aj úpravy vodných tokov, ktoré sa realizovali najčastejšie z dôvodov ochrany územia a obcí pred povodňami. Vodný tok Inovského potoka, pretekajúci intravilánom obce je regulovaný. Ostatný úsek je neregulovaný – koryto je nespevnené.

V predmetnom k.ú. sa melioračná sieť drenáží nenachádza. Územie obce je odvodnené.

Mozaikové štruktúry

Mozaikové štruktúry sa v rámci katastra vyskytujú pomerne hojne. Viazané sú na celý kataster Inoviec, kde

sa vyskytuje mozaika medzí, lúk a pasienkov, ale aj medzí a oráčín. Miestami dochádza vplyvom absencie obhospodarovania k stieraniu týchto štruktúr zarastaním náletovými drevinami.

výmera katastrálneho územia obce Inovce	1059,04 ha
z toho:	
- ornej pôdy	27,01 ha
- plocha viníc	0,00 ha
- plocha ovocných sadov	0,00 ha
- plocha trvalých trávnatých porastov	345,13 ha
v tom:	
- plocha lesov	594,02 ha
- plocha vodných plôch	1,21 ha
- plocha zastavaného územia	6,94 ha
- ostatná plocha	25,77 ha

Na skúmanom území obce Inovce sa nachádzajú tieto tri najlepšie bonitované pôdno-ekologické jednotky: 0878562, 0883682, 0883882.

6.3.3.2 Obec Ruský Hrabovec

V katastrálnom území obce **Ruský Hrabovec** poskytuje v tomto odvetví svoje služby poľnohospodárske družstvo Vinohrady Choňkovce. Priamo na území obce Ruský Hrabovec sa nachádza plocha hospodárskeho dvora v severnej časti zastavaného územia. V súčasnosti e hospodársky dvor mimo prevádzky. PD Vinohrady Choňkovce na území využíva poľnohospodársku pôdu na pastvu. V kat. území sa nachádzajú iba prístrešky pre dobytok.

Vo východnej časti zastavaného územia je situovaný areál spoločnosti „Lesy Sobrance“ – koniareň, ktorý v súčasnosti je mimo prevádzky.

Orná pôda

V riešenom území predstavuje orná pôda 96,92 ha. Typický spôsob obrábania pôdy pre túto oblasť je terasovité obhospodarovanie. Vďaka konfigurácii terénu sú oráčiny menšie a často kombinované s medzami a krovinnou vegetáciou. Terén je v sledovanom území veľmi členitý a tak nedovoľuje rozvinutie veľkoplošného poľnohospodárskeho využívania.

Trvalé trávne porasty

V k.ú. Ruský Hrabovec zaberajú plochu 343,72 ha. Trvalé trávne porasty sú prevažne polointenzívne, viac-menej prirodzené, doterajšími intenzifikačnými zásahmi však pomerne chudobné a monotónne. TTP sú využívané hlavne na pasenie HD a kosenie. Časť TTP je zarastajúca krovinnami. Okrajové plochy majú charakter lesa s prevládajúcou drevinou breza, osika, solitéry buka, hraba, liesky.

Nelesná stromová a krovinná vegetácia

K charakteristickým dominantám územia Ruský Hrabovec patria lesné lúky, ktoré vznikli odlesnením pôvodného lesného krytu, krovinnaté pasienky a poľnohospodárske lúky.

výmera katastrálneho územia obce Ruský Hrabovec	1686,76 ha
---	------------

z toho:	
- ornej pôdy	96,92 ha
- plocha viníc	0,00 ha
- plocha ovocných sádov	21,00 ha
- plocha trvalých trávnatých porastov	343,72 ha
v tom:	
- plocha lesov	944,41 ha
- plocha vodných plôch	13,53 ha
- plocha zastavaného územia	13,24 ha
- ostatná plocha	125,76 ha

Na skúmanom území obce Ruský Hrabovec sa nachádzajú tieto tri najlepšie bonitované pôdno-ekologické jednotky: 0611042, 0657012, 0679062.

6.3.4 Hydromelioračné zariadenia

V katastrálnom území obce **Inovce a Ruský Hrabovec** sa nenachádzajú hydromelioračné stavby v správe Hydromeliorácie š.p.Bratislava.

6.3.5 Lesné hospodárstvo

6.3.5.1 Obec Inovce

V kat. území obce **Inovce** sa nachádzajú lesné pozemky ku 10. 02. 2006 o celkovej výmere 592,25 ha (podľa údajov Lesy SR š.p. odš. Sobrance zo dňa 13.2.2006).

Výmera jednotlivých jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) podľa Lesného hospodárskeho plánu (LHP) na Lesnom hospodárskom celku (LHC) Sobrance, platného na obdobie rokov 2000 – 2009 je nasledovná:

- LUC Urbariát Inovce: 111,68 ha
- LUC Správa lesov Porúbka – štátne: 463,44 ha
- LUC Správa lesov Porúbka – neštátne neodovzdané: 18,90 ha
- Spolu výmera: 594,02 ha

Rozdiel 1,76 88 ha vyplýva z nezrovnalostí medzi stavom KN a skutočným stavom.

Lesné pozemky štátne a lesné pozemky neznámych vlastníkov spravujú a obhospodarujú Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, Odštepňý závod Sobrance.

Lesné pozemky na LUC Urbariát Inovce sú vo vlastníctve a v obhospodarovaní tohto urbariátu.

Lesné pozemky uvedené na LUC Správa lesov Porúbka – neštátne neodovzdané tvoria prevažne pozemky, ktoré boli v minulosti oddelimitované z poľnohospodárskych pozemkov na lesné pozemky.

6.3.5.2 Obec Ruský Hrabovec

V kat. území obce **Ruský Hrabovec** sa nachádzajú lesné pozemky ku 10. 02. 2006 o celkovej výmere 944,41 ha (podľa údajov Lesy SR š.p. odš. Sobrance zo dňa 15.2.2006).

Výmera jednotlivých jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) podľa Lesného hospodárskeho plánu (LHP) na Lesnom hospodárskom celku (LHC) Sobrance, platného na obdobie rokov 2000 – 2009 je nasledovná:

- LUC Zvyšok LHC Sobrance – Ubľa:	139,95 ha
- LUC Správa lesov Porúbka – štátne:	595,33 ha
- <u>LUC Správa lesov Porúbka – neštátne neodovzdané:</u>	<u>213,13 ha</u>
Spolu výmera:	948,41 ha

Rozdiel 3,99 37 ha vyplýva z nezrovnalostí medzi stavom KN a skutočným stavom.

Lesné pozemky štátne a lesné pozemky neznámych vlastníkov spravujú a obhospodarujú Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, Odštepny závod Sobrance.

Lesné pozemky na LUC Zvyšok LHC Sobrance – Ubľa boli odovzdané Ubárskej spoločnosti Ruský Hrabovec.

Lesné pozemky uvedené na LUC Správa lesov Porúbka – neštátne neodovzdané tvoria prevažne pozemky, ktoré boli v minulosti oddelimitované z poľnohospodárskych pozemkov na lesné pozemky.

Návrh

V návrhu ÚPN-O sa neuvažuje so záberom lesných pozemkov na výstavbu. Navrhované turistické a cyklistické komunikácie sú po jestvujúcich lesných komunikáciách. Návrh rešpektuje požiadavky na ochranu LP v zmysle § 5 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

6.4 REKREÁCIA, CESTOVNÝ RUCH, KÚPEĽNÍCTVO

Do riešeného územia obcí Inovce a Ruský Hrabovec nezasahuje žiadne stredisko cestovného ruchu. Územie obcí svojim prírodným potenciálom vytvára podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a rekreácie ako doplnkovej, z pohľadu ochrany prírody ale obmedzujúcej funkcie.

Kúpeľné, alebo iné významné priestory sa v kat. území obce nenachádzajú.

Základná koncepcia rozvoja turizmu a rekreácie navrhovaná v ÚPN-VÚC je nasledovná: - Dobudovanie regionálne stredisko turizmu na lokalite Podhorod', Inovce, Beňatina a Ruská Bystrá so zameraním na turizmus a zimné športy. Stredisko Inovce zamerať na celoročnú školu v prírode pre deti a mládež.

Všeobecne potenciál cestovného ruchu (CR) v území predstavujú 3 druhy predpokladov aktivít:

- viazaný na prevažne prírodné prostredie (klíma, morfológia terénu, podiel vodných plôch, podiel zalesnených plôch a pod.),
- viazaný na prevažne umelo vytvorené prostredie (objekty stavebnej činnosti, kultúrnohistorické pamiatky, objekty a zariadenia poskytujúce služby CR a pod.),
- potenciál viazaný na organizáciu života a spoločenskú komunikáciu (hudobné a folklórne slávnosti, výstavy, športové podujatia, konferencie a pod.).

Návrh

V riešenom území navrhujeme dobudovanie a zvýšenie štandardu športových plôch na území obcí rozšíriť ponuku pre rôzne formy športových aktivít. Súčasťou areálu je aj viacúčelové ihrisko a športové plochy pre mládež preškolského a školského veku.

Pri jestvujúcej športovej ploche navrhujeme plochu pre občiansku vybavenosť (tribúna, šatne,hygienické zariadenie a odstavné plochy).

Areál pre zimné športy – lyžiarske stredisko v obci Inovce navrhujeme doplniť o plochu parkovacie plochy,

plochu pre zariadenie služieb – stravovacie zariadenie, hygienické zariadenie.

Areál pre zimné športy – lyžiarske stredisko v obci Ruský Hrabovec navrhujeme plochu vo východnej časti zastavaného územia obce. Navrhované sú plochy pre lyžiarske vleky, plochu pre zariadenie služieb – stravovacie zariadenie, ubytovanie, hygienické zariadenie, odstavné plochy.

V obci Ruský Hrabovec navrhujeme areál spoločnosti „Lesy SR, š.p. závod Sobrance“ – koniareň“ – na zmenu využitia, pre komerčné účely – stravovanie, ubytovanie, služby, šport, parkovacie plochy.

Pre rekreačné účely navrhujeme využiť starší bytový fond (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry pre ubytovacie kapacity, penzióny. Navrhujeme rozvoja vidieckeho turizmu - rozvoj chalupárstva, agroturistiky, turistiky, cyklotrasy a pod. s dôrazom na vzájomnú koordináciu aktivít medzi obcami.

Navrhovaný regionálny cyklistický chodník v trase: Podhorod' – Beňatina – Inovce – Ruský Hrabovec – Ruská Bystrá – Hrabová Roztoka - Šmigovec. Trasa Dúbrava – Podhorod' – Choňkovce s pokračovaním k obci Baškovce – Hlivišťa – Vyšná Rybnica – Remetské Hámre – Morské oko.

Ubytovacie kapacity v cestovnom ruchu:

Zariadenie	Súčasný stav	Návrh
Škola v prírode - Inovce	56 lôžok	80 lôžok
Penzión „Koniareň“ – areál Lesy š.p. SR – Ruský Hrabovec	-	45 lôžok

7 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Zastavané územie obce v zmysle zákona č. 237/2000Z.z. je vymedzené hranicami zastavaného územia v zmysle NV SR č. 152/1996 Z.z., ktoré sú rozšírené o nové plochy navrhnuté na zástavbu v územnom pláne.

Súčasnú zastavanú územie obcí je vymedzené hranicou, ktorá je zdokumentovaná v grafickej časti územného plánu vo výkrese č. 3, Komplexný urbanistický návrh, na mapových podkladoch v mierke 1:2000. Navrhované úpravy zastavaného územia obcí, sú riešené ako obalová krivka existujúceho intravilánu a navrhovaných funkčných rozvojových plôch, ktoré sú situované mimo súčasného intravilánu.

Obec Inovce
1. Lokalita – Pri cintoríne: plocha určená na bývanie
2. Lokalita – Pri cintoríne: plocha určená pre občiansku vybavenosť - Dom smútku
3. Lokalita – Pri futbalovom ihrisku: plocha určená pre športovo oddychovú plochu
4. Lokalita – Pri lyžiarskom stredisku: - určená pre parkovacie plochy
5. Lokalita – Pri lyžiarskom stredisku: - plocha určená pre komerčné účely – služby
6. Lokalita – Škole prírody: - plocha určená pre občiansku vybavenosť – rozšírenie areálu
7. Lokalita – Severná časť – plocha pre technickú vybavenosť - ČOV
Obec Ruský Hrabovec
1. Lokalita – Pri cintoríne I: plocha určená na bývanie, technická vybavenosť
2. Lokalita – Pri cintoríne II: plocha určená pre občiansku vybavenosť - Dom smútku
3. Lokalita – Pri cintoríne III.: - určená pre služby – ubytovanie, stravovanie, parkovacie plochy
4. Lokalita – Pri cintoríne IV.:– plocha pre technickú vybavenosť – transformačná stanica
5. Lokalita – Pri futbalovom ihrisku: plocha určená pre obč. vybavenosť – tribúna, šatne, hyg. zariadenie, športové plochy, parkovacie plochy,
6. Lokalita – Severná časť – plocha pre technickú vybavenosť - ČOV

8 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

8.1.1 Ochranné pásma

- Pásmo hygienickej ochrany 50 m od oplotenia cintorína v zmysle § 33 odst. 4. zákona 470/2005.
- Ochranné pásmo lesa 50 m od hranice lesného porastu v zmysle § 10 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch
- 25 m cesta II. triedy od osi vozovky na každú stranu mimo zastavané územie obce,
- 20 m cesta III. triedy od osi vozovky na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce,
- ochranné pásmo elektrických vedení pri napätí:
 - od 1 do 35 kV vrátane:
 - pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m (vzdušné VN elektrické vedenia 22 kV, na každú stranu od krajného vodiča),
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m (vzdušné VN elektrické vedenia 22 kV, na každú stranu od krajného vodiča),
 - pre zavesené káblové vedenie 1 m,
 - pre transformačné stanice 10 m od transformovne VN/NN
- 20 m pri plynovodoch (VTL) s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm.
- 1 m ochranné pásmo pre NTL a STL plynovody a prípojky v zastavanom území obce
- 2,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie od vonkajšieho pôdorysného kraja potrubia na obidve strany,
- 1,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie do priemeru 500 mm od vonkajšieho pôdorysného kraja potrubia na obidve strany,
- 0,5 – 1,0 m od osi na každú stranu telekomunikačnej siete a diaľkového kábla,
- 6 m od brehovej čiary vodných tokov mimo zastavaného územia
- 3 m od brehovej čiary odvodňovacích kanálov
- ochranné pásmo štátnej hranice do vnútrozemia SR v šírke 25 m

8.1.2 Chránené územia podľa osobitných predpisov

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

Veľkoplošné chránené územia:

- Chránená krajinná oblasť Vihorlat – (2. stupeň ochrany)
- Chránené vtáčie územie Vihorlatské vrchy – uznesenie vlády SR č. 636/2003 z 9. júla 2003

Maloplošné chránené územia :

- prírodná rezervácia Beňatinský travertín

8.1.3 Kultúrne pamiatky

- Gréckokatolícky chrám sv. Michala – parc.č. 15, č. ÚZPF 72/0:
- Gréckokatolícky chrám sv. Juraja – parc.č. 1, č. ÚZPF 85/0: vlastník - gréckokatolícka cirkev

9 RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

9.1.1 Riešenie záujmov obrany štátu

Pre záujmy obrany štátu nie sú limitované plochy pre rozvojové zámery rozvoja sídelnej štruktúry a priestorov v skúmanom území.

9.1.2 Riešenie civilnej ochrany obyvateľstva

Podľa Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa pri územnom pláne obcí doložka civilnej ochrany nespracováva. Doložka je súčasťou územného plánu zóny.

9.1.3 Riešenie ochrany pred požiarmi

Obce nemajú jednotky hasičského zboru. Najbližšia stanica hasičského zboru je v meste Sobrance. Obec Inovce a Ruský Hrabovec majú provízorne objekty hasičskej zbrojnice. Objekty sa nachádzajú pri budove obecného úradu. Súčasný priestor nevyhovujú. V územnom pláne sa navrhuje pri rekonštrukcii obecných úradov s rekonštrukciou resp. so situovaním týchto priestorov v rámci objektu OU. Nároky na nové plochy a zariadenia neboli odborom hasičskej ochrany Okresného úradu v Sobranciach požadované.

Navrhovaná sieť zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území obcí umožní optimálny prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom.

V územiach obcí je riešené zásobovanie vodou z jestvujúcej a navrhovanej vodovodnej siete.

Podľa **STN 920400**, tabuľka 2, položka 2 (Nevýrobné stavby s plochou 120-1000m², výrobné stavby jednopodlažné do plochy 500m²) je potreba požiarnej vody 12,0 l/s. Podľa článku **3.2.** citovanej normy, zdroje vody na hasenie požiaru musia byť schopné trvalo zabezpečovať potrebu vody na hasenie požiarov najmenej počas 30 minút, t.j. celková zásoba požiarnej vody je 12,0 l/s . 30 minút = 21 600 l = 21,6 m³.

9.1.4 Riešenie ochrany pred povodňami

Ochrana územia proti veľkým vodám vyžaduje venovať zvýšenú pozornosť zachovaniu plnej projektovanej kapacity prietokových profilov v upravených (regulovaných) úsekoch tokov, pravidelnú údržbu upravených úsekov koryt predovšetkým v zastavanom území obcí (odstraňovanie nánosov splavenín z koryt, prirodzene sa vyskytujúcich drevín, kosenie trávnych porastov, údržba priečných objektov atď.).

Obec Inovce

Vodné toky potok Inovce, Hrabinský potok, potok Ráztočky sú v správe Lesy SR, š.p., odd. závod Sobrance.

Návrh

V rámci protipovodňových úprav sa na Inoveckom potoku v kat. území obce Inovce navrhuje regulácia potoka. Regulácia potoka je navrhovaná podľa projektovej dokumentácie, ktorá bola spracovaná v r. 2006. V dokumentácii sa navrhuje realizácia oporného múru a brehových opatrení (odstránenie vzrastlej a kríkovej zelene). Oporný múr sa navrhuje z drôtenkokamennej konštrukcie. Trasa upraveného koryta je navrhovaná po celej dĺžke v trase pôvodného koryta.

Obec Ruský Hrabovec

V k.ú. obce preteká tok Stežná s prítokmi. Tento tok je v správe SVP, š.p. PBaH Košice. Organizácia spravuje po rkm 5,1 (t.j. cca 350 m pod dolným okrajom intravilánu obce). V uvedenom úseku sa jedná o neupravený vodný tok. Ostatná časť toku Stežná a prítokov je v správe Lesy SR, š.p., odd. závod Sobrance.

Návrh

V rámci protipovodňových úprav sa na vodných tokoch v kat. území obce Ruský Hrabovec navrhuje vyčistenie brehov a odstránenie vzrastlej a kríkovej zelene.

Pre potreby údržby tokov ponechať pozdĺž oboch brehov resp. vzdušnej päty hrádze kanála voľný nezastavaný priestor šírky 6,0 m.

10 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

Katastrálne územie obce Inovce a Ruský Hrabovec je situované v najvýchodnejšej časti Košického kraja, na hranici s Ukrajinou, v severovýchodnej časti okresu Sobrance. Terénna výšková členitosť je pomerne rozsiahla. Pohybuje sa v rozmedzí od 410 m.n.m. – severne od obce Inovce, do 984 m.n.m. – Holica

Riešený priestor podľa geomorfologického členenia SR (E. Mazúr, M.Lukniš) je súčasťou alpsko - himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincia Východné Karpaty, subprovincia Vnútorne Východné Karpaty, Oblasť Vihorlatsko - gutínska, orografický celok Vihorlatské vrchy a podcelok Popriečny.

Riešené územia tvoria Vihorlatské vrchy, ktoré sú v prevažnej miere budované andezitmi a ryolitmi, tvoria severozápadnú záverečnú časť lineárneho radu malých stratovulkánov tiahnucich sa až do Rumunska. Popriečny ako neorénny vulkanit v záujmovom území Inoviec a Ruský Hrabovec si zachoval svoju stratovulkanickú stavbu. Kvartér je tu zastúpený prolúviálnymi sedimentami. Tvoria prevážne mohutné periglaciálne kužele. Vyvíjali sa od spodného pleistocenu až do wurmského glaciálu. Litologickú výplň týchto sedimentov tvoria najmä andezity. Zaznamenaný je výskyt kvartérnych sedimentov – eolicko-deluviálne sprašové hliny. Rozlišujeme tri typy deluviálnych sedimentov – prevážne hlinité, hlinito kamenité a hlinito – kamenité – balvanité. Na záujmovom území sa v prevažnej miere vyskytuje prvý, menej druhý typ Vlastný masív Vihorlatu predstavuje asymetrický hrasť so zvyškami vulkanických štruktúr vo vrcholových častiach. V severnej časti katastrálneho územia Inovce sú horniny magurského paleogénu reprezentované striedajúcimi sa vrstvami pestrofarebných ílovcov, pieskocov a jednotkou tvorenou glaukonickými pieskocami, sivomodrými bridlicami, hruborytmickým flyšom z masívnych pieskocov a z lastúrnatých rozpadaných slienitých bridlíc.

Riešené územia obce Inovce a Ruský Hrabovec tvoria produkty neogénneho vulkanizmu. Charakterizujú ho dva typy vulkanickej aktivity vápenato-alkalickej povahy. Prvým je areálny typ dacitového až ryodacitového vulkanizmu (spodný bádén), ktorého produkty sa vyskytujú obmedzene. Druhým typom je bazaltovo-andezitový až andezitový vulkanizmus typu vulkanického oblúka (stredný sarmat-spodný panón), ktorý je charakteristický väčším počtom andezitových stratovulkánov a vulkánov. Sú viazané na dva zlomové systémy. Na severovýchodnom okraji zlomového systému sz.-jv. smeru, obmedzujúc graben rovnakého smeru, je situovaný stratovulkán Popriečny.

Areálny typ dacitového až ryodacitového vulkanizmu spodného bádenu reprezentujú ryodacitové hrabovské tufy. Litologicky sú tufy jemnozrné, prevažne aleuriticko-pelitické, svetlosivej až zelenkastej farby. V spodnej časti vystupujú stredno- až hrubozrné tufy s fragmentmi pemzy, kryštaloklastmi biotitu a živcov. Ojedinele sú prítomné aj zrná granátu. Primárny charakter tufov zastierajú procesy bentonitizácie a zeolitizácie.

Ďalší typ vulkanickej aktivity reprezentuje bazaltovo-andezitový až andezitový vulkanizmus typu vulkanického

oblúka. Táto aktivita pokračovala v strednom-vrchnom sarmate prienikom ryodacitových telies, ktoré prerážajú paleogénne sedimenty. Jedno z týchto telies vystupuje severovýchodne od obce Beňatina. Teleso tvorí svetlý autometamorfovaný ryodacit s akcesorickým granátom. Po okrajoch telesa je vyvinutá brekcia s fragmentmi sklovitého ryodacitu v ílovito-piesčitom matrice. Na začiatku vrchného sarmatu vulkanickú aktivitu charakterizujú na povrch vystupujúce, morfológicky výrazné telesá. V rámci komplexu sú zahrnuté extrúzívne telesá amfibolicko-hyperstenických andezitov, hyperstenických andezitov s akcesorickým augitom a amfibolom, augiticko-hyperstenických andezitov a tiež s nimi späté priechody do extrúzívnych brekcií.

Obdobie vrchného sarmatu až spodného panónu dominantne reprezentujú andezitové stratovulkány. Všeobecným znakom tejto vulkanickej aktivity je jej prevažne explozívny začiatok s postupným narastaním a prechodom do efuzívnej aktivity. Skončenie je charakterizované prienkami intrúzívnych telies v centrálnych zónach stratovulkánov. Jednotlivé stratovulkány sa dajú dobre definovať centrálnymi zónami s reliktnými vulkanických kužeľov a hydrotermálne premenenými horninami s intrúziami andezitových a dioritových porfýrov, prechodnými vulkanickými zónami tvorenými vulkanickým plášťom a periférnymi vulkanickými zónami, tvorenými prevažne redeponovanými pyroklastikami a epiklastikami.

V širších vzťahoch riešeného územia môžeme spomenúť, že východná reťaz sz.-jv. smeru zahŕňa morfológicky izolované stratovulkány Popriečny, Diel a Morské Oko. Každý z týchto stratovulkánov reprezentujú vyčlenené vulkanické formácie. Stratovulkán Popriečny charakterizuje spodná formácia Popriečny a vrchná formácia Petrovce. Formáciu Popriečny reprezentujú najmä pyroklastické brekcie a autochtónne aglomeráty v striedaní s lávovými prúdmi afanitického až strednoporfýrického pyroxenického andezitu, ale aj redeponovanými pyroklastickými a epiklastickými uloženinami. Vo vrchnej formácii Petrovce dominuje efuzívna aktivita, pričom jednotlivé lávové prúdy stredno- až hruboporfýrických pyroxenických a leukokratných andezitov vyplňajú erodované paleoúdolia v smere na juhozápad.

Väčšinu zo spomínaných stratovulkánov charakterizujú na báze produkty explozívnej aktivity ukladané do fluvialno-limnického prostredia, ktoré sú neskôr prekryté produktmi efuzívnej aktivity (dominantne ukladané v terestrickom prostredí). Kvartérny pokry odráža geologickú stavbu predkvartérneho podložja. Kvartérne sedimenty vystupujú v horskej časti Vihorlatských vrchov, kde ich reprezentujú najmä hlinito-kamenité sedimenty pleistocénu a holocénu. V podhorskej časti Vihorlatských vrchov sú značne rozšírené pleistocénne deluviálno-fluviálne sedimenty, fluviálne, eolicko-deluviálne a proluviálne sedimenty. V ich horskej časti sú rozšírené aj soliflukčné a gravitačné sedimenty. Geomorfologické a geologické procesy počas kvartéru sformovali depresie a prepadliny, vyplnené najmä mocným súvrstvom fluviálnych a proluviálnych sedimentov.

Katastrálne územie obcí Inovce a Ruský Hrabovec je bohaté na vodné toky a svojou zložitou plne zodpovedá konfigurácii terénu. Riešené územie spadá do úmoria Čierneho mora a je odvodňované povodím Tisy, do ktorého patrí i sústava Bodrogu. Doliny sú bez výrazných riečnych nív. Riečna sieť je stromovitá až peristá. Nápadným znakom reliéfu sú ostré erózne zárezy v pramenných častiach tokov a jarky svedčiacie o vlne spätnej erózie vplyvom tektonického zdvihu územia. Zo svahov Popriečneho v riešenom území stekajú významné potoky Hrabinský potok a Inovský potok. Z ďalších zasahuje toto územie aj Stežná a potok Ráztoky. Režim všetkých tokov je podmienený kombináciou zdrojov, z ktorých sú toky dotované, a to atmosférickými zrážkami a podzemnými zdrojmi – jedná sa teda dažďovo-snehový typ odtoku s akumuláciou vôd v decembri až januári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najnižšími prietokmi v septembri, s podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra a s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra (odvádzajú zrážkové vody). Zrážky sa na tvorbe zásob podzemných vôd uplatňujú od novembra do apríla. Maximálne stavy hladiny podzemných vôd sa vyskytujú od marca do mája. Na základe doterajších výsledkov hydrogeologického prieskumu možno konštatovať, že v katastri riešenej obce sú priaznivé podmienky na získanie zdrojov podzemných vôd. Celé pohorie Vihorlat patrí v súčasnosti medzi významné lokality akumulácie povrchových a

podzemných vôd. Tento fakt bol potvrdený už aj v minulosti Nariadením vlády vtedajšej SSR zo 6. februára 1987 o prirodzenej akumulácii vôd v pohorí Vihorlat.

Klimatická charakteristika

Klimatické a hydrologické charakteristiky sú veľmi dôležitým prvkom pre definovanie nielen vodného potenciálu, ale aj pre stanovenie ekologickej kvality posudzovaného územia. Klimaticky patria riešené územia obce Inoviec a Ruský Hrabovec do mierne teplej klimatickej oblasti. Územie je pod vyznievajúcim vplyvom relatívne teplej klímy od Stredozemného mora a vyznievajúcim vplyvom relatívne vlhkej suboceánskej klímy od Atlantického oceánu. Tento charakter podnebia podmieňuje existenciu variantu základnej vegetačnej stupňovitosti.

Vo Vihorlatských vrchoch podobne ako v iných pohoriach Slovenska závisí klimatická charakteristika od reliéfu a s ním súvisiacej nadmorskej výšky. Vyplýva to z relatívne malých horizontálnych vzdialeností a veľkých výškových rozdielov, ktoré majú rozhodujúci vplyv na teplotu, zrážky, silu a smer vetra. Najteplejší mesiac v riešenom území je júl a najchladnejší január. Hrubú informáciu o zmene teploty vzduchu v závislosti od nadmorskej výšky uvádzame v tabuľke, v ktorej sú zistené mesačné a ročné vertikálne gradienty teploty (GT) vzduchu pre širšiu časť riešeného územia.

Vertikálne gradienty teploty vzduchu

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
GT	0,46	0,51	0,62	0,71	0,72	0,73	0,69	0,68	0,61	0,56	0,50	0,46	0,52

Priemerná ročná teplota sa pohybuje v rozpätí 9 až 10 °C. Priemerné teploty sú v januári -5 až -7 °C, priemerná teplota v júli sa pohybuje 12 až 16 °C. V chladnom období roka je relatívna vlhkosť vzduchu zreteľne vyššia, v teplom období je nižšia. Minimálna relatívna vlhkosť vzduchu je na jar najčastejšie v apríli, príp. v máji; maximálna v decembri. S nadmorskou výškou sa relatívna vlhkosť vzduchu zvyšuje.

Zrážky majú pomerne značnú časovú i územnú variabilitu. Nadmorská výška a reliéf majú podstatný vplyv na zrážkové úhrny. Zrážkové pomery sú ešte komplikovanejšie ako teplotné, najmä so zreteľom na rozdiel vznikajúce v dôsledku náveterných a záveterných situácií. Ročný úhrn zrážok v riešených územiach sa pohybuje okolo 700 až 900 mm. Ročný priebeh zrážok má výrazný vzrastajúci trend od marca do júna, príp. júla, potom nastáva pokles.

V širšom záujmovom území sa nachádza iba klimatická stanica v obci Kamenica nad Cirochou, táto však vzhľadom na svoju nadmorskú výšku 176 m.n.m. nie je lokalizovaná v aspoň podobných fyzickogeografických podmienkach ako dotknuté územie zámeru. Reprezentatívnosť údajov vo vzťahu k riešenému územiu je nízka.

Priemerné teploty vzduchu v stanici Kamenica nad Cirochou

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
priemer	-3,5	-1,3	3,0	8,9	13,6	17,2	18,5	17,7	13,7	8,6	4,1	-0,7	8,3

Zdroj: SHMÚ

Priemerná rýchlosť vetra v (m/s)

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
rýchlosť	2,1	1,9	2,1	2,4	2,4	2,3	2,0	1,9	1,9	1,3	1,3	1,3

Riešené územie patrí do európskej kontinentálnej klimatickej oblasti mierneho pásma s prevládajúcim oceánskym vzduchom. Popri západnom prúdení vzduchu od Atlantiku možno hovoriť i o prúdení vzduchu od Stredozemného mora, ktoré do celej oblasti prinášajú výdatné zrážky. Kontinentálne prúdenie vzduchu sa sebou prináša suchý vzduch, t.j. bez významnejších zrážok. Klimatické podmienky riešeného územia sú v značnej miere ovplyvňované tvarom povrchu i vegetačným krytom.

Priemerná častosť smerov vetra

Mesiac	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie
Sobrance	11,3	3,5	2,4	4,3	18,2	4,1	4,5	4,2	47,5

Na bezvetrie pripadá takmer 48 % v roku. Ročná oblačnosť pod 60 %. Trvanie slnečného svitu za rok v priemere nad 2200 hodín.

Priemerný počet dní s charakteristickými teplotami

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
„LD“	-	-	-	1,4	7,1	13,7	20,6	17,	7,9	0,8	-	-	68,6
„MD“	27,3	23,7	18,8	4,6	0,4	-	-	-	0,2	4,2	11,5	21,4	112,1
„LD“	15,7	8,6	1,9	-	-	-	-	-	-	-	1,2	9,3	36,7
„DSM“	8,8	5,6	0,8	-	-	-	-	-	-	-	0,3	3,0	18,5

Letný deň („LD“) – teplota vzduchu max 25,0°C

Mrazivý deň („MD“) – teplota vzduchu min -0,1°C

Ladový deň („LD“) – teplota vzduchu max -0,1°C

Deň so silným mrazom („DSM“) – teplota vzduchu min. -10,1°C

Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu R v %

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
R	86	82	75	69	69	73	7	73	76	80	86	88	78

V uvedenej tabuľke sú započítané hmlы celodenné aj krátkodobé, ktoré sa vyskytujú na jar a v lete, obyčajne v raňajších hodinách.

Priemerný počet dní s hmlou v priebehu roka

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
počet dní	7,7	5,0	2,9	2,0	0,7	0,7	0,7	0,7	1,5	5,5	7,2	2,6	44,2

Veterné pomery v záujmovej oblasti sú ovplyvnené predovšetkým orografiou. Usporiadanie pohorí Vihorlat a Popriečny spôsobuje, že rýchlosť vetra je najvyššia zvyčajne z prevládajúcich smerov t.j. severného a južného. Priemerná rýchlosť vetra, vrátane bezvetria je pomerne nízka 2,3 až 2,8 m.s-1. Najvyššie rýchlosti sú dosahované začiatkom jari (3 až 3,3 m.s-1), najnižšie na jeseň 2,0 až 2,2 m.s-1. Z vývoja rýchlosti prúdenia vzduchu môžeme predpokladať, že v záujmovej oblasti prevládajú mierne až slabé prúdenia.

Priemerná výška snehovej pokrývky a jej pravdepodobný výskyt v cm resp. % a absolútne maximá snehovej pokrývky v cm (Údaje SHMÚ)

mesiac	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
počet dní	-	-	-	2,2	12,1	20,4	16,6	6,8	1,0	-	-	-
max.výška	-	-	-	17	35	45	40	35	3	-	-	-

Podzemné vody

Do posudzovaného územia zasahuje hydrogeologický rajón VNP 100 Neovulkanity Vihorlatských vrchov. Rajón je budovaný vulkanickými horninami prevažne andezitmi rôzneho petrografického typu, ktoré sa striedajú s vulkanoklastickými horninami. Charakter a stupeň zvodnenia hornín je premenlivý a závisí od priepustnosti hornín a od možnosti infiltrácie zrážkových vôd. Vulkanoklastické horniny sú málo priepustné a zvodnené. Časť rajónu v rámci posudzovaného územia je hydrogeologicky málo významná s využitelným množstvom podzemných vôd 0,50-0,99 l.s-1.km-2.

Hydrogeologické rajóny (HGR) v posudzovanom území

HGR	Názov HGR	Plocha (km ²)	Využitelné množstvo podzemných vôd (l.s-1)	Odber (l.s-1)		Bilančný stav
				2001	2002	
VNP 100	Neovulkanity Vihorlatských vrchov	535,7	450,0	127,17	139,86	uspokojivý

Zdroj: SHMÚ Bratislava, 2002

Pôda

V katastrálnych územiach obce Inovce a Ruský Hrabovec sú zastúpené hnedé lesné pôdy, občasne rankre. Hnedá lesná pôda má prívlastok od hnedej farby horizontu (B), produktu hnednutia, čo je súčasne najtypickejším znak týchto pôd. Vyvinutá je na rozličných pevných i sypkých horninách a rôznych geomorfologických tvaroch. Vyznačuje sa silným zvetrávaním primárnych silikátov a tvorbou ílových minerálov. Zrnitosť a minerálnym zložením závisí od materskej horniny. Biotická aktivita je slabá až silná a značne ovplyvňuje morfológiu predovšetkým horizontu A.

Rankrová pôda v riešenom území tvorí subtyp rankrová pôda andosolová. Tento subtyp má vysokú akumuláciu humusu v celom profile. Vyvinul sa na andezitových aglomerátových tufoch. Má vysoký obsah skeletu, je štruktúrny, kypký, prevzdušnený a priepustný.

Vlastné svahové polohy Vihorlatu pokrývajú kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín. Prevládajúcim pôdnym druhom sú pôdy hlinité a piesčito-hlinité. Vývoj pôd, okrem iných činiteľov, závisí najmä od pôdotvorného substrátu, expozície svahu, jeho sklonu, klímy, vodného režimu, atď.

Vzhľadom na svoj potenciál (typologicko-produkčné kategórie) ide v rámci záujmového územia celkovo o stredne až menej produkčné pôdy, čo sa prejavuje aj v ich reálnom využívaní: na alúviu potokov a na málo sklonitom predhorí Vihorlatu zväčša ako orné pôdy, smerom k lesným komplexom pohoria sa zvyšuje zastúpenie trvalých trávnych porastov.

Stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu

Podľa VÚPOP (Správa o stave životného prostredia SR v roku 2002) sa v riešených územiach obcí Inovce a Ruský Hrabovec nachádzajú z hľadiska citlivosti a odolnosti poľnohospodárskych pôd voči kontaminácii prevažne pomerne odolné pôdy, v menšej miere je tu výskyt málo odolných citlivých pôd.

Odlišnosť fyzikálno-mechanických vlastností a polohy na svahu (sklonitosť) jednotlivých pôdnych predstaviteľov sa odráža v ich ohrozenosti vodnou eróziou a v náchylnosti na kontamináciu. Náchylnosť pôd na mechanickú (fyzikálnu) degradáciu súvisí jednak s vlastnosťami pôd (zrornosť, obsah humusu, pôdna reakcia, atď.) a zároveň so spôsobom a intenzitou ich využívania (zhuťňovanie podorničia ťažkou mechanizáciou, pokles humusu najmä v ornici vplyvom dlhodobého uprednostňovania priemyselných hnojív pred organickými, zvýšená plošná erózia). V severnej časti riešeného územia (Atlas krajiny SR, 2002) sa nachádzajú prevažne stredne až slabo odolné pôdy proti kompácii, v južnej časti ide o pôdy silne odolné proti kompácii. Náchylnosť na vodnú eróziu determinuje sklonová expozícia a charakter vegetačného pokryvu (najmä prítomnosť súvislého lesného porastu). Podľa Atlasu krajiny SR sú vrcholové a svahové zalesné polohy odolné voči vodnej erózii, poľnohospodársky obrábaná orná pôda na pahorkatine v predpolí Vihorlatu má strednú až stredne slabú odolnosť voči vodnej erózii.

Chemická degradácia pôd súvisí najmä so zmenou chemizmu pôd pod vplyvom priemyselných exhalátov alebo predstavuje trvalý slabý acidifikačný trend u pôd na kyslejších pôdotvorných substrátoch. Stav pôd sa vyhodnocuje v pravidelných päťročných cykloch Výskumným ústavom pôdoznectva a ochrany pôdy (VÚPOP).

Seizmicita územia

Geologicko-tektonická stavba a prejavy neotektonických /v období sarmat – kvartér/ pohybov v území majú veľký vplyv na seizmicitu územia. Záujmové územie je porušené početnými zlomovými systémami. Za potenciálne seizmický aktívne zlomy možno považovať Vihorlatský zlom. Na tento zlom je možné viazať aj ohnisko zemetrasení, ktoré boli lokalizované v nedávnej minulosti v tomto regióne. Hĺbka ohnisk zemetrasení je 3-13 km, magnitúda 5,01 – 5,7. Podľa pril. A/2 STN 73 0036 riešené územie, ktoré sa nachádza severne od seizmickej línie Vranov – Michalovce – Vyšné Nemecké, leží v oblasti s maximálnou seizmicitou do 6 st. stupnice MSK64.

Prírodné zdroje

V podhorí Vihorlatu juhozápadne od riešeného územia sa nachádzajú predpokladané termálne vody. Teplota termálnych vôd v hĺbkach 800 - 1500 m sa pohybuje od 34 do 95 0C. Táto časť územia z tohto hľadiska ako i z pohľadu využitia suchých termálnych hornín / v hĺbke 2000 m ich teplota dosahuje 150 - 200 st.C/ sa pokladá za perspektívnu oblasť netradičného zdroja energie. Južne od riešeného územia obce Inovce, v katastri obce Beňatina sa nachádza kameňolom s výskytom andezitu, vypočítané zásoby – C2. V súčasnosti je opustený. V pohorí Vihorlat, mimo riešeného územia, v lokalite - A III , vymedzené územie – PP, kategória vypočítaných zásob – P, sa nachádza druh nerastu – Pb-Zn-Hg. V katastri obce Beňatina, mimo riešeného územia, vymedzené územie – PP, kategória vypočítaných zásob – P, sa nachádza druh nerastu – Cu-Hg.

Biotické faktory riešeného územia

Fytogeografické začlenenie územia a charakteristika flóry

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, J. in Atlas SSR 1980) patrí posudzované územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), fytogeografického okresu Vihorlatské vrchy.

Na svahoch Vihorlatských vrchov sa stretávajú panónske, východokarpatské a západokarpatské druhy. Bukové lesy vo Vihorlate prevládajú. V nadmorskej výške nad 700 m sa miestami vyskytuje jedľa biela, smrek a borovica.

Predkladaná charakteristika rekonštruovanej prirodzenej vegetácie (Michalko a kol., Maglocký, 2002) ukazuje, že v riešenom území Inovce a jeho širšom okolí boli mapované tieto jednotky:

- Fs – podhorské bukové lesy
- F – bukové a bukovo-jedľové lesy
- Jm – javorové lesy v horských polohách
- Al – jelšové lesy na nivách podhorských a horských tokov
- C – dubovo – hrabové lesy karpatské

Fs – podhorské bukové lesy

Bukové lesy zaberajú na Slovensku okolo 50% plochy súčasných lesov. Polovica pripadá na bučiny v podhorskom výškovom stupni. Veľká časť plochy podhorských bučín leží v susedstve dubohrabových lesov. Táto jednotka zahŕňa mezotrofné spoločenstvá s výraznou prevahou buka. Ekologickým znakom podhorských bučín je mierne vlhká pôda aj v lete a v období sucha. Prevládajú v nich stredné hlboké hnedé lesné pôdy, slabo až mierne prehumóznené. V stromovom poschodí prevláda buk lesný (*Fagus sylvatica*). Hrab obyčajný (*Carpinus betulus*) sa udržuje vďaka svojej vysokej výmladnosti. V porastoch sa nachádza aj javor mliečny (*Acer platanooides*) a javor horský (*Acer pseudoplatanus*). Ako primiešané dreviny sú lipa malolistá (*Tilia cordata*) a čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Pod zapojenými porastami podhorských bučín sa bukový opad ťažšie rozkladá – vzniká vrstva nadložného humusu, ktorý často bráni klíčeniu rastlín. V bylinnom podraze dominujú: ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), kostrava horská (*Festuca drymeja*), chlpaňa hájna (*Luzula luzuloides*), zubačka cibuľkonosná (*Dentaria bulbifera*), bažanka trváca (*Mercurialis perennis*), snovník purpurový (*Prenanthes purpurea*) a iné.

F – bukové a bukovo-jedľové lesy

Mezotrofné a eutrofné porasty nezmiešaných bučín a zmiešaných jedľovo-bukových lesov spravidla s bohatým viacvrstvovým bylinným podrastom tvoreným typickými druhmi s vysokými nárokmi na pôdne živiny. Vyskytujú sa na rôznom geologickom podloží, miernejších svahoch, na mierne hlbokých až hlbokých štruktúrnych, trvalo vlhkých pôdach s dobrou humifikáciou. Porasty sú charakteristické vysokým zápojom drevín. Pôdy sa vyznačujú priaznivými fyzikálnymi a chemickými vlastnosťami. Bývajú stredne hlboké, najčastejšie hlboké, zemina kyprá, štruktúrna, silne prehumóznená. Prevažne ide o hnedé lesné pôdy. Medzi najčastejšiu drevinu patrí buk lesný (*Fagus sylvatica*), ktorý je v optime a dosahuje mimoriadne dobrý vzrast a kvalitu. V menšom zastúpení sú dreviny: jedľa biela (*Abies alba*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor mliečny (*Acer platanooides*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), lipa malolistá (*Tilia cordata*). Vzácné sa vyskytuje aj smrek obyčajný (*Picea abies*). Krovinné poschodie býva slabo vyvinuté, tvoria ho: baza čierna (*Sambucus nigra*), baza červená (*Sambucus racemosa*), zemolez obyčajný (*Lonicera nigra*) a iné. Dominantami bylinnej vrstvy sú: lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), hluchavník žltý (*Galeobdolon luteum*), pakost smradľavý (*Geranium rebertianum*), zubačka cibuľkonosná (*Dentaria bulbifera*), kyslička obyčajná (*Oxalis acetosella*), kozonoha hoscová (*Aegopodium podagraria*), žindava európska (*Sanicula europaea*), šalvia lepkavá (*Salvia glutinosa*), vranovec štvorlistý (*Paris quadrifolia*) a iné.

Jm – javorové lesy v horských polohách

Horské sutinové javorové lesy sú pokračovaním predchádzajúcej jednotky v horskom až vyššom horskom stupni v nadmorskej výške 900-1000 m. Sú typické pre širokochápaný okruh sutinových lesných spoločenstiev, viazaných na silne kamenisté až balvanovité sutiny. Pestrý geologický substrát s rozdielnym chemickým zložením nemá rozhodujúci vplyv na rozšírenie porastov tejto jednotky. Pôdy obsahujú hrubý skelet, sú plytké, slabo vyvinuté. Horské sutinové javorové lesy patria k dôležitej skupine účelových pôdoochranných lesov. Prírodná obnova lesov prebieha slabo.

Významné sú tzv. sutinové dreviny, najmä javor horský (*Acer pseudoplatanus*), brest horský (*Ulmus glabra*),

ku ktorým pristupuje jedľa biela (*Abies alba*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a buk lesný (*Fagus sylvatica*). Krovinná etáž je slabo vyvinutá. Okrem zmladzujúcich stromov ju tvorí: zemolez čierny (*Lonicera nigra*), baza červená (*Sambucus racemosa*), lykovec jedovatý (*Daphne mezereum*) a ďalšie. V bylinnej vrstve prevládajú nitrátofilné, heminitrátofilné a humikolné rastliny pižmovka mošusová (*Adoxa moschatelina*), zádušník chlpatý (*Glechoma hirsuta*), pakost hnedočervený (*Geranium phaeum*), pakost smradľavý (*Geranium robertianum*), mesačnica trvácna (*Lunaria rediviva*) a ďalšie.

AI – jelšové lesy na nivách podhorských a horských tokov

Patria k typickej formácii lesov na alúviách v podhorských a horských oblastiach. Druhovú zloženie súvisí s nadmorskou výškou a charakterom substrátu a jeho zavodnením. Typickým predstaviteľom sú jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*) a jelša sivá (*Alnus incana*), vřba krehká (*Salix fragilis*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). Pre bylinné spoločenstvá sú typické kozonoha hoscová (*Aegopodium podagraria*) a perovník pštrosí (*Matteuccia struthiopteris*).

C – dubovo – hrabové lesy karpatské

Tieto mezofilné zmiešané lesy patria na Slovensku k najrozšírenejšej formácii, aj keď ich vnútorná štruktúra je na rôznych stanovištiach značne odlišná. Druhovú zloženie sa mení v závislosti najmä na klimatických pomeroch a vodnom režime stanovišťa. V stromovom poschodí prevláda dub zimný (*Quercus petraea*) a hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). Ďalšími druhmi sú: javor poľný (*Acer campestre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*) a čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Krovinné poschodie tvoria najmä zimolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), liska obyčajná (*Corylus avellana*), vtáči zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*) a hloh (*Crataegus sp.*). Bylinné spoločenstvá sú zastúpené druhmi z asociácie Carici-pilosae carpinetum s dominantným výskytom ostrice chlpatéj (*Carex pilosa*), ďalej sú tu hviezdica veľkokvetá (*Stelaria holostea*), veternica hájna (*Anemone nemorosa*) a kostihoj hľuznatý (*Symphytum tuberosum*).

Vo Vihorlatských vrchoch nájdeme i viaceré vzácne a chránené rastliny. Sú to: kýchavica biela, kostihoj srdcovitý, prilbica jedovatá drsnoplodá, skopólia kránska, kostrava ovčia vihorlatská, tavolník prostredný, rozchodník ročný, bleduľa jarná, krivec tulcový. Lesy sú známe bohatým výskytom húb. Medzi vzácne druhy rastlín rastúcich v lese patria: iskerník karpatský, zvonček jedľový, perovník pštrosí, horec luskáčovitý, poniklec obyčajný, scila dvojlistá východná.

Zoogeografické začlenenie územia a charakteristika fauny

Podľa zoogeografického členenia Slovenska (Čepelák, J. in Atlas SSR 1980) patrí posudzované územie do oblasti Východné Karpaty, východobeskydského obvodu, vihorlatského okrsku. Cez územie prebieha viacero hraníc areálov rozšírenia niektorých druhov živočíchov a vyskytuje sa tu aj niekoľko typických prvkov západokarpatských a východokarpatských elementov. Biotopy ľudských sídel a prídomyých záhrad – synantrópne druhy.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch prispievajú rozhodujúcou mierou k ekologickej rovnováhe v obehú látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým sa vytvárajú lepšie podmienky pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu. Vzhľadom na to možno vo faune rozlíšiť z hľadiska zoogeografického tieto hlavné zložky: kozmopolitnú, holarktickú, paleoarktickú, európsko - sibírsku, karpatskú, ale i endemickú a reliktnú.

Z hľadiska zoogeografického zloženia fauny sa na území vyskytuje pestrá paleta živočíšnych druhov v malom od eurosibírskej zložky cez druhy európskeho rozšírenia, boreoalpínske, boreomontánne, po

východoeurópske druhy listnatých lesov. Bežne v riešenom území vyskytuje zajac poľný bažant poľovný, srnec lesný, jeleň lesný, diviak lesný. Zo vzácných a chránených druhov tu žije rys ostrovid, vlk dravý, mačka divá, medveď hnedý, zubor hôrny, výr skalný, sova dlhochvostá, orol kriklavý, kuna lesná a skalná, haja červená.

Pôvodné spoločenstvá fauny sa so zmenou prírodných podmienok prispôbili, odsťahovali alebo vyhynuli. Dnes v krajine dominujú spoločenstvá TTP, krovín a ľudských sídiel. Prevládajú živočíšne spoločenstvá najmä lesov a lúk. K týmto zoocenózam možno priradiť z hľadiska vertebratologického aj zoocenózy neobrábaných plôch ako sú smetiská, násypy ciest, stavieb a pod. Charakteristickým znakom tohto biotopu je otvorenosť, každoročné i lokálne striedanie kultúr, ročné zmeny v kultúrach súvisiace s ich vývojom, určitá druhová stereotypnosť a časté hlboké zásahy človeka do biocenóz. Väčšina druhovo suchozemských stavovcov, ktoré sú súčasťou tejto zoocenózy, pôvodne obývala stepi. Preto aj adaptačný vývinový proces prebiehal pri nich z hľadiska požiadaviek, ktoré na ne kládlo dané prostredie. Jeho výsledkom je predovšetkým dokonalé farebné spĺvanie s prostredím, ktoré zabezpečuje živočíšom ochranu pred predátormi.

Svojrázna a druhovo bohatá je fauna lúčnych a trávnatých biotopov. Charakteristické sú viaceré blanokrídlovce.

Charakteristické druhy pre záujmové územie sú :

- obožživelníky: ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), hrabavka škvrnitá (*Pelobates fuscus*), skokan zelený (*Rana esculenta*),
- plazy: jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*),
- vtáky: jastrab veľký (*Acicpiter gentilis*), orol kriklavý (*Aquila pamarina*), myšiarka ušatá (*Asto otus*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), glezg obyčajný (*Coccothraustes coccothraustes*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*), včelárik zlatý (*Merops apiaster*), vrabec poľný (*Passer montanus*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), straka obyčajná (*Pica pica*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtus*), jarabica poľná (*Perdix perdix*),
- cicavce: srna hôrná (*Capreolus capreolus*), večernica pozdná (*Eptesicus serotinus*), zajac poľný (*Lepus europeus*), hraboš poľný (*Microtus agrestis*), netopier vodný (*Myotis daubentoni*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*), sviňa divá (*Sus scrofa*), liška obyčajná (*Vulpes vulpes*), krt obyčajný (*Talpa europea*).

Živočíšne spoločenstvá v riešenom území môžeme teda na základe pozorovania rozdeliť do 3 typov biotopov:

1. Biotopy krajinnej zelene, lesov, nízkej drevinnej vegetácie a lesných lemov – sú veľmi pozitívne pre toto územie s veľkým významom pre krajinu. Vyznačujú sa veľkou druhovou diverzitou, vyváženosťou druhov a skupín. Dominantné skupiny sú : spevavce, dravce, sovy, holuby, ďatle. Zabezpečujú stabilitu biocenóz.
2. Biotopy lúk a pasienkov – sú pozitívne s významom pre poľnohospodársku krajinu. Druhová diverzita je znížená, menšia vyváženosť druhov a skupín. Dominantné rady sú: spevavce .
3. Biotopy ľudských sídiel a pridoimových záhrad –synantrópne druhy.

Druhová ochrana je zabezpečovaná v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, vyhlášky MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle iných právnych noriem SR a EU dotýkajúcich sa ochrany prírodných zložiek a ratifikovaných medzinárodných dohovorov (CITES, Bonn, Bern, Ramsar....).

Základný zoologický prieskum sa opiera o poznatky získané z riešeného územia v predošlom období. Výsledky poznania boli aktualizované priebežnými, súčasnými terénnymi pozorovaniami.

Determinácia a identifikácia druhov bola prevádzaná vizuálne, sluchovou analýzou hlasových prejavov jednotlivých druhov a identifikáciou druhotných znakov výskytu.

Pasport významných časti prírody a krajiny riešeného územia

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

OBEC INOVCE

Obec Inovce sa nachádza na území s prvým stupňom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny.

- Veľkoplošné chránené územia: - Chránené vtáčie územie SKCHVU035 Vihorlatské vrchy
Maloplošné chránené územia: - nezasahujú priamo riešené územie,
PR Beňatínsky travertín
Chránené stromy : - nie sú vyhlásené
Časti prírody pripravované na ochranu: - nie sú pripravované
Krajinársky hodnotná lokalita: - Prírodný areál dreveného kostolíka (č.34)

OBEC RUSKÝ HRABOVEC

- Veľkoplošné chránené územia: - nezasahujú priamo riešené územie
Maloplošné chránené územia: - nezasahujú riešené územie,
Chránené stromy : - nie sú vyhlásené
Časti prírody pripravované na ochranu: - nie sú pripravované

Prírodná rezervácia Beňatínsky travertín

Predstavuje maloplošne vyhlásené chránené územie v susednom k.ú. Beňatina, vyhlásené v roku 1989 na ploche 0,24 ha. Geologická a paleontologická lokalita – najvýchodnejšia lokalita travertínov v SR. Jedná sa o travertínové kopy a pokrovy so systémom travertínových kaskádových stupňov a jazierok.

Územia NATURA 2000

Chránené vtáčie územia (CHVÚ) – SKCVÚ035

- nachádza sa v oboch k.ú. obcí Inovce a Ruský Hrabovec - **Chránené vtáčie územie – Vihorlat (Vihorlatské vrchy)**

Navrhované územia európskeho významu (ÚEV) - nenachádzajú sa v riešenom území

Chránené vtáčie územie – Vihorlat (Vihorlatské vrchy)

CHVÚ Vihorlat zasahuje celý kataster obce Inovce. Celková výmera CHVÚ Vihorlatské vrchy je 53 944 ha. Územie sa v 1/3 prekrýva s CHKO Vihorlat a je tvorené mozaikou biotopov. Chránené vtáčie územia sú novou kategóriou chráneného územia v zmysle zákona č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Vyhlásiť chránené vtáčie územia je povinnosťou Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) vyplývajúcou zo smernice Rady ES č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov, ktorá bola transponovaná do zákona. Účelom vyhlásenia Chráneného vtáčieho územia Vihorlatské vrchy je zachovanie biotopov druhov vtákov európskeho významu hadiara krátkoprstého (*Circaetus gallicus*), sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*), výrika lesného (*Otus scops*), orla krikľavého (*Aquila pomarina*), jariabka hôrneho (*Bonasa bonasia*), výra skalného (*Bubo bubo*), leleka lesného (*Caprimulgus europaeus*), bociana čierneho (*Ciconia nigra*), chriašťaľa poľného (*Crex crex*), ďatľa bielochrbtého (*Dendrocopos leucotos*), ďatľa prostredného (*Dendrocopos medius*), ďatľa čierneho (*Dryocopus martius*), muchárika bielokrkého (*Ficedula albicollis*), muchárika červenohrdlého (*Ficedula parva*), krutihlava hnedého (*Jynx torquilla*), strakoša červenochrbtého (*Lanius collurio*), škovránoka stromového (*Lullula arborea*),

včelára lesného (*Pernis apivorus*), žlny sivej (*Picus canus*), penice jarabej (*Sylvia nisoria*), prepelice polnej (*Coturnix coturnix*), muchára sivého (*Muscicapa striata*), žltouchvosta lesného (*Phoenicurus phoenicurus*), prhlaviara čiernohlavého (*Saxicola torquata*), hrdličky polnej (*Streptopelia turtur*) a zabezpečenie ich prežitia a rozmnožovania.

Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa považuje:

- a) Vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda hadiara krátkoprstého, sovy dlhochvostej, orla krikľavého, orla kráľovského, včelára lesného, orliaka morského, bociana čierneho, ak tak určí orgán ochrany prírody.
- b) Vykonávanie práva poľovníctva s výnimkou práv poľovnej stráže v blízkosti hniezda hadiara krátkoprstého, sovy dlhochvostej, orla krikľavého, orla kráľovského, včelára lesného, orliaka morského, bociana čierneho, ak tak určí orgán ochrany prírody.
- c) Budovanie a využívanie poľovného zariadenia a umiestenie stavby v blízkosti hniezda hadiara krátkoprstého, sovy dlhochvostej, orla krikľavého, orla kráľovského, včelára lesného, orliaka morského, bociana čierneho, ak tak určí orgán ochrany prírody.
- d) Vykonávanie úmyselnej ťažby dreva v porastoch starších ako 50 rokov v čase od 1. marca do 30. júna v časti chráneného územia uvedeného v prílohe č.1.
- e) Odstraňovanie a poškodzovanie hniezdných a dutinových stromov, druhov vtákov pre ktoré je CHVÚ vyhlásené, ak tak určí orgán ochrany prírody.
- f) V obnovovaných porastoch ponechanie menej ako 3 životaschopných stromov na 1 hektár obnovovanej etáže JPRL na dožitie.
- g) Odstraňovanie ojedinelých zlomov a suchých stromov, ktoré nemôžu byť zdrojom zvýšenej početnosti biotických škodlivých činiteľov¹, nepredstavujú potenciálne nebezpečenstvo z hľadiska BOZP² a nebránia technologickému sprístupneniu porastu.
- h) Uplatňovanie iného hospodárskeho spôsobu ako účelového a výberkového v ochranných lesoch.
- i) Likvidovanie krovín na hranici lesných pozemkov a v minimálne 10 metrovom priestore od tejto hranice s výnimkou obnovy lesa a jeho výchovy v prvej vekovej triede a s výnimkou približovania dreva v rámci ťažbových a pestovných procesov v nevyhnutnej miere a údržby lesnej dopravnej siete.
- j) Úplný výrub krovín na pasienkoch (potrebné ponechať min. 1000m² krovín /ha).
- k) Rozorávanie trvalých trávnych porastov.
- l) Mechanizované kosenie trvalých trávnych porastov od okrajov do stredu na súvislej ploche väčšej ako 0,5 ha v období od 1. mája do 31. júla.

Zoznam prospešných činností pre chránené vtáčie územie

- a) Zachovanie súčasnej výmery trvalých trávnych porastov, extenzívne formy ich využívania, ako je kosba a pastva vo vhodných termínoch.
- b) Zakladanie trvalých trávnych porastov na ornej pôde poľnohospodárskeho pôdneho fondu.
- c) Kosba trvalých trávnych porastov a úhorov na poľnohospodárskom pôdnom fonde, trávnatých porastov na ostatných plochách v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny.
- d) Ponechávanie starých solitérnych stromov a ich skupín (vrátane suchých exemplárov), (dôležité hniezdne a potravné refúgiá d'atľovcov).
- e) Výsadba stromoradií, remíz, vetrolamov, alejí, brehových porastov na vhodných a vopred vytypovaných miestach a starostlivosť o ne v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny. Predovšetkým ak ide

- o rozvoľnenú štruktúru stromoradií, s voľným zápojom (medzernatým) medzi korunami stromov (rozvoľnené stromoradia, prevažne bez krovinného podrastu, k hniezdeniu obľubujú chránené druhy).
- f) Inštalácia umelých hniezdnych podložiek a vtáčích búdok na dreveniny v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny.
 - g) Zaradenie osobitných agrotechnických postupov a opatrení pri hospodárení na poľnohospodárskom pôdnom fonde v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny (zaradenie medziplodín lebo úhorov do osevných postupov, obmedzenie prevracania pôdy orbou pri využití bezorebného siatia poľných plodín, obmedzenie a prípadne aj úplné vylúčenie používania pesticídov a podobne).
 - h) Obnovovanie mokradí a starostlivosť o ne v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny.
 - i) Podosadba krmných a úkrytových drevín (s kvetmi lákajúcimi hmyz, s bobuľovitými plodmi alebo husto otrnených) do významných krajinných prvkov a starostlivosť o tieto dreveniny.
 - j) Predĺženie obnovnej doby lesných porastov na 40 a viac ročnú obnovnú dobu v lesných porastoch zaradených do kategórie hospodárskych lesov, zmeňšovanie výmery obnovných prvkov a prechod na výberkový spôsob hospodárenia.

Územia medzinárodného významu - nenachádzajú sa v riešenom území .

V rámci širšieho okolia lokality zámeru v scenérii krajiny dominuje masívny, kompaktný vulkanický komplex s plošne rozsiahlymi súvislými lesnými porastami Vihorlatských vrchov. V úpäťnej časti je komplex lesných porastov v dotyku s poľnohospodársky využívanou pôdou (prevažne ako trvalé trávne porasty), ktorú dotvárajú prirodzené brehové porasty a sprievodná vegetácia vodných tokov, umelé výsadby ovocných drevín okolo komunikácií (stromoradia), dreveniny na plochách verejnej zelene v zastavanom území obce.

Významné krajinné prvky

Tvoria sieť genofondovo významných ekostabilizačných plôch, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofodu rastlín a živočíchov na riešenom území. Za miestne ekostabilizačné plochy – významné krajinné prvky boli vybrané tie územia, v ktorých sa nachádzajú najzachovalejšie sukcesné štádiá, alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber ekologicky významných segmentov krajiny je stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti bioty a v neposlednom rade aj územná rozloha.

Riešené územie patrí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k územiu s 1. stupňom ochrany t.j. k územiu, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pre udržanie a zvýšenie kvantitatívnej miery ekologickej stability a zabezpečenie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, ako aj pre zachovanie, vytvorenie a udržanie optimálnej štruktúry v krajine a minimalizovanie negatívnych stretov medzi prvkami prírodného prostredia a antropogénnou činnosťou boli vymedzené genofondovo významné lokality, ktoré v danom priestore predstavujú významné krajinné prvky:

- v strede obce Inovce na miestnom cintoríne sa nachádza krajinársky hodnotná lokalita – Prírodný areál dreveného kostolíka
- v juhovýchodnej časti katastra obce Inovce – Regionálny biokoridor POPRIČNY
- v susediacom k.ú. Ruská Bystrá – Regionálny biokoridor POPRIČNY
- v k.ú. Beňatina Regionálne biocentrum POPRIČNY

10.1 ÚZEMNÝ PRIEMET ZAŤAŽENIA PRÍRODY A KRAJINY

Pasport vybraných bariérových prvkov

V riešenom území Inovce sme zistili nasledovné negatívne javy a stresové faktory:

Primárne stresové faktory

- cestná doprava - líniová bariéra
- zastavané územie a obytné areály
- areál hospodárskeho dvora – k.u. obce Ruský Hrabovec
- konštrukcia elektrických stĺpov VN (vzdušné elektrické vedenia 22 kV s lineárne aj nelineárne usporiadanými konzolami)

Sekundárne stresové faktory

- lyžiarska zjazdovka a vlek – k.u. Inovce
- vodná erózia v častiach terasovitého obhospodarovania pôdy – k.u. Inovce, Ruský Hrabovec

Náchylnosť sledovaného územia na veternú eróziu

Vodná erózia patrí v podmienkach Slovenska medzi najrozšírenejšie procesy degradácie pôdy. Postihuje prakticky dve tretiny územia - najmä pahorkatiny, kotliny, horské a podhorské polohy. Silnou a extrémnou vodnou eróziou je ohrozených 35 % poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Veternou eróziou sú intenzívnejšie postihované odlesnené územia v teplej suchej klimatickej oblasti so silnými vetrami, podmienkou je slabá ochrana pôdy vegetačným krytom (územia využívané ako orná pôda).

Na vzniku erózie sa podieľa niekoľko faktorov:

- zrážky a z nich vznikajúci povrchový odtok,
- geologické a pedologické pomery,
- morfológia územia,
- vegetačný kryt pôdy,
- spôsob využívania pôdy.

Náchylnosť (potenciál) na eróziu pôdy (charakter reliéfu a najmä jeho sklon, pôdotvorný substrát a pôdny kryt, klíma a spôsob využívania pôdy - orná pôda, trvalé trávne porasty, lesy, atď.) v reálnych podmienkach determinuje vodnú eróziu.

Časť územia v k.ú obce Inovce a Ruský Hrabovec je čiastočne náchylná na výskyt vodnej erózie – ide najmä o časti katastrálneho územia ktoré sú terasovite obhospodarované.

Z hľadiska potenciálnej vodnej erózie pôdy (podľa Wischmeiera a Smitha) spracovanej kolektívom autorov (Šúri a kol. in Atlas krajiny SR) v závislosti od reliéfu riešeného územia je pre riešené územie v rámci 6 stupňovej škály kategorizácie (1 – žiadna alebo slabá, 2 – stredne silná, 3 – silná, 4 – veľmi silná, 5 - extrémna, 6 – katastrofálna) typický stupeň 2 a 3 pre pohorie Popričný a 1 a 2 pre pahorkatinový reliéf k.ú. Inovce. Podľa vyššie uvedeného kolektívu autorov v citovanej publikácii je z hľadiska aktuálnej vodnej erózie pôdy situácia nasledovná: zalesnené komplexy svahov a vrcholových polôh sú zaradené podľa kategorizácie v rámci 6 stupňovej škály (1 – žiadna alebo nepatrná, 2 – slabá, 3 – stredne silná, 4 – silná, 5 – veľmi silná, 6 – extrémna) do stupňov 1 a 2 (žiadna až slabá erózia), naproti tomu poľnohospodársky obrábaná orná pôda na pahorkatine zväčša do stupňov 3 a 4 (stredne silná až silná erózia).

Z vyššie uvedeného vyplýva vysoké riziko intenzívnej vodnej erózie na svahoch po odstránení lesného vegetačného krytu, ktorý v súčasnosti chráni pôdu pred odnosom vodnou eróziou.

10.1.1.1 Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra, predstavuje celoplošné definovanie územia s aktualizovaným stavom reálnej štruktúry krajiny.

Riešené územie obcí Inovce a Ruský Hrabovec je z geomorfologického hľadiska súčasťou Vihorlatských vrchov, ktoré je v rámci širšieho okolia urbanizované a stredne intenzívne až intenzívne využívané poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Súčasná štruktúra krajiny je výsledkom dlhodobého antropického tlaku na krajinu, kde z pôvodne zalesneného územia bola krajina fragmentovaná na časti urbanizované (sídla a plochy dopravy), poľnohospodársky využívané plochy (orná pôda, lúky, pasienky, ovocné sady), plochy lesa, plochy nelesnej drevinovej vegetácie, ostatné plochy, vodné plochy. Sumárne možno konštatovať, že sa v širšom okolí striedajú prvky poľnohospodárskej, sídelnej a rekreačnej krajiny.

10.1.1.2 Priestorové vymedzenie ekologických zón

Priestorové vymedzenie ekologických zón v k.ú. Inovce a Ruský Hrabovec vychádza z výstupnej interpretácie regionálneho územného systému ekologickej stability. Využila sa transformácia vybraných prvkov krajiny, ktoré sa vnímajú z pohľadu krajinnej ekológie ako prvky pozitívne a prvky negatívne. Je to priemet prvkov, ktoré charakterizujú hodnotu prírodnej a urbanizovanej krajiny. Na základe ich hodnotenia sú v krajine vytvárané priestory s osobitným režimom činností. Ako podklad pre priemet ÚSES boli využité prvky:

pozitívne:

- priestory štátnej ochrany prírody – CHKO Vihorlat, navrhované CHVÚ Vihorlatské vrchy
- priestory prvkov R-ÚSES
- priestory krajinársky hodnotné (interakčné prvky)
- priestory hodnotných lesných spoločenstiev
- priestory hydroekologicky významné

negatívne:

- priestory sústredenia infraštruktúry
- priestory hospodárskej výroby
- priestor hospodárskeho dvora

Priemet týchto prvkov vytvára súčasne aj priestorové vymedzenie limitov v krajine. Kumuláciou alebo vzájomným prelínaním jednotlivých limitov sú v danom území vymedzené nasledujúce kvalitatívne priestory (zóny):

E - ekologicky hodnotná, ktorú charakterizujú pozitívne limity

Š - štandardná, charakteristická prelínaním pozitívnych a negatívnych limitov (s prevahou pozitívnych).

Výsledné členenie územia s priemetom R-ÚSES a chránených území slúži ako podkladová informácia o stave zaťaženia krajiny pre usmerňovanie rozvoja aktivít v hodnotenom území. Do ekologicky hodnotných priestorov je zaradené chránené územie – CHKO Vihorlat a navrhované CHVÚ Vihorlatské vrchy. V týchto priestoroch sa nachádza najzachovalejšie prírodné prostredie s miestnymi a regionálnymi biocentrami.

Pre jednotlivé uvedené priestory v k.ú. Inovce sa navrhujú nasledovné opatrenia a regulatívy:

1. Pre priestor E - ekologicky hodnotná krajina:

- zachovanie genofondu krajiny a kostry ekologickej stability s možnosťou vyhlasovania ďalších chránených území a areálov s cennými biotopmi a ich ochranných pásiem,
- zákaz pestovania a rozširovania nepôvodných druhov živočíchov a rastlín, nevnášať umelé prvky do

- krajiny (odvodňovanie, závlahy, regulácie vodných tokov...),
- príprava opatrení na elimináciu zhoršovania zdravotného stavu lesa
 - preferovanie jemnejších foriem hospodárenia v lesoch (napr. clonný rub, prirodzená obnova lesa...), zlepšovanie technického zabezpečenia minimalizácie negatívnych vplyvov existujúcich aktivít na ŽP v priestore.

2. Pre priestor Š - štandardná krajina:

- biocentrá považovať za limit územného rozvoja,
- v lesnom hospodárstve preferovať pôvodné dreviny a obmedzovať veľkoplošné holoruby (resp. ich použitie konzultovať s orgánmi ochrany prírody), prechádzať na prirodzenú obnovu lesa podľa schválených lesných hospodárskych plánov,

V riešenom území boli za účelom spracovania krajinnoekologického plánu obce Inovce a Ruský Hrabovec, pre definovanie vzájomných väzieb v krajine vyčlenené 3 základné krajinné typy krajinej štruktúry:

A. Poľnohospodárska krajina - agroekosystémy:

- orná pôda
- trvalé trávne porasty
- lesná drevinná vegetácia
- nelesná drevinná vegetácia /NDV/
- vodné toky
- mozaikové štruktúry

Orná pôda

V k.ú. území obce Inovce predstavuje orná pôda 27 ha. V k.ú. obce Ruský Hrabovec predstavuje orná pôda 96,92 ha. Typický spôsob obrábania pôdy pre túto oblasť je terasovité obhospodarovanie. Vďaka konfigurácii terénu sú oráčiny menšie a často kombinované s medzami a krovinovou vegetáciou. Skutočný podiel ornej pôdy je v súčasnosti zrejme menší, nakoľko došlo k preradeniu nevyužívaných plôch oráčiny do ostatných plôch. Terén je v sledovanom území veľmi členitý a tak nedovoľuje rozvinutie veľkoplošného poľnohospodárskeho využívania.

Trvalé trávne porasty

Sú plochy fyziognomicky vzdialené od pôvodného vegetačného krytu, vyžadujú neustálu starostlivosť, od ktorej je závislý ich charakter. V k.ú. obce Inovce zaberajú 345,13 ha. V k.ú. obce Ruský Hrabovec zaberajú 343,72 ha. Trvalé trávne porasty sú prevažne polointenzívne, viac-menej prirodzené, doterajšími intenzifikačnými zásahmi však pomerne chudobné a monotónne. Výnimku tvoria niektoré plochy strmých strání alebo zamokrených plôch v alúviách, kde je veľmi hodnotná xerothermná vegetácia. Tieto plochy sú popísané ako ekologicky významné segmenty.

TTP sú využívané hlavne na pasienie HD a kosenie. Časť TTP je zarastajúca krovínami. Okrajové plochy majú charakter lesa s prevládajúcou drevinou breza, osika, solitéry buka, hraba, liesky.

Nelesná stromová a krovinná vegetácia

K charakteristickým dominantám územia obce Inovce a Ruský Hrabovec patria lesné lúky, ktoré vznikli odlesnením pôvodného lesného krytu, krovinaté pasienky a poľnohospodárske lúky. V opisovanom území sa nachádza väčšina zachovalých mokrých lúk a slatín. Pasienky a lúky pokrývajú predovšetkým trávnaté porasty sitín, porasty ostríc, bezkolencové lúky, metlicové porasty a porasty s ostricou Davallovou. Časté sú tiež porasty s prasličkou. Z bežnejších druhov týchto stanovišť napr. psinček poplazitý, pichliač potočný, túžobník brestový atď. V stromovom a krovitom podrate sú zastúpené druhy rodu svíb, javor poľný hladkoplodý, čremcha

strapcovitá, lieska obyčajná, jaseň štíhly, krušina jelšová, kalina obyčajná, viaceré stromovité a krovinaté druhy vrúb a hlohov.

Trávnaté návršie je porastené rozptýlenými staršími lipami, brezami pomiestne borovicami, ktoré majú značnú krajinársku hodnotu. Na krovitých svahoch prevláda spoločenstvo trnkových krovín – asociácia Roso-Prunetum.

Vody

Priamo cez kataster obce Inovce preteká Inovský potok, Hrabinský potok a potok Ráztočky. V území obce Ruský Hrabovec preteká vodný tok Stežná, Hrabinský potok, Inovský potok, Zásedný potok, Luhy, Hlboký potok. V riešenom území nepreteká vodohospodársky významný vodný tok. Súčasťou vodného hospodárstva sú aj úpravy vodných tokov, ktoré sa realizovali najčastejšie z dôvodov ochrany územia a obcí pred povodňami. Vodný tok Inovského potoka, pretekajúci intravilánom obce je regulovaný. Ostatný úsek je neregulovaný – koryto je nespevnené.

V predmetnom k.ú. sa melioračná sieť drenáží nenachádza. Územie obce je odvodnené. Vybudovaná je sústava šancov, kanálov, ktoré sú väčšinou vo funkčnom stave. Najvýraznejšie sa problémy s podmáčaním pri privalových vodách prejavujú v časti katastra severne od zastavaného územia., kde sa nachádza niekoľko depresíí, ktoré sa od okolia často líšia aj rozdielnymi geologicko-pôdnymi vlastnosťami. Nachádzajú sa tam ťažké ílovité nepriepustné pôdy. V minulosti sa tieto miesta využívali na pasenie alebo ako kosné lúky. Sú to miesta, kde sa dá len veľmi ťažko dlhodobo vyriešiť problém so zamokrovaním, a preto nie je účelné realizovať tu odvodnenie.

Mozaikové štruktúry

Mozaikové štruktúry sa v rámci katastra vyskytujú pomerne hojne. Viazané sú na celý kataster oboch obcí, kde sa vyskytuje mozaika medzí, lúk a pasienkov, ale aj medzí a oráčín. Miestami dochádza vplyvom absencie obhospodarovania k stieraniu týchto štruktúr zarastaním náletovými drevinami.

Lesná drevinná vegetácia

Lesné porasty sa rozprestierajú vo väčšine k.ú. Inovce, z ktorého zaberajú 644 ha. Lesné porasty sa rozprestierajú vo väčšine k.ú. Ruský Hrabovec, z ktorého zaberajú 941,69 ha. Porasty spadajú do LHC Sobrance, čiastočne urbáriátov a predstavujú kategóriu hospodárskych lesov s hlavnou produkciou drevnej hmoty. Ide prevažne o druhovú skladbu v zastúpení buk, dub, hrab, miestami javor, borovica, v brehových porastoch potokov najmä jelša, vrby a miestami lieska. Plnia najmä pôdoochrannú funkciu. Prechod medzi lesom a PPF nie je všade jednoznačný a presne ohraničený. Terasy, kde pastviny neboli dlhšiu dobu ošetrované, začínajú postupne zarastať drevinami a krovinami. Prechod medzi poľnohospodárskou pôdou a lesom je pozvoľný.

B. Vidiecka a rekreačná krajina:

- sídelný útvar
- rekreačný areál
- transportné línie a vedenia

Zastavané a antropogénou činnosťou pozmenené plochy

- Lyžiarska zjazdovka, vlek a rekreačné zariadenia
- Zastavaná časť obce
- Dopravná sieť – cestné komunikácie
- Hospodársky dvor a jeho okolie

Obytné a administratívne plochy

Obytné plochy obce Inoviec a Ruský Hrabovec a plochy občianskeho vybavenia sú koncentrované v zastavanom území obce.

Sídlná vegetácia

Vegetácia v zastavaných územiach má tradičný charakter, je kultúrneho charakteru, značné plochy však zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorená je predovšetkým vegetáciou úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch a drevinovou vegetáciou na verejných priestranstvách, v okolí kostola a cintorína. Sídlnú vegetáciu reprezentujú aj planejúce liečivé a okrasné druhy, taktiež spoločenstvá trávnaté a krovinaté porasty lúk, medzí a výmoľov.

Prvky bez vegetácie

Bez vegetácie sú asfaltové, sčasti aj nespevnené a spevnené poľné a lesné komunikácie, spevnené plochy v obci, časti dvorov pri rodinných domoch a pod. Prirodzené plochy bez vegetácie sa v území vyskytujú len veľmi obmedzene a majú tendenciu zarastať vegetáciou.

Abiokomplexy

Nízke plošiny na vulkanických horninách

Sú vytvorené na andezitových horninách vulkanických plášťov, respektíve na vulkanosedimentálnom súvrství v nadmorských výškach do 500 m. Sú prekryté do 5 m mocnou pokrývkou deluviálnych až deluviálnoeolických hĺn. Územia sú vlhké.

Vysoké plošiny na vulkanických horninách

Sú vytvorené na andezitoch a pyroklastikách v nadmorských výškach 600 až 800 metrov. Sú to vlhké územia s hnedými pôdami. Čiastočné zamokrenie spôsobuje prítomnosť nepriepustného podložja. Malá mocnosť zvetralín však nedovolila vytvoriť v území výraznejšie zásoby podzemných vôd. V súčasnosti pretrvávajú na týchto územiach zalesnenosť, čo je v zhode s ich prirodzeným potenciálom.

Erózne doliny

Tvoria horné časti vodných tokov zarezávajúce sa do pohorí. Toky majú veľký sklon a zarezávajú sa do podložja systémom erózných rýh. Z časti atakujú bočné svahy za vzniku zosuvov. Veľká modelácia a permanentný transport zvetralých mas tu umožnili vývin iba plytkých skeletnatých surových pôd.

Erózne svahy

Sú to až 40 stupňov strmé svahy pôvodných morfoštruktúr, respektíve mohutných svahových dolín, pretvorené eróznymi procesmi. Sú budované zvyškami stratovulkanických plášťov, flyšovými, mezozoickými a paleozoickými horninami v rôznej štruktúrnej pozícii. Svahy sú charakteristické stredne rozčleneným reliéfom.

Nečlenené svahy s pokrývkou prevažne hlinitých delúvií

Sú to prevažne mierne svahy na pahorkatinách a vrchovinách. Delúvia sú rôzne hlboké, tvorené prevažne polygenetickými hlinami s malým obsahom skeletu. Množstvo ako aj kvalita skeletu je rôzna v závislosti od litológie podložných hornín. Využívajú sa pre potreby lesného hospodárstva ale aj poľnohospodárstva.

Svahy vulkanických plášťov

Sú charakteristické stredne rozčleneným reliéfom. Jeho povrch je prekrytý do 2 metrov mocným pokrovom hlinito – kamenitých až kamenitých delúvií. Dná dolín sú prekryté rôzne mocným pokrovom produktov zvetrávania a produktov gravitačných procesov. Územie sa využíva ako pestovanie a ťažba drevnej hmoty, čo zodpovedá

prirodzenému potenciálu. V zhode s ich prirodzeným potenciálom sa využívajú ako hospodárske lesy.

Blokové zosuvy

Tvoria svahy pôvodných vulkanických či tektonických morfoštruktúr, ktoré v minulosti podľahli gravitačnému pretvoreniu. Sú tu rozvinuté predovšetkým plazivé pohyby podpovrchového typu a rúťivé pohyby. Jedná sa predovšetkým o rozvoľňovanie svahov a hrebeňov pozdĺž systémov puklín, až s vývojom do blokových rozpadlín. Plazivé pohyby podmienujú vznik rozsiahlych blokových porúch predovšetkým po obvodoch vulkanických krých. Sú charakteristické veľkou horizontálnou členitosťou reliéfu. Ich vertikálna členitosť je však veľmi malá. V zhode s ich prirodzeným potenciálom sú zalesnené. Vzhľadom na ich možnú aktivizáciu tu neodporúčame holorubné spôsoby hospodárenia.

10.2 ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (ÚSES)

Územný systém ekologickej stability je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný, ako taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny alebo miestny význam.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu.

Regionálny ÚSES dotvárajú biokoridory spájajúce medzi sebou biocentrá spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné podmienky. Pod pojem migrácia zahrňujeme nielen pohyb živočíšnych jedincov, pohyb rastlinných orgánov schopných vyrásť do novej rastliny, ale aj výmenu genetických informácií v rámci populácií apod. Týmto všetkým sa biokoridor stáva dynamickým prvkom, ktorý zo siete izolovaných biocentier vytvára vzájomne sa ovplyvňujúci územný systém.

Prvky ÚSES:

- *biocentrum* - územie v ktorých sa nachádzajú zachovalé sukcesné štádia, prípadne plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. Územia s vysokým stupňom zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti zoo-zložky s dostatočnou územnou rozlohou.
- *biokoridor* - spája medzi sebou biocentra spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné podmienky.
- *interakčný prvok* - určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, prepojený na biocentra a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.
- *významný krajinný prvok* - taká časť územia, ktorá utvára charakteristický vzhľad krajiny alebo prispieva k jej ekologickej stabilite, najmä les, brehový porast, jazero, rieka, park, aleja, remíza.

Nadregionálne biocentrum - v riešenom území sa nenachádzajú.

Nadregionálny biokoridor - V riešenom území sa nenachádzajú.

Regionálne biocentrá – Popričny.

Popričny - rozprestiera sa v juhovýchodnej časti riešeného územia Inovce. Predstavuje komplex lesných spoločenstiev vrcholových lúk a lesných spoločenstiev tvorených bukovými, lipovo – javorovými a dubovými porastami. Predmetné územie je nechránené. Hospodárenie v lese je podľa platného LHP, požadovaná výsadba pôvodných druhov drevín. Do priestoru vrcholových lúk nenavrhovať rekreačné zariadenia ani intenzívne

poľnohospodárske využívanie, možno uvažovať s regulovanou extenzívnou pastvou.

Regionálne biokoridory - Popričný

Popričný - prechádza susedným katastrom riešeného územia – k.ú. Beňatina. Zahrňuje biocentrum Popričný a pohorie Popričný s významnými lesnatými časťami Podhorodskej a Beňatinskej vody ako aj východnú časť pohoria Vihorlat. Súvislé lesné komplexy sú v nižších polohách tvorené spoločenstvami dubín a dubohrabín, vo vyšších polohách spoločenstvami bučín. V pohorí Popričný pozoruhodným javom sú kamenné moria. Z hľadiska biologického sú významné lúky ale aj vrcholové partie s viacerými vzácnymi bylinnými druhmi. Cieľom ochrany tohto biokoridoru je hospodáriť podľa LHP, vylúčiť holoruby a uchovať pôvodné lesné spoločenstvá. Významné refúgium živočíšnych druhov.

Interakčné prvky N a R - ÚSES - V riešenom území sa nevyskytujú.

10.2.1 Miestny ÚSES – Obec Inovce

Návrh M-ÚSES pre k.ú. obce Inovce tvorí sieť ekologický významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov na riešenom území.

Za miestne biocentrum a biokoridory boli vybrané tie územia v ktorých sa nachádzajú najzachovalejšie sukcesné štádiá, alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber územia za biocentrum resp. biokoridor je stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti bioty a v neposlednom rade aj územná rozloha.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pre udržanie a zvýšenie kvantitatívnej miery ekologickej stability a zabezpečenie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, ako aj pre zachovanie, vytvorenie a udržanie optimálnej štruktúry v krajine a minimalizovanie negatívnych stretov medzi prvkami prírodného prostredia a antropogénnou činnosťou sa navrhuje vymedzenie nasledovných prvkov M - ÚSES:

Miestne biocentrá

Existujúce miestne biocentrá tvoria lesné spoločenstvá. Okrem základnej pôdoochranej funkcie majú aj významnú biologickú funkciu, sú nezastupiteľným biotopom pre zver a vtáctvo, súčasne spolu s nadväzujúcimi biokoridormi vytvárajú estetický pôsobivé prírodné prostredie. Z pohľadu krajinárskeho aj napriek skutočnosti, že sa jedná už v podstate o umelé ľudským zásahom vytvorené prvky, majú lokality v danom priestore svoje opodstatnenie. Miestne biocentrá znásobujú krajinársku hodnotu priestoru, zároveň prinášajú možnosti existencie ďalších na tento biotop viazaných živočíšnych druhov, ako aj optimalizujú podmienky existencie pôvodných druhov. Vo väzbe na vegetačný kryt a rozmanitosť rastlinných spoločenstiev vzrastá biodiverzita, potenciál a hodnota územia.

Miestne biokoridory

Celé riešené územie a jednotlivé miestne biocentrá sú prepojené sieťou miestnych biokoridorov. Jedná sa o lesné spoločenstvá a spoločenstvá brehových porastov v okolí meandrujúcich miestnych potokov.

Tok Hrabinského potoka

Jedná sa o brehový porast v ktorom je dominujúca jelša sivá a jelša lepkavá. V stromovitom a krovinnom podrate sú zastúpené druhy rodu svíb a javor poľný hladkoplodý.

Tok Inovského potoka

Biokoridor je tvorený brehovým porastom typických druhov: jaseň štíhly, krušina jelšová, lieska obyčajná,

viaceré stromovité a krovinaté druhy vrb. V bylinnom podraсте je skoro všade konštantne zastúpená kozonoha hostcová a roztrúsene perovník pštosí, čarovník prostredný.

Tok potoka Ráztočky

Porast tvoria vyššie uvedené dreviny, taktiež krovinné spoločenstvá hlohov, bršlen európsky a pod. Na stanovištiach v podraсте nájdeme krivec tulcový, štádia deväť silu hybridného, roztrúsene zubačky žliazkatej.

Miestne interakčné prvky

Interakčný prvok č. 1

Interakčný prvok č. 2

Interakčný prvok č. 3

Nachádzajú sa v bezprostrednej blízkosti obce. Jedná sa o krovinami zarastajúce TTP. Okrajové plochy majú charakter lesa s prevládajúcou drevinou breza, osika, solitéry buka, hraba, liesky.

10.2.1.1 KRAJINNOEKOLOGICKÉ OPATRENIA

Doplnenie ÚSES v riešenom území nie je potrebné, vzhľadom na vysokú hodnotu stupňa ekologickej stability, ktorá je pre toto územie 4,41. Hodnota stupňa ekologickej stability nám vyjadruje, že riešené územie patrí do krajiny s vysokým stupňom ekologickej stability, čo znamená z celkového pohľadu, že v riešenom území ekologicke väzby nie sú silne narušené.

Ochrana prírody a krajiny

V súčasnosti nie je v k.ú. Inovce vyhlásené ani pripravované na vyhlásenie žiadne územie v zmysle Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej zákon). Napriek tomu v území je potrebné zabezpečiť dodržiavanie všeobecnej, územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny a ochrany drevín najmä v zmysle ustanovení tohto zákona.

Podmienky ochrany a povinnosti určené zákonom sa týkajú najmä vlastníkov a užívateľov príslušných pozemkov. Štátnu správu ochrany prírody vykonávajú príslušné orgány (Obvodný úrad životného prostredia Michalovce, detašované pracovisko Sobrance a Krajský úrad životného prostredia Košice), v oblasti ochrany drevín v zastavanom území obce orgánom ochrany prírody je obec Inovce.

Ostatné ekologicke a krajinnotvorné opatrenia

Ekologicke opatrenia a opatrenia na ochranu životného prostredia majú integrovaný charakter, sú spravidla viacúčelové – okrem základnej biologickej a ekologickej funkcie spĺňajú napr. pôdoochrannú, hygienickú, estetickú, prípadne hydroekologicke funkciu. Preto aj viaceré opatrenia navrhované v predchádzajúcich kapitolách je možno zaradiť medzi ekologicke opatrenia – najmä protierozne opatrenia, ale aj návrh funkčného využívania územia.

Medzi ďalšie vhodné ekologicke a krajinnotvorné opatrenia patria:

- o V zastavanom území navrhujeme:
 - Po obvode cintorína dosadiť ochrannú – vizuálnu zeleň
 - Sadovnícky upraviť strednú časť územia – pozdĺž Inoveckého potoka
 - Sadovnícky upraviť areál školy v prírode a obecného úradu
 - Na ploche športovo rekreačného areálu vo východnej časti obce

- Sadovnícky upraviť areál navrhovaného domu smútku a čističku odpadových vôd
- o V katastrálnom území navrhujeme:
 - Realizovať len nevyhnutný výrub stromov v brehových porastoch pozdĺž vodných tokov
 - Kosenie trávobylinných porastov na existujúcich TTP,
 - Nahrádzanie nepôvodných, najmä invázných druhov drevín domácimi druhmi,
 - Všetky genofondovo významné lokality a ekologicky významné segmenty krajiny /regionálne a miestne biocentrá a biokoridory/ obhospodarovať v súlade s podmienkami trvalo udržateľného rozvoja tak, aby bola zachovaná a postupne zvyšovaná ekologická stabilita územia a aby sa zachovali a vytvárali podmienky pre zvyšovanie biologickej diverzity,
 - Vylúčiť znečisťovanie najmä k obci príslušného územia domovými odpadmi,
 - Zákaz porušovať hydrologický režim,
 - Vylúčiť zhoršovanie kvality povrchových a podzemných vôd výstavbou kanalizácie a odvedením splaškových vôd na ČOV
 - Zamedziť výrubu rozptýlenej zelene a stromov rastúcich mimo lesa,
 - V lese zabrániť holorubom,
 - Vo voľnej krajine dodržiavať stavebnú uzáveru,
 - Zabezpečiť ochranu ornitofauny - hniezdisk vtáctva.
 - Dodržiavať podmienky určené vyhláškou CHVÚ, v ktorých sú stanovené zakázané činnosti.
- o Povolené aktivity v biocentrách a biokoridoroch:
 - Cyklistické trasy,
 - Obhospodarovanie pôdy
- o Náhradná výsadba - plochy pre náhradnú výsadbu sú navrhované nasledovne:
 - na ploche verejnej zelene pri obecnom úrade
 - na ploche navrhovaného domu smútku a ČOV
 - na ploche obecného cintorína
 - na ploche areálu školy v prírode

10.2.2 Miestny ÚSES – Obec Ruský Hrabovec

Návrh M-ÚSES pre k.ú. obce Ruský Hrabovec tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov na riešenom území.

Za miestne biocentrum a biokoridory boli vybrané tie územia v ktorých sa nachádzajú najzachovalejšie sukcesné štádiá, alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber územia za biocentrum resp. biokoridor je stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti bioty a v neposlednom rade aj územná rozloha.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pre udržanie a zvýšenie kvantitatívnej miery ekologickej stability a zabezpečenie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, ako aj pre zachovanie, vytvorenie a udržanie optimálnej štruktúry v krajine a minimalizovanie negatívnych stretov medzi prvkami prírodného prostredia a antropogénnou činnosťou sa navrhuje vymedzenie nasledovných prvkov M - ÚSES:

Miestne biocentrá

Z pohľadu krajinárskeho aj napriek skutočnosti, že sa jedná už v podstate o umelé ľudským zásahom

vytvorené prvky, majú lokality v danom priestore svoje opodstatnenie.

Existujúce miestne biocentrá tvoria lesné spoločenstvá. Okrem základnej pôdochranej funkcie majú aj významnú biologickú funkciu, sú nezastupiteľným biotopom pre zver a vtáctvo, súčasne spolu s nadväzujúcimi biokoridormi vytvárajú estetický pôsobivé prírodné prostredie. Miestne biocentrá znásobujú krajinársku hodnotu priestoru, zároveň prinášajú možnosti existencie ďalších na tento biotop viazaných živočíšnych druhov, ako aj optimalizujú podmienky existencie pôvodných druhov. Vo väzbe na vegetačný kryt a rozmanitosť rastlinných spoločenstiev vzrastá biodiverzita, potenciál a hodnota územia.

Miestne biokoridory

Celé riešené územie a jednotlivé miestne biocentrá sú prepojené sieťou miestnych biokoridorov. Jedná sa o lesné spoločenstvá a spoločenstvá brehových porastov v okolí meandrujúcich miestnych potokov.

Luhy

Jedná sa o brehový porast v okolí miestneho potoka s rovnakým názvom. V poraste je dominujúca jelša sivá a jelša lepkavá. V stromovitom a krovinnom podraze sú zastúpené druhy rodu svíb a javor poľný hladkoplodý.

Inovský potok

Biokoridor okolo Inovského potoka je tvorený brehovým porastom typických druhov: jaseň štíhly, krušina jelšová, lieska obyčajná, viaceré stromovité a krovinaté druhy vrb. V bylinnom podraze je skoro všade konštantne zastúpená kozonoha hostcová a roztrúsene perovník pštrosí, čarovník prostredný.

Stežná

Porast tvoria vyššie uvedené dreviny, taktiež krovinné spoločenstvá hlohov, bršlen európsky a pod. Na stanovištiach v podraze nájdeme krivec tulcový, štádia deväťsilu hybridného, roztrúsene zubačky žliazkatej.

Miestne interakčné prvky

Interakčné prvky sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti obce. Jedná sa o krovinami zarastajúce TTP. Okrajové plochy majú charakter lesa s prevládajúcou drevinou breza, osika, solitéry buka, hraba, liesky. Vyčlenili sme 3 interakčné prvky vyznačené v mapovej prílohe.

Interakčný prvok č. 1

Interakčný prvok č. 2

Interakčný prvok č. 3

10.2.2.1 KRAJINNOEKOLOGICKÉ OPATRENIA

Doplnenie ÚSES v riešenom území nie je potrebné, vzhľadom na vysokú hodnotu stupňa ekologickej stability, ktorá je pre toto územie 4,08. Hodnota stupňa ekologickej stability nám vyjadruje, že riešené územie patrí do krajiny s vysokým stupňom ekologickej stability, čo znamená z celkového pohľadu, že v riešenom území ekologické väzby nie sú silne narušené.

Ochrana prírody a krajiny

V súčasnosti nie je v k.ú. Ruský Hrabovec vyhlásené ani pripravované na vyhlásenie žiadne územie v zmysle Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej zákon). Napriek tomu v území je potrebné zabezpečiť dodržiavanie všeobecnej, územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny a ochrany drevín

najmä v zmysle ustanovení tohto zákona.

Podmienky ochrany a povinnosti určené zákonom sa týkajú najmä vlastníkov a užívateľov príslušných pozemkov. Štátnu správu ochrany prírody vykonávajú príslušné orgány (Obvodný úrad životného prostredia Michalovce, detašované pracovisko Sobrance a Krajský úrad životného prostredia Košice), v oblasti ochrany drevín v zastavanom území obce orgánom ochrany prírody je obec Ruský Hrabovec.

Ostatné ekologické a krajinotvorné opatrenia

Ekologické opatrenia a opatrenia na ochranu životného prostredia majú integrovaný charakter, sú spravidla viacúčelové – okrem základnej biologickej a ekologickej funkcie spĺňajú napr. pôdoochrannú, hygienickú, estetickú, prípadne hydroekologickú funkciu. Preto aj viaceré opatrenia navrhované v predchádzajúcich kapitolách je možno zaradiť medzi ekologické opatrenia – najmä protierózne opatrenia, ale aj návrh funkčného využívania územia.

Medzi ďalšie vhodné ekologické a krajinotvorné opatrenia patria:

- V zastavanom území navrhujeme:
 - Po obvode cintorína dosadiť ochrannú – vizuálnu zeleň
 - Sadovnícky upraviť strednú časť územia – pozdĺž potoka Stežná (medzi gréckokatolíckym farským úradom a autobusovou zastávkou)
 - Sadovnícky upraviť plochu pri obecnom úrade a cirkevných objektoch
 - Sadovnícky upraviť areál navrhovaného domu smútku a čističku odpadových vôd
- V katastrálnom území navrhujeme:
 - Realizovať len nevyhnutný výrub stromov v brehových porastoch pozdĺž vodných tokov
 - Kosenie trávobylinných porastov na existujúcich TTP,
 - Nahrádzanie nepôvodných, najmä invázných druhov drevín domácimi druhmi,
 - Všetky genofondovo významné lokality a ekologicky významné segmenty krajiny /regionálne a miestne biocentrá a biokoridory/ obhospodarovať v súlade s podmienkami trvalo udržateľného rozvoja tak, aby bola zachovaná a postupne zvyšovaná ekologická stabilita územia a aby sa zachovali a vytvárali podmienky pre zvyšovanie biologickej diverzity,
 - Vylúčiť znečisťovanie najmä k obci priľahlého územia domovými odpadmi,
 - Zákaz porušovať hydrologický režim,
 - Vylúčiť zhoršovanie kvality povrchových a podzemných vôd výstavbou kanalizácie a odvedením splaškových vôd na ČOV
 - Zamedziť výrubu rozptýlenej zelene a stromov rastúcich mimo lesa,
 - V lese zabrániť holorubom,
 - Vo voľnej krajine dodržiavať stavebnú uzáveru,
 - Zabezpečiť ochranu ornitofauny - hniezdisk vtáctva.
 - Dodržiavať podmienky určené vyhláškou CHVÚ, v ktorých sú stanovené zakázané činnosti.
- Povolené aktivity v biocentrách a biokoridoroch:
 - Cyklistické trasy,
 - Obhospodarovanie pôdy
- Náhradná výsadba - plochy pre náhradnú výsadbu sú navrhované nasledovne:
 - na ploche medzi gréckokatolíckym farským úradom a autobusovou zastávkou,
 - na ploche pozdĺž toku Stežná – oproti domu č. 19 až po dom č. 25

- na ploche navrhovaného domu smútku a ČOV
- na ploche obecného cintorína

10.2.3 Zakázané činnosti

V blízkosti obcí sa nachádza Územie európskeho významu SKUEV0209 Morské oko. Pre uvedené chránené územie sú definované ochranné podmienky v forme manažmentových opatrení a zakazovaných činností v chránenom území ako aj mimo chráneného územia. Medzi činnosti, ktoré môžu mať vplyv na ciele ochrany mimo ÚEV Morské oko patrí:

1. Rozširovanie invázných druhov rastlín.
2. Zriadiť poľovnícke zariadenie – zvernica.
3. Zriadiť rybochovné zariadenie.
4. Farmy na chov zvierat – zariadenie, v ktorom sa chová viac ako 100 jedincov zvierat na komerčné účely (s výnimkou hospodárskych zvierat).
5. Vypaľovanie stariny.
6. Ťažba a úprava rudných surovín na kontakte s tokom pretekajúcim územím
7. Ťažobné vrty na geotermálne vody v prípade ich vypúšťania do toku nad územím
8. Ostatné ťažobné vrty s používaním výplachu, ak sú vypúšťané do toku nad územím.
9. Banské stavby a ťažobné zariadenia.
10. Malé vodné elektrárne.
11. Spaľovanie odpadu a skládky odpadu.
12. Melioračné sústavy.
13. Automobilové a motocyklové dráhy.
14. Budovanie a vyznačenie mototrasy.
15. Veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale.
16. Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery.

11 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

11.1 DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA

11.1.1 Širšie dopravné vzťahy – cestná doprava

V riešenom území (v k.ú. obce Ruský Hrabovec) sa nachádza cesta II/566 – Tibava – Podhorod' – Ruský Hrabovec - Ubl'a. V danom území je dôležitým prepojom medzi dvoma okresmi (Sobrance a Snina). Cesta II. triedy začína na ceste vyššieho dopravného významu, na ceste I/50 (E50) – Zvolen – Košice – Michalovce – štátna hranica Ukrajina. Cesta tr. II/566 je v kategórii C 9,5/70.

V riešenom území sa nachádzajú cesty III. triedy. V obci Inovce sa nachádza cesta III/5662 – Podhorod' – Beňatina – Inovce a v obci Ruský Hrabovec sa nachádza cesta III/5663 – Ruský Hrabovec – Ruská Bystrá. Tieto cesty majú miestny význam. Cesta III/5662 a III/5663 začína na ceste vyššieho dopravného významu – II/566. Základnou kategóriou jestvujúcich ciest III. triedy je kategória C 7,5/60, ktorá vyhovuje v prevažnej väčšine ciest v tomto zatriedení. V úseku medzi obcou Beňatina a Inovce je cesta tr. III. s nižšou kategóriou C 6,5/60.

Návrh

Cesta II/566 - v rámci údržby, modernizácie, rekonštrukcie a výstavby ciest bola na zasadnutí Zastupiteľstva KSK v Košiciach schválená úprava - rozšírenie cesty II/566. Táto úprava cesty sa bezprostredne týka iba k.ú. obce Podhorod'. Priamo v k.ú. obce Ruský Hrabovec nie je navrhovaná úprava cesty II/566.

V územnom pláne je v k.ú. obce Ruský Hrabovec navrhovaná kategória cesty II/566:

- v zastavanom území obce v kategórii B2 MZ 8.5/50
- mimo zastavané územie obce v kategórii C 9,5/70

Cesta III/5662 - v rámci plánovaných investícií KSK v Košiciach je v riešenom území navrhovaná výstavba cesty III/5662 medzi obcou Inovce a Ruský Hrabovec. Táto cesta sa navrhuje z obce Ruský Hrabovec trasovať od jestvujúceho cintorína južným smerom k obci Inovce. V územnom pláne navrhované cestné prepojenie mimo zastavané územie obcí je navrhované v kategórii C 6,5/60. Celková dĺžka nového úseku cesty je 4,580 km.

Pri výstavbe cestného prepojenia je navrhovaná rekonštrukcia a prekategORIZOVANIE nasledovných úsekov:

- v zastavanom území obce Inovce úsek miestnej komunikácii na kategóriu MOK 6,5/40 po jestvujúcu cestu tr. III v dĺžke 0,4 km,
- v zastavanom území obce Ruský Hrabovec úsek miestnej komunikácii na kategóriu MOK 6,5/40 po jestvujúcu cestu tr. II v dĺžke 0,250 km.

V územnom pláne v k.ú. obce Inovce je navrhovaná kategória jestvujúcej cesty III/5662:

- v zastavanom území obce v kategórii B3 MOK 6.5/40
- mimo zastavané územie obce v kategórii C 6,5/60

V územnom pláne v k.ú. obce Ruský Hrabovec je navrhovaná kategória jestvujúcej cesty III/5663:

- v zastavanom území obce v kategórii B3 MOK 7.5/40
- mimo zastavané územie obce v kategórii C 7,5/70

Na ceste tr. II/566 sú známe údaje o intenzite dopravy z Celoštátneho profilového sčítania:

Tab.č.1

Rok sčítania	Sčítací úsek cesty	skutočné vozidlá / 24 hod – r. 1995 - 2005				% nákl. aut
		nákladné auta	osobné auta	motocykle	vozidlá spolu	
1995	II/566, smer Tibava – Podhorod' – Ruský Hrabovec - Ubľa, úsek č. 02938	253	804	16	1073	23,5 %
2000	II/566, smer Tibava – Podhorod' – Ruský Hrabovec - Ubľa, úsek č. 02938	126	348	7	481	26,2 %
2005	II/566, smer Tibava – Podhorod' – Ruský Hrabovec - Ubľa, úsek č. 02938	100	564	1	665	15,04 %
2001	III/566002, smer Podhorod' – Beňatina - Inovce, úsek č. MI 052	171	165	11	347	49,3 %
	III/566003, smer R.Hrabovec – R. Bystra, úsek č. MI 053	134	69	1	204	65,7 %

Cesta III/5662 a III/5663 nebola zaradená do celoštátneho sčítania dopravy v roku 2005.

11.1.2 Železničná doprava

Riešeným územím neprechádza železničná trať.

11.1.3 Obslužné a prístupové komunikácie – obec Inovce

Prevažná časť ciest v zastavanom území obce Inovce, ktoré preberajú funkciu obslužných komunikácií, má nevyhovujúce šírkové pomery. Na jestvujúcich komunikáciách je nutné previesť povrchovú úpravu vozoviek rozprestretím nového živичného krytu, kde bude možné upraviť oblúky (body dopravnej kolízie). Smerové pomery týchto komunikácií sú nevyhovujúce. Vyskytuje sa niekoľko bodových závad spočívajúcich v malých polomeroch oblúkov, ktoré bude možné pri rekonštrukcii cesty III/5662 a pri regulácii toku Inovce odstrániť.

Návrh

Dopravný systém sídla vzhľadom na jeho líniovú formu je zložený zo siete prístupových ciest kategórie C3 MOK 3,75/30. Prístupové cesty v starej zástavbe sú jednopruhovú miestne obojsmerné komunikácie s výhybnami pre prípadné stretnutie sa osobného vozidla s nákladným vozidlom. Dĺžkové obmedzenie týchto komunikácií je 100 m, každých 100 m na mieste zaručujúcom dostatočný rozhľad sa zriaďuje výhybňa. Prístupové cesty plnia funkciu integrácie a peším pohybom. Tento systém návrh zachováva a zdôrazňuje význam peších chodníkov „naprieč“ prístupových ciest.

Zásadou prístupových ciest je ich zokruhovanie. Šírka prístupových ciest vzhľadom na terénne možnosti je minimálna, pri ich väčšej dĺžke (nad 100 m) je nevyhnutné zriadenie výhybní pre stretnutie nákladných áut. Minimálna šírka prístupovej cesty je daná dvojsmerným stretnutím sa osobných áut (4,0 m). Nové prístupové ulice musia spĺňať požadované parametre pre jednopruhovú miestnu obojsmernú komunikáciu podľa STN 73 6110 s dĺžkovým obmedzením do 100 m. Ich kategória je MO 5,0/30. V krátkych uliciach do 100 m nie je potrebné zriaďovať výhybne, dĺžka ulice zaručuje dostatočný rozhľad po celej dĺžke ulice (profil P 3A).

V územnom pláne je v k.ú. obce Inovce je navrhovaná kategória obslužných a prístupových komunikácií nasledovne:

- jestvujúce komunikácie upraviť na požadovanú kategóriu C3 MOK 3,75/30 – jednopruhovú obojsmernú
- komunikácia pozdĺž Inoveckého potoka od domu so súpisným číslom 15 až po dom č. 68 je navrhovaná po regulácii potoka upraviť na požadovanú kategóriu C3 MOK 7,5/40, 7,0/30
- novonavrhovaná komunikácia – lokalita „Pri cintoríne“ – požadovaná kategória MOK 7,5/40, 7,0/30
- navrhovaná účelová prístupová komunikácia – predĺženie cesty Berestovo za obcou Inovce až k HZ 169 v k.ú. obce Inovce s požadovanou kategóriou MOK 3,75/30.

Odvodnenie povrchových vôd je cez dažďovú kanalizáciu. Funkčnosť dažďovej kanalizácie je potrebné zabezpečiť.

11.1.4 Obslužné a prístupové komunikácie – obec Ruský Hrabovec

V obci Ruský Hrabovec komunikácia od cintorína po cestu tr. II má čiastočne vyhovujúce šírkové pomery. Ostatné komunikácie majú nevyhovujúce šírkové pomery a zlý povrchový kryt. Na jestvujúcich komunikáciách je nutné previesť povrchovú úpravu vozoviek rozprestretím nového živичného krytu, kde bude možné upraviť oblúky (body dopravnej kolízie). Smerové pomery týchto komunikácií sú nevyhovujúce. Vyskytuje sa niekoľko bodových

závad spočívajúcich v malých polomeroch oblúkov.

Návrh

Dopravný systém sídla vzhľadom na jeho líniovú formu je zložený zo siete prístupových ciest s obslužnou funkciou funkčnej triedy D1 a kategórie MOK 3,75/30 (profil P2). Prístupové cesty v starej zástavbe sú jednopruhovú miestne obojsmerné komunikácie s výhybňami pre prípadné stretnutie sa osobného vozidla s nákladným vozidlom. Dĺžkové obmedzenie týchto komunikácií je 100 m, každých 100 m na mieste zaručujúcom dostatočný rozhľad sa zriaďuje výhybňa. Prístupové cesty plnia funkciu integrácie a peším pohybom. Tento systém návrh zachováva a zdôrazňuje význam peších chodníkov „naprieč“ prístupových ciest.

Zásadou prístupových ciest je ich zokruhovanie. Šírka prístupových ciest vzhľadom na terénne možnosti je minimálna, pri ich väčšej dĺžke (nad 100 m) je nevyhnutné zriadenie výhybni pre stretnutie nákladných áut. Minimálna šírka prístupovej cesty je daná dvojsmerným stretnutím sa osobných áut (4,0 m). Nové prístupové ulice musia spĺňať požadované parametre pre jednopruhovú miestnu obojsmernú komunikáciu podľa STN 73 6110 s dĺžkovým obmedzením do 100 m. Ich kategória je MO 5,0/30. V krátkych uliciach do 100 m nie je potrebné zriaďovať výhybne, dĺžka ulice zaručuje dostatočný rozhľad po celej dĺžke ulice (profil P 3A).

Prevažná časť miestnych komunikácií je dvojpripruhová obojsmerná. V územnom pláne je v k.ú. obce Ruský Hrabovec je navrhovaná kategória obslužných a prístupových komunikácií nasledovne:

- jestvujúce komunikácie upraviť na požadovanú kategóriu C3 MOK 3,75/30 – jednopruhovú obojsmernú
- komunikácia od obecného po dom č. 40 je navrhovaná upraviť na požadovanú kategóriu C3 MOK 7,5/40, 7,0/30
- komunikácia – lokalita „Pri cintoríne“ – požadovaná kategória MOK 7,5/40, 7,0/30
- navrhovaná účelová prístupová komunikácia od haly pri obci Ruský Hrabovec k HZ 158 v k.ú. obce Ruský Hrabovec s požadovanou kategóriou MOK 3,75/30.

Odvodnenie povrchových vôd je cez dažďovú kanalizáciu. Funkčnosť dažďovej kanalizácie je potrebné zabezpečiť.

11.1.5 Hromadná doprava

Hromadnú dopravu osôb zabezpečuje závod SAD Michalovce. Výhľadové riešenie uvažuje i naďalej so systémom HD na báze autobusových hromadných prostriedkov. Dôležitou súčasťou autobusovej dopravy sú zastávky BUS, tieto si vyžadujú vybudovanie vybočovacích pásov a čakární.

Druh dopravy	Počet zastávok	Počet spojov	Smerovanie spojov
Autobusová	1 / Inovce	1	Sobrance
Autobusová	2 / R. Hrabovec	2	Sobrance
Autobusová	1 / R. Hrabovec	1	Sobrance - Ruská Bystra

11.1.6 Statická doprava

Dopravný systém v obciach nemá vyriešené parkovanie áut mimo vlastné dvory rodinných domov, malý počet parkovacích miest je pri najdôležitejších zariadeniach občianskej vybavenosti.

Návrh

Počet požadovaných parkovacích miest pre výhľad je podľa STN 736110 pri stupni motorizácie 1:3,5 zabezpečiť pre bytové domy na 1 b.j. jedno parkovacie alebo garážové státie.

Obec Inovce		
	Kapacita/ merná jednotka	Potreba státi
Kultúrny dom, obecný úrad	150 stoličiek / 4 stolov	10 stáni
Predajňa potravín	4 státia	5 státi
Cintorín – dom smútku	1,3 ha	10 státi
Škola v prírode	80 lôžok / 2 lôž./ 4 státia	20 státi
Športový areál	1,6 ha	10 státi
Lyžiarské stredisko		30 státi
Obec Ruský Hrabovec		
	Kapacita/ merná jednotka	Potreba státi
Kultúrny dom, obecný úrad	150 stoličiek / 4 stolov	10 stáni
Predajňa potravín	10 státia	10 státi
Predajňa potravín	5 státia	5 státi
Cintorín – dom smútku	8,6 ha	15 státi
Športový areál	6,0 ha	10 státi
Lyžiarské stredisko		30 státi

11.1.7 Pešie a cyklistické komunikácie

V zastavanom území obce Inovce nie sú vybudované pešie ani cyklistické komunikácie.

V zastavanom území obce Ruský Hrabovec je súbežne s cestou II/566 vybudovaná jednostranná pešia komunikácia, ktorá výstavbou inžinierskych sietí bola čiastočne zničená. Šírka chodníkov je prevažne od 1,0 m do 1.2 m. Dĺžka chodníkov je cca 1,45 km.

Do priestoru križovatky ciest II/566 a III/5663 je umiestnená autobusová zastávka, ktorá nemá vyriešený bezpečnostný prechod cestujúcich.

Návrh

Pozdĺž cesty II/566 v obci Ruský Hrabovec navrhujem vybudovanie obojstranných peších komunikácií. Jestvujúca pešia komunikácia je navrhovaná na rekonštrukciu. Šírka rekonštruovanej pešej komunikácie je min. 1,50 m. Nová trasa pešej komunikácie je navrhovaná aj ako cyklistická komunikácia šírky min. 1,50 m.

V obci Inovce nie sú navrhované pešie komunikácie z dôvodu nedostatočnej uličnej šírky. Priamo v obci miestne komunikácie môžu slúžiť aj ako pešie komunikácie pre malú intenzitu dopravy.

Významný podiel v dopravnej obsluhu územia bude mať pešia, turistická a cyklistická trasa. Na navrhovaný systém turistických a cyklistických trás, v rámci katastrálneho územia obcí, ktoré nadväzujú na pripravované cyklistické trasy v rámci Michalovského a Sobranceckého okresu.

V územnom pláne obcí sú navrhované turistické a cyklistické trasy:

- Turisticko cyklistická trasa: Podhorod' – Beňatina – Inovce – Ruský Hrabovec – Ruská Bystrá – Hrabová Roztoka - Šmigovec. Dĺžka trasy je cca 16,6 km.
- Na túto trasa je navrhovaná trasa, ktorá sa odkláňa v obci Ruský Hrabovec v smere k obci Podhorod'. Je to

trasa Dúbrava – Podhorod’ – Choňkovce (dĺžka trasy cca 10,2 km) s pokračovaním k obci Baškovce – Hlivišťa – Vyšná Rybnica – Remetské Hámre – Morské oko (dĺžka trasy cca 25,7 km).

Trasa je veľmi dôležitým obohatením v Karpatskej cyklickej cesty s odľahlým, ale kultúrne a prírodne veľmi príťažlivým regiónom – drevený kostolík v obci Inovce, NKP v obci Ruský Hrabovec, neopísateľná vyhládka.

11.1.8 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy

Vyhodnotenie očakávanej hlukovej situácie na návrhové obdobie (do r.2025) na štátnej ceste II/ 566 bol prevedený podľa „Metodických pokynov pre znižovanie účinkov hluku v osídlení /SK - VTIR BA - 1984/ pre úroveň ÚPD obce s porovnaním k limitom podľa Vyhlášky MZ-SR č.14/1977 Zb.

Podkladom pre výpočet hlukovej záťaže boli výhľadové dopravno-technické údaje z Celoštátneho profilového sčítania z roku 2005.

Podľa uvedenej vyhlášky je najvyššia hodnota dennej ekvivalentnej hladiny hluku vo vonkajšom priestore 60 dB (A) vrátane prídavnej korekcie pre bytovú zástavbu podľa základnej dopravnej siete. Vypočítané vzdialenosti izofón jednotlivých hlukových hladín (po 5dB(A)) určujú hygienické ochranné pásma pre chránenú zástavbu rodinných domov, pre obzvlášť chránené objekty zdravotníckych zariadení, škôl, MŠ je najvyššia prípustná hodnota hluku 55dB(A).

Výpočet výhľadových izofón ekvivalentnej hladiny hluku z dopravy do r. 2025

VÝPOČET VZDIALENOSTI IZOFONY NA DOPRAVNOM ÚSEKU č. KE MI 02938 - II/566						
od účinkov cestnej dopravy podľa metod. pokynov min. dopravy						
hladina hluku	$L_A =$	50,0	55,0	60,0	65,0	dB(A)
intenzita dopravy	$S =$	665	665	665	665	voz./24h
podiel voz. > 5t	$T =$	15,04	15,04	15,04	15,04	%
maximálna návrhová rýchlosť	$v_{max} =$	50	50	50	50	km/h
sklon nivelety	$s =$	2	2	2	2	%
Faktor povrchu vozovky	$F_3 =$	1	1	1	1	živičný
nízka rozptyľujúca zástavba	$D_{NZ} =$	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9	dB
jednostranná vysoká zástavba	$D_Z =$	0	0	0	0	dB
tlmiaci zelený pás	$D_L =$	0	0	0	0	dB
prekážkové vplyvy	$D_P =$	2	2	2	2	dB
výpočtová rýchlosť	$v =$	45	45	45	45	km/h
priemer. hodinová intenzita	$n =$	39,48	39,48	39,48	39,48	voz./h
Faktor sklonu	$F_2 =$	1,15	1,15	1,15	1,15	
Faktor rýchlosti	$F_1 =$	1,57	1,57	1,57	1,57	
$F_1 * F_2 * F_3 * n$	$X =$	70,92	70,92	70,92	70,92	
Základná ekvivalentná hladina hluku	$L_{aeq} =$	50,1	55,1	60,1	65,1	dB(A)
Vzdialenosť izofony	$d =$	95	33	10	3	m

Uvedený výpočet hlukových izofón zodpovedá prognóznemu očakávaniu nárastu dopravy na r. 2025. Návrh

dopravy preukazuje, že nadmerným hlukom nad 60 dB(A) nebudú zasiahnuté ani priečelia rodinných domov na úseku II/566. Objekty rodinných domov, vybavenosti ležia v pásme pod úrovňou hladiny 60-55 dB(A).

11.2 TECHNICKÉ VYBAVENIE

11.2.1 Vodné hospodárstvo

11.2.2 Zásobovanie pitnou vodou

OBEC INOVCE

V obci Inovce nie je vybudovaný vodovod.

Návrh

Výhľad potreby vody :

Počet obyvateľov podľa urbanistického návrhu v obci bude 256 osôb do roku 2020.

Potrebu pitnej vody stanovuje úprava MP SR č.477/99 – 810 z 29. 2. 2000:

- pre byty s lokálnym ohrevom vody s vaňovým kúpeľom 135 l/os/deň
- pre byty ostatné, pripojené na vodovod 100 l/os/deň
- pre základnú občiansku vybavenosť obce do 1000obyv. 15 l/os/deň

Výpočet potreby vody :

Potreba vody pre bytový fond a základnú vybavenosť:

Základné údaje:

Rok	2004	2020
Počet obyvateľov napojených na VV		
Inovce	235	256

r. 2020:

Obec Inovce

- Obyvateľstvo: 256 ob x 135 l/os/deň = 34 560 l/deň
- Občianska vybavenosť: 256 ob x 15 l/os/deň = 3 840 l/deň
- Podnikateľské aktivity 20 os x 50 l/os/deň = 1 000 l/deň

Priemerná denná potreba vody:

$$Q_p = 39\,400 \text{ l/deň}$$

Maximálna denná potreba vody:

$$Q_{\max} = Q_p \cdot k_d = 39,4 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 78,8 \text{ m}^3/\text{deň} = 0,9 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba :

$$Q_{m_h} = Q_{\max} \cdot k_h = 0,9 \times 1,8 = 1,62 \text{ l/s}$$

Celoročná spotreba:

$$Q_r = Q_p \cdot 365 = 39,4 \text{ m}^3/\text{rok} \times 365 = 14\,384 \text{ m}^3/\text{rok}$$

V obci Inovce navrhujeme vybudovať samostatný obecný vodovod s využitím miestneho vodárenského zdroja – prameňov o kapacite 1,6 l/s. Navrhujeme vybudovať nové rozvodné potrubie HDPE DN/OD 160 a 110mm v celej obci a vodovodné prípojky pre rodinné domy HDPE DN/OD 32 a 63mm. Navrhujeme vybaviť každý rodinný dom a objekt vodomerom osadeným vo vodomernej šachte. Celkove navrhujeme vybudovať cca 4856 m vodovodných potrubí, vrátane privádzacieho potrubia od prameňov do vodojemu, zásobovacieho potrubia z vodojemu a rozvádzacieho potrubia v spotrebisku (2825m).

Akumulácia:

Potrebná akumulácia podľa STN 63 66 50 – Vodojemy čl. 14 má byť 60 – 100% maximálnej dennej potreby vody Q_{max} .

- Výhľadová maximálna denná potreba Q_{dmax} z VDJ Inovce bude **79 m³**
- Minimálna potrebná akumulácia $V_{min} = 79 \times 0,6 = \mathbf{47,4 m^3}$

Tlakové pomery:

Kóta max hladiny vo vodojeme	545,00 m.n.m.
Kóta najvyššieho terénu zástavby	515,00 m.n.m.
Kóta najnižšieho terénu zástavby	465,00 m.n.m.
Hydrostatický pretlak - rozdiel kót	30 – 80 m v.s.

Podľa STN 736620 čl.26 hydrodynamický pretlak vo vodovodnej sieti má byť väčší ako 0,25 MPa (2,5 at) avšak najmenej 0,15 MPa (1,5 at).

Vodovodné potrubia

Dimenzovanie vodovodných potrubí je v zmysle STN 755401 na Q_m a $Q_{pož}$.

Požiar na potreba vody $Q_{pož}$.

Podľa **STN 920400**, tabuľka 2, položka 2 (Nevýrobné stavby s plochou 120-1000m², výrobné stavby jednopodlažné do plochy 500m²) je potreba požiarnej vody 12,0 l/s. Podľa článku **3.2.** citovanej normy, zdroje vody na hasenie požiaru musia byť schopné trvalo zabezpečovať potrebu vody na hasenie požiarov najmenej počas 30 minút, t.j. celková zásoba požiarnej vody je 12,0 l/s . 30 minút = 21 600 l = 21,6 m³.

OBEC RUSKÝ HRABOVEC

V obci Ruský Hrabovec nie je vybudovaný vodovod. V súčasnosti je spracovaná projektová dokumentácia a vydané stavebné povolenie pre výstavbu obecného vodovodu – odber z povrchového toku + ÚV, privádzacie potrubie, vodojem 2x150m³, zásobovacie potrubie a rozvádzacie potrubie.

Návrh

Výhľad potreby vody :

Počet obyvateľov podľa urbanistického návrhu v obci bude 398 osôb do roku 2020.

Potrebu pitnej vody stanovuje úprava MP SR č.477/99 – 810 z 29. 2. 2000:

- pre byty s lokálnym ohrevom vody s vaňovým kúpeľom 135 l/os/deň
- pre byty ostatné, pripojené na vodovod 100 l/os/deň
- pre základnú občiansku vybavenosť obce do 1000obyv. 15 l/os/deň

Výpočet potreby vody :

Potreba vody pre bytový fond a základnú vybavenosť:

Základné údaje:

Rok	2004	2020
Počet obyvateľov napojených na VV		
Ruský Hrabovec	362	398

r. 2020:

Obec Ruský Hrabovec

- Obyvateľstvo: 398 ob x 135 l/os/deň = 53 730 l/deň
- Občianska vybavenosť: 398 ob x 15 l/os/deň = 5 970 l/deň
- Podnikateľské aktivity : 20 os x 50 l/os/deň = 1 000 l/deň

Priemerná denná potreba vody:

$$Q_p = 60\,700 \text{ l/deň}$$

Maximálna denná potreba vody:

$$Q_{\max} = Q_p \cdot k_d = 60,7 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 121,4 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,4 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba :

$$Q_{m_h} = Q_{\max} \cdot k_h = 1,4 \times 1,8 = 2,5 \text{ l/s}$$

Celoročná spotreba:

$$Q_r = Q_p \cdot 365 = 60,7 \text{ m}^3/\text{rok} \times 365 = 22\,156 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Vodnými zdrojmi pre vodovod Ruský Hrabovec bude päť odberných objektov. Pre odvedenie povrchovej vody z potoka Páportná do Suchého potoka je potrebné upraviť potok Páportná v dĺžke cca 15,8m.

V obci Ruský Hrabovec navrhujeme vybudovať nové rozvodné potrubie HDPE DN/OD160 a 110mm podľa projektovej dokumentácie a vydaného stavebného povolenia a vodovodné prípojky pre rodinné domy HDPE DN/OD 32 a 63mm. Navrhujeme vybaviť každý napojený dom či objekt vodomermom osadeným vo vodomernej šachte.

Do novo navrhovaných lokalít výstavby RD v obci navrhujeme doplniť návrh vodovodných rozvodov.

Celkove navrhujeme cca 9740m vodovodného potrubia, vrátane privádzacieho potrubia z odberných objektov do vodojemu, zásobovacieho potrubia z vodojemu do spotrebiska (čo tvorí dĺžku cca 4450m) a rozvádzacieho potrubia v obci vrátane pokračovania potrubia v smere na Dúbravu a Ubľu (cca 5290m).

Akumulácia:

Potrebná akumulácia podľa STN 63 66 50 – Vodojemy čl. 14 má byť 60 – 100% maximálnej dennej potreby vody Q_{\max} .

- Výhľadová maximálna denná potreba $Q_{d\max}$ z VDJ Ruský Hrabovec bude **121,4 m³**
- Minimálna potrebná akumulácia **Vmin** = 121,4 x 0,6 = **73 m³**

Tlakové pomery:

Kóta max hladiny vo vodojeme	302,30 m.n.m.
Kóta najvyššieho terénu zástavby	301,00 m.n.m.

Kóta najnižšieho terénu zástavby 272,00 m.n.m
Hydrostatický pretlak - rozdiel kôt 1,3 – 30,3 m v.s.
Podľa STN 736620 čl.26 hydrodynamický pretlak vo vodovodnej sieti má byť väčší ako 0,25 MPa (2,5 at)
avšak najmenej 0,15 MPa (1,5 at).

Vodovodné potrubia

Dimenzovanie vodovodných potrubí je v zmysle STN 755401 na Qm a Q pož.

Požiarne potreba vody Q pož.

Podľa **STN 920400**, tabuľka 2, položka 2 (Nevýrobné stavby s plochou 120-1000m², výrobné stavby jednopodlažné do plochy 500m²) je potreba požiarnej vody 12,0 l/s. Podľa článku **3.2.** citovanej normy, zdroje vody na hasenie požiaru musia byť schopné trvalo zabezpečovať potrebu vody na hasenie požiarov najmenej počas 30 minút, t.j. celková zásoba požiarnej vody je 12,0 l/s . 30 minút = 21 600 l = 21,6 m³

11.2.3 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

OBEC INOVCE

Obec nemá v súčasnosti vybudovanú kanalizačnú sieť. Odpadové vody sú likvidované individuálne, vypúšťaním do domových žump, ktoré sú vo väčšine prípadov z technického hľadiska nevyhovujúce.

Návrh

Výhľadovo sa uvažuje s vybudovaním celo obecnej kanalizácie v vlastnou čistiarnou odpadových vôd. ČOV navrhujeme lokalizovať v severnej časti obce (smer Ruský Hrabovec) na pravom brehu Inovského potoka, ktorý bude jej recipientom.

Vstupné údaje o počte obyvateľov :

Inovce 256 obyvateľov

Základom pre návrh, resp. výpočet množstva OV je vzťah

$$Q_{\text{návrh}} = 2 * PO * q_{\text{spl}} * k_h$$

Kde PO – počet obyvateľov

q_{spl} – špecifická produkcia OV

k_h - koeficient max. hod. Nerovnomernosti

Pri výpočte bol zvolený celkový počet obyvateľov pre všetky pripojené obce PO = 256

Špecifická produkcia OV bola zvolená na základe trendu rozvoja a podľa úpravy MP SR 477/99-810 z II/2006, a vyhlášky MŽP SR č.684/2006 zo 14.11.2006, s hodnotou 135 l/ob/deň.

Maximálny návrhový prietok pre návrh potrubia stokovej siete je

$$Q_v = 2 * 256 * 135 * 2,1 = 1,68 \text{ l/s}$$

Maximálny teoretický prietok splaškových OV od obyvateľov je polovica z Q_v, t.j. 0,84 l/s.

To je zároveň maximálne teoretické množstvo, ktorým bude zaťažená ČOV Inovce.

Znečistenie od obyvateľov:

$$BSK5 = 256 * 60\text{g/s/deň} = 15\,360 \text{ g} > 15 \text{ kg BSK5 /deň}$$

Koncentrácia na vtoku = $15\,360\,000 / 200\,000 = 76,8$ mg/l

ČOV pri 90 % účinnosti

$[256 \times 60] : (0,9 \times 60) = 284$ E.O.

Pre obec Inovce je postačujúca ČOV pre E.O. 284.

OBEC RUSKÝ HRABOVEC

Obec nemá v súčasnosti vybudovanú kanalizačnú sieť. Odpadové vody sú v súčasnosti likvidované individuálne, vypúšťaním do domových žump, ktoré sú vo väčšine prípadov z technického hľadiska nevyhovujúce.

Návrh

Výhľadovo sa uvažuje s vybudovaním celo obecnej kanalizácie v vlastnou čistiarňou odpadových vôd. ČOV navrhujeme vybudovať v severne od obce (smer Dúbrava), na pravom brehu potoka Stežná, ktorý bude jej recipientom.

Vstupné údaje o počte obyvateľov :

Ruský Hrabovec 398 obyvateľov

Základom pre návrh, resp. výpočet množstva OV je vzťah

$$Q_{\text{návrh}} = 2 * PO * q_{\text{spl}} * k_h$$

Kde PO – počet obyvateľov

q_{spl} – špecifická produkcia OV

k_h - koeficient max. hod. Nerovnomernosti

Pri výpočte bol zvolený celkový počet obyvateľov pre všetky pripojené obce PO = 398

Špecifická produkcia OV bola zvolená na základe trendu rozvoja a podľa úpravy MP SR 477/99-810 z II/2006, a vyhlášky MŽP SR č.684/2006 zo 14.11.2006, s hodnotou 135 l/ob/deň.

Maximálny návrhový prietok pre návrh potrubia stokovej siete je

$$Q_v = 2 * 398 * 135 * 2,1 = 2,61 \text{ l/s}$$

Maximálny teoretický prietok splaškových OV od obyvateľov je polovica z Q_v , t.j. 1,31 l/s.

To je zároveň maximálne teoretické množstvo, ktorým bude zaťažená ČOV Ruský Hrabovec.

Znečistenie od obyvateľov:

$$BSK5 = 398 \times 60 \text{g/s/deň} = 23\,880 \text{ g} > 24 \text{kg BSK5 /deň}$$

Koncentrácia na vtoku = $23\,880\,000 / 200\,000 = 119,4$ mg/l

ČOV pri 90 % účinnosti

$[398 \times 60] : (0,9 \times 60) = 442$ E.O.

Pre obec Inovce je postačujúca ČOV pre E.O. 442.

11.2.4 Vodné toky a nádrže (ochrana intravilánu pred povrchovými zrážkami - vegetačná stabilita potokov)

Odvedenie dažďových vôd bude rigolmi do potoka.

V obci Inovce je navrhovaná regulácia potoka Inovce

Úpravu brehov potokov pri vyústení dažďových vôd a z ČOV navrhujeme lomovým kameňom.

11.2.5 Zásobovanie elektrickou energiou

Obce sú zásobované elektrickou energiou z elektrickej stanice 35/22 kV Sobrance s inštalovaným transformátorom o výkone 10 MVA. Alternatívne je možné obce zásobovať z elektrickej stanice 110/22 kV Michalovce s inštalovanými transformátormi o výkone 2x40 MVA a 1x25 MVA. Pre napájanie odberných elektrických zariadení na území a v kat. území obce sú využívané ako zdroje el. energie transformačné stanice primárne napájané 22 kV VN prípojkami z VN vedenia č. 410 a 477.

Obec Inovce - Z distribučných transformačných staníc sa na území obce Inovce nachádzajú dve trafostanice. Obidve sú funkčné s inštalovaným výkonom 160, 160 kVA.

Obec Ruský Hrabovec - Z distribučných transformačných staníc sa na území obce R. Hrabovec nachádza jedna trafostanica VSE s inštalovaným výkonom 250 kVA a 1 cudzia trafostanica.

Sekundárne rozvody NN sú realizované vzdušným rozvodmi na betónových stĺpoch s vodičmi AlFe. Je nutné NN rozvody rekonštruovať vrátane domových NN prípojok, ktoré sa navrhujú riešiť závesnými káblami.

V novovybudovaných rodinných domoch je meranie spotreby el. energie nutné realizovať elektromerovými rozvádzačmi umiestnenými na verejne prístupných miestach (v oplotení RD) v zmysle smernice VSE 1 / 84.

Tabuľka distribučných trafostaníc

Obec	Označenie TS	Umiestnenie TS	Jestvujúci výkon trafo	Vlastník
Inovce	TS 1/413	Stožiarová PTS	160 kVA	V
	TS 1/414	Stožiarová PTS	160 kVA	V
R.Hrabovec	TS 1/415	Stožiarová PTS	250 kVA	V
	TS 2/713	bet. stĺp. typ C/2	160 kVA	C

Návrh

V nových navrhovaných lokalitách pre výstavbu budú rozvody NN prevedené zemnými káblami a rozpojovacími a istiacimi skriňami inštalovanými v spoločných pilieroch s elektromerovými rozvádzačmi jednotlivých odberateľov. Piliere situovať na hranice pozemkov v oplotení systémom takým, že pre dvoch odberateľov bude v spoločnom pilieri jedna rozpojovacia a istiacia skriňa a dva elektromerové rozvádzače. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťaženie a dovolený úbytok napätia, budú uložené v zemi v predpísanej hĺbke v pieskovom lôžku. Výkop bude opatrený výstražnou fóliou z PVC.

Všetky objekty budú chránené pred atmosférickými vplyvmi bleskozvodovou sústavou, ktorá bude navrhnutá v zmysle STN 34 1390.

Stanovenie elektrického príkonu:

Merné zaťaženie na jednu bytovú jednotku bolo stanovené podľa Metodického pokynu riaditeľa divízie č.

2006001 – Zásady plánovania výstavby a rekonštrukcií sietí vysokého a nízkeho napätia, kde v bode 4.1 je uvedené:

príkion bytových jednotiek:

1,500 kVA byty v bytových domoch s ústredným vykurovaním

2,000 kVA domy v oblastiach so zásobovaním plynom

5,000 kVA domy v oblastiach bez zásobovania plynom

Bytová výstavba a občianska vybavenosť:

S elektrickou energiou sa vo všetkých riešených lokalitách uvažuje pre potreby osvetlenia a pre domáce spotrebiče, s vykurovaním el. energiou sa uvažuje 15 % domácností.

Obec Inovce – návrh riešenia

Terajší výpočtový el. príkon: $S_{b.j.} = 1,20 + (4,80 : n) = 1,20 + (4,8 : 65) = 1,274$ kVA

n – počet bytových jednotiek

n = 65 (obývaných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. celk.} = 1,274 \times 65 = \underline{\underline{82,810}}$ kVA

n – počet bytových jednotiek

n = 25 (neobývaných domov) rezerva pre prípad užívania

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. celk.} = 1,274 \times 25 = \underline{\underline{31,850}}$ kVA

Merné zaťaženie na b.j.: $S_{b.j.} = 5,000$ kVA

n – počet bytových jednotiek

n = 32 (navrhovaných rodinných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. celk.} = 5,000 \times 32 = \underline{\underline{160,000}}$ kVA

Občianska vybavenosť

Podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť : Inovce

Jestvujúca OV:

Obecný úrad (rekonštrukcia) = 5,00 kVA

Kultúrny dom (100 stoličiek - rekonštrukcia) = 10,00 kVA

Škola v prírode = 5,00 kVA

Nákupné stredisko = 7,00 kVA

Gréckokatolícky chrám (kultúrna pamiatka) = 15,00 kVA

Pravoslávny chrám = 15,00 kVA

Farský úrad - pravoslávny = 10,00 kVA

Hasičská zbrojnica (rekonštrukcia)	500 * 0,05 * 0,12	= 3,00 kVA
Športový areál (lyžiarske stredisko)	166 * 0,05 * 0,6	= 5,00 kVA
Ostatné zariadenie		= 15,0 kVA
Verejné osvetlenie	50 * 0,02 * 1,5	= 1,50 kVA

Navrhovaná OV:

Dom smútku	166 * 0,05 * 0,6	= 5,00 kVA
ČOV		= 10,00 kVA
Športový areál (východná časť obce)	166 * 0,05 * 0,6	= 5,00 kVA
Občianska vybavenosť $S_{vybav.}$		= 96,50 kVA

$$S_{celk.} = S_{byt.} + S_{vybav.} = 371,160 \text{ kVA}$$

Požadovaný celkový príkon: $S_{celk} = 371,160 \text{ kVA}$

Pre navrhované rozšírenie lokalít výstavby rodinných domov a prepočítanú spotrebu pre občiansku vybavenosť navrhujem jestvujúce transformačné stanice nahradiť novými do výkonu 250 kVA. Jestvujúci vzdušný vývod do obce zrekonštruovať na prierez 70 mm². Navrhované vzdušné vývody budú závesnými izolovanými káblami NFA2X.

TS 1 / 414 navrhujeme preložiť bližšie ku kmeňovému vedeniu VN č. 410. z dôvodu zníženia plochy ochranného pásma a tým racionálnejšieho využitia lokality Vyšné Lúky.

Nové transformačné stanice navrhujeme kioskové, NN vývody kábelové v zemi.

Obec Ruský Hrabovec – návrh riešenia

Terajší výpočtový el. príkon: $S_{b.j.} = 1,20 + (4,80 : n) = 1,20 + (4,8 : 117) = 1,241 \text{ kVA}$

n – počet bytových jednotiek

n = 117 (obývaných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. celk.} = 1,241 \times 117 = \underline{\underline{145,197 \text{ kVA}}}$

n – počet bytových jednotiek

n = 23 (neobývaných domov) rezerva pre prípad užívania

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. celk.} = 1,241 \times 23 = \underline{\underline{28,543 \text{ kVA}}}$

Merné zaťaženie na b.j.: $S_{b.j.} = 5,000 \text{ kVA}$

n – počet bytových jednotiek

n = 39 (navrhovaných rodinných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. celk.} = 5,000 \times 39 = \underline{\underline{78,000 \text{ kVA}}}$

Občianska vybavenosť

Podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť : Ruský Hrabovec

Jestvujúca OV:

Pošta	= 5,00 kVA
Obecný úrad (rekonštrukcia)	= 10,00 kVA
Kultúrny dom (150 stoličiek - rekonštrukcia)	= 15,00 kVA
Nákupné stredisko (rozličný tovar)	= 5,00 kVA
Potraviny - rozličný tovar	= 5,00 kVA
Gréckokatolícky chrám	= 10,00 kVA
Farský úrad - gréckokatolícky	= 10,00 kVA
Pravoslávny chrám	= 10,00 kVA
Farský úrad - pravoslávny	= 10,00 kVA
Hasičská zbrojnica (rekonštrukcia)	= 3,50 kVA
Športový areál (lyžiarske stredisko)	= 15,00 kVA
PD Choňkovce (areál pre malých a stredných podnikateľov – sušiareň a .i.)	= 25,00 kVA
Ostatné zariadenie	= 15,00 kVA
Verejné osvetlenie	= 2,50 kVA

Navrhovaná OV:

Dom smútku	= 12,00 kVA
Občianska vybavenosť – Ubytovanie, služby, šport (areál Lesy Sobrance –koniareň)	= 20,00 kVA
Lyžiarske stredisko -športový areál (juhovýchodná časť obce)	= 25,00 kVA
Občianska vybavenosť. S _{vybav.}	= 198,00 kVA

$$S_{\text{celk.}} = S_{\text{byt.}} + S_{\text{vybav.}} = 449,740 \text{ kVA}$$

Požadovaný celkový príkon: $S_{\text{celk}} = 449,740 \text{ kVA}$

Pre navrhované rozšírenie lokalít výstavby rodinných domov a prepočítanú spotrebu pre občiansku vybavenosť navrhujem jestvujúcu transformačnú stanicu nahradiť novou do výkonu 400 kVA a novú trafostanicu o výkone 250 kVA. Jestvujúci vzdušný vývod do obce zrekonštruovať na prierez 70 mm². Navrhované vzdušné vývody budú závesnými izolovanými káblami NFA2X.

Nové transformačné stanice navrhujeme kioskové, NN vývody kábelové v zemi.

Tabuľka distribučných trafostaníc

Obec	Označenie TS	Umiestnenie TS	Jestvujúci výkon traťa	Navrhov. výkon traťa	Vlastník	Poznámka
Inovce	TS 1/413	Stožiarová PTS	160 kVA	250 kVA	V	
	TS 2/414	Stožiarová PTS	160 kVA	250 kVA	V	
R. Hrabovec	TS 1/415	Stožiarová PTS	250 kVA	400 kVA	V	
		Stožiarová PTS		250 kVA	V	nová
	TS 2/713	bet. stĺp. typ C/2	250 kVA		C	

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie (VO) v obciach je umiestnené ako súčasť nn siete. Rozvod VO je realizovaný vodičom AlFe, upevneným na spodnej strane konzol NN siete. V rámci cca 50 % sú svietidlá reparované a nahradené novými svietidlami s použitím šetriacich žiaroviek 35 W. Poškodené svietidlá je potrebné nahradiť.

Nové komunikácie budú osvetľované sústavou vonkajšieho osvetlenia, napojeného zo samostatných rozvádzačov RVO pri distribučných TS, prepojených s regulačným systémom obce. Stožiarové svietidlá budú osadené energeticky úspornými výbojkami.

Pri navrhovanom riešení v nových lokalitách, kde bude vedenie NN uložené v zemi, bude vonkajšie osvetlenie ulíc prevedené osvetľovacími telesami inštalovanými na sadových stožiaroch na okraji cesty resp. chodníka. Navrhované riešenie poskytuje zjednodušenie údržby a nemalou mierou prispeje aj k celkovému vzhľadu ulice.

Ochranné pásma

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma.

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného vedenia od 1 kV do 35 kV je v zmysle zákona č. 656 / 2004 Zb. o energetike 10 m od krajného vodiča na každú stranu vedenia.

Vonkajšie vzdušné vedenie NN sa nechráni ochrannými pásmami.

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného vedenia je 1 m pri napätí do 110 kV na každú stranu vedenia.

Pre elektrické stanice vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 100 kV je ochranné pásmo vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice.

Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej alebo distribučnej sústavy.

11.2.6 Telekomunikačné zariadenia

Telekomunikačne sú obce súčasťou Regionálneho technického centra Východ.

Telefónni účastníci obce Inovce sú pripojení na telefónnu ústredňu v obci Beňatina po prípojnom kábli. Kábel vedie pozdĺž cesty III/5662 od kultúrneho domu v obci Beňatina až k objektu školy v prírode v obci Inovce.

Telefónni účastníci obce Ruský Hrabovec sú pripojení na telefónnu ústredňu priamo v obci Ruský Hrabovec v objekte pošty resp. v objekte obecného radu, kde je digitálna technológia. Prípojný kábel vedie od obce Podhorod pozdĺž cesty II/566. V trase je uložený MTS + HDP 1 DK – predpríprava na optiku.

Návrh

V navrhovanom období bude podľa potreby - v závislosti na záujme zákazníkov dobudovávaná hlavne miestnej telefónnej siete v obciach tak, aby spĺňala kvalitatívne parametre pre poskytovanie už spomínaných širokopásmových služieb.

Závesné káble rozvodov majú značné previsy, pôsobia rušivo a neesteticky na celkový vzhľad obce, preto bude miestna telefónna sieť k jednotlivým účastníkom telekomunikačnej siete riešená zemnými úložnými káblami.

Potrebné telefónne prípojky pre navrhovanú bytovú výstavbu budú zabezpečené podľa jednotlivých

požiadaviek užívateľov na telefónne prípojky a požadované telekomunikačné služby v rámci inštalovaných rezerv jednotlivých RSU.

Rozvoj služieb bude zabezpečovaný prostredníctvom organizácie Slovak Telecom a.s. v súlade so zámermi telekomunikačného projektu.

11.2.7 Mobilní operátori

Mobilnú telekomunikačnú sieť na území obcí zabezpečuje spoločnosť Orange Slovensko, a.s. a T-mobil Slovensko, a.s. Tieto spoločnosti nemajú svoje zariadenie priamo v kat. území riešených obcí. V k.ú obcí sa nenachádzajú podzemné telekomunikačné siete spoločnosti Orange Slovensko a.s.

11.2.8 Televízne a rozhlasové vysielanie

Príjem televízneho a rozhlasového signálu je z televízneho vykryvača, ktorý je umiestnený v k.ú. obce Ruský Hrabovec vo východnej časti k.ú..

V súčasnej dobe je príjem rozhlasového a televízneho signálu zabezpečený prostredníctvom individuálnych antén.

Perspektívne navrhujeme vybudovať kábelovú televíziu výstavbou spoločnej antény na objekte obecného úradu so spoločným kábelovým rozvodom pre príjem dostupných TV signálov prenášaných družicami a programu CABLE PLUS. Uvedené rozvody je možné, pri dodržaní platných noriem viesť v spoločných kábelových trasách s rozvodom telefónu.

11.2.9 Miestny rozhlas:

Rozvod miestneho rozhlasu v obciach je prevedený na oceľových stožiaroch, ústredňa rozhlasu je situovaná v budove obecného úradu.

Pre nasledujúce roky navrhujeme inštalovať reproduktory miestneho rozhlasu na stožiare vzdušného NN vedenia (po dohode s VSE) a prenos zvuku realizovať bezdrôtovým spôsobom.

11.3 ZÁSBOVANIE TEPLOM, PLYNOM

11.3.1 Zásobovanie plynom

Súčasný stav

Riešené územie obcí Inovce a Ruský Hrabovec nie sú plynofikované ani sa na území obcí nenachádzajú žiadne plynárenské zariadenia. V obci Ruský Hrabovec je spracovaná „Plynofikačná štúdia Podhorod' a okolie – Ubl'anská dolina“ (STP a.s. Michalovce, r. 1993).

Obyvatelia obcí sú v súčasnosti odberateľmi propan-butánu, ktorý využívajú prevažne na varenie.

Návrh

V obciach Inovce a Ruský Hrabovec je podľa spracovanej „Plynofikačnej štúdie Podhorod' a okolie – Ubl'anská dolina“ podľa ktorej je možné uvažovať výhľadovo s plynofikáciou riešených obcí za podmienok:

- Zdroj plynu uvažovať z VTL plynovodu D100, PN 4,0 nachádzajúci sa v obci Choňkovce.
- Regulačnú stanicu plynu lokalizovať v obci Podhorod'
- Od regulačnej stanice je vedená trasa STL plynovodu v smere k obci Ruský Hrabovec, Dúbrava, Ubl'a, Klenov, Kalná Roztoka. Na túto trasu STL plynovodu sú navrhované vetvy do jednotlivých obcí

– Beňatina, Inovce

11.3.2 Zásobovanie teplom

Teplu vykurovanie, na varenie a prípravu teplej úžitkovej vody sa získava niekoľkými spôsobmi:

- individuálne v rodinných domoch z kotlov na tuhé palivo a v niektorých starých domoch ešte z pecí a šporákov na drevo a uhlie
- objekty občianskeho vybavenia z kotlov ústredného vykurovania na tuhé palivo

Z celkovej spotreby pripadá na obyvateľstvom obci Inovce 6500 GJ a v obci Ruský Hrabovec 11700GJ, čo v priemere na 1 domácnosť činí 40 GJ. Je to veľmi nízky podiel v porovnaní s urbanistickým ukazovateľom 100 - 120 GJ na rodinný dom, ak má byť dosiahnutá optimálna pohoda v bývaní. Nízka spotreba tepla svedčí o úspornom vykurovaní.

Návrh

Zásobovanie teplom v obci Inovce a Ruský Hrabovec navrhujeme do roku 2020 zabezpečiť na báze ekologických zdrojov (elektrika, tepelné čerpadlá, kolektory).

11.3.2.1 Predpokladaná ročná spotreba tepla – obec Inovce

Rodinné domy – súčasný stav

Počet RD: 65
Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 100 GJ/rok
Ročná spotreba tepla pre všetky RD: 65 x 100 GJ/rok = 6500 GJ/rok

Rodinné domy – navrhovaná výstavba do roku 2025

I. etapa

Počet RD: 32
Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 40 GJ/rok
Ročná spotreba tepla pre všetky RD: 32 x 40 GJ/rok = 1280 GJ/rok

II. etapa

Počet RD: 6
Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 40 GJ/rok
Ročná spotreba tepla pre všetky RD: 6 x 40 GJ/rok = 240 GJ/rok

Rodinné domy: súčasný stav + navrhovaná výstavba do roku 2025

I. etapa (predpokladaná výstavba 32 RD do r. 2025): 6500 + 1280 = 7780 GJ/rok

II. etapa (predpokladaná výstavba 6 RD do r. 2025): 6500 + 240 = 6740 GJ/rok

Občianska vybavenosť– navrhovaná výstavba

Pre objekty občianskej vybavenosti možno zobrať priemernú hodnotu **100 kWh / m²** a rok podlahovej vykurovanej plochy objektu. V tejto hodnote je zahrnutá potreba tepla na ÚK aj TÚV.

Pozn.: 100 kWh / m² a rok = 0,36 GJ / m² a rok

11.3.2.2 Predpokladaná ročná spotreba tepla – obec Ruský Hrabovec

Rodinné domy – súčasný stav

Počet RD: 117

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 100 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD: 117 x 100 GJ/rok = 11700 GJ/rok

Rodinné domy – navrhovaná výstavba do roku 2025

I. etapa

Počet RD: 39

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 40 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD: 39 x 40 GJ/rok = 1560 GJ/rok

II. etapa

Počet RD: 11

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 40 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD: 11 x 40 GJ/rok = 440 GJ/rok

Rodinné domy: súčasný stav + navrhovaná výstavba do roku 2025

I. etapa (predpokladaná výstavba 39 RD do r. 2025): 11700 + 1560 = 13260 GJ/rok

II. etapa (predpokladaná výstavba 11 RD do r. 2025): 11700 + 440 = 12140 GJ/rok

Občianska vybavenosť– navrhovaná výstavba

Pre objekty občianskej vybavenosti možno zobrať priemernú hodnotu **100 kWh / m²** a rok podlahovej vykurovanej plochy objektu. V tejto hodnote je zahrnutá potreba tepla na ÚK aj TÚV.

Pozn.: 100 kWh / m² a rok = 0,36 GJ / m² a rok

11.4 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

11.4.1 Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia

11.4.1.1 Veľké zdroje znečistenia:

Kvalita ovzdušia v okrese Sobrance nie je ovplyvňovaná z hľadiska širších vzťahov činnosťou veľkých priemyselných zdrojov.

11.4.1.2 Stredné zdroje znečistenia (stacionárne zdroje):

Stav ovzdušia v obciach Inovce a Ruský Hrabovec je ovplyvnený strednými a malými zdrojmi emisií umiestnenými na území obcí, automobilovou dopravou ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov, predovšetkým vplyvom prevládajúcich severovýchodných vetrov.

Najbližšia oblasť, kde sa monitoruje znečistenie ovzdušia je mimo okresu Sobrance, v meste Strážske.

V súčasnosti sú na Slovensku rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia tieto faktory, ktoré platia aj pre obec:

1. Výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel).
2. Resuspencia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel). Do tejto skupiny patrí aj zimné zaprášenie ciest.
3. Suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi).
4. Minerálny prach zo stavenísk.
5. Veterná erózia z neupravených obecných priestorov a skládok sypkých materiálov.
6. Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív u lokálneho vykurovania. Očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať.

Realizáciou nových zdrojov a úpravou, rekonštrukciou a zmenou vykurovacích médií za ušľachtilé palivá u existujúcich zdrojov tak, aby zodpovedali požiadavkám uvedených legislatívnych noriem sa naplnia ciele podľa medzinárodných záväzkov:

- zníženie prekračovania kritických záťaží a depozícií síry a oxidov dusíka,
- zníženie emisií oxidov síry, oxidov dusíka, prchavých organických látok, ťažkých kovov a perzistentných látok,
- zníženie emisií znečisťujúcich látok z malých zdrojov a dopravy, spôsobujúcich lokálne znečistenie ovzdušia,
- ochrana ozónovej vrstvy Zeme – príspevok Slovenskej republiky.

11.4.1.3 Kvalita ovzdušia – imisná situácia na území obcí

V obciach ani v okresnom meste Sobrance sa nemonitoruje kvalita ovzdušia. Nie je tu inštalovaná žiadna automatická stanica merania množstva imisii.

11.4.2 Vodné toky a nádrže, čistota vody, podzemné a povrchové vody

Základným právnym dokumentom ochrany podzemných a povrchových vôd je zákon č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

11.4.2.1 Zdroje znečistenia vôd

Súčasný stav

Problematika zdrojov znečistenia je kľúčovou záležitosťou ochrany vôd. Zdroje znečistenia, ktoré negatívne

ovplyvňujú akosť vôd delíme podľa ich charakteru a pôsobenia v zásade na dve kategórie:

- bodové zdroje znečistenia, majú sústredené vypúšťanie odpadových vôd do recipientov (verejné kanalizácie). Pri týchto zdrojoch znečistenia je možná identifikácia pôvodcu, určenie jeho základných charakteristík ako režim vypúšťania, množstvo a akosť vypúšťaných vôd v časových reláciách atď.

Údaje o bodových zdrojoch znečistenia nemajú trvalú platnosť. Na množstvách odpadových vôd a ich znečistení sa prejavujú spoločensko-hospodárske zmeny a klimatické pomery. Väčšinou ide o zníženie množstva produkovaného a vypúšťaného znečistenia obmedzením výroby, zvýšením ceny vody, zmenou technológie vo výrobe atď.

- plošné zdroje znečistenia, podľa ich pôvodu pôsobia trvalo, alebo občas a ich veľkosť a vplyv na akosť vôd je podmienená radom spolupôsobiacich faktorov. Zdrojmi plošného znečistenia sú predovšetkým: poľnohospodárstvo, skládky a splachy zo spevnených plôch, splachy z komunikácií, znečistené zrážkové vody, znečistené závlahové vody. Okrem týchto zdrojov plošného znečistenia sa na kontaminácii vôd významnou mierou podieľajú i tzv. difúzne priestorové rozptýlené bodové zdroje znečistenia, ktoré nie sú zahrnuté medzi evidované zdroje znečistenia.

Na rozdiel od pomerne ľahko identifikovateľných, lokalizovateľných a merateľných bodových zdrojov znečistenia priemyselnej a komunálnej povahy sú plošné a difúzne zdroje znečistenia menej adresné, evidenčne náročnejšie a problematicky merateľné. Ich sumárny účinok je dosiaľ iba odhadovaný.

Návrh

V ÚPN navrhované opatrenia súvisia s ochranou vôd a užívaním vôd v zmysle zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon).

Eliminácia plošných zdrojov znečistenia si vyžaduje právne a ekologické myslenie ľudí pri nakladaní s vodami.

11.4.2.2 Podzemné vody

Do posudzovaného územia zasahuje hydrogeologický rajón VNP 100 Neovulkanity Vihorlatských vrchov. Rajón je budovaný vulkanickými horninami prevažne andezitmi rôzneho petrografického typu, ktoré sa striedajú s vulkanoklastickými horninami. Charakter a stupeň zvodnenia hornín je premenlivý a závisí od priepustnosti hornín a od možnosti infiltrácie zrážkových vôd. Vulkanoklastické horniny sú málo priepustné a zvodnené. Časť rajónu v rámci posudzovaného územia je hydrogeologicky málo významná s využiteľným množstvom podzemných vôd 0,50-0,99 l.s-1.km-2.

Hydrogeologické rajóny (HGR) v posudzovanom území(Zdroj: SHMÚ Bratislava, 2002)

HGR	Názov HGR	Plocha (km ²)	Využiteľné množstvo Podzemných vôd (l.s-1)	Odber (l.s-1)		Bilančný stav
				2001	2002	
VNP 100	Neovulkanity Vihorlatských vrchov	535,7	450,0	127,17	139,86	uspokojivý

11.4.2.3 Povrchové vody, vodné toky

Obec Inovce

Vodné toky potok Inovce, Hrabinský potok, potok Ráztočky sú v správe Lesy SR, š.p., odd. závod Sobrance.

Obec Ruský Hrabovec

V k.ú. obce preteká tok Stežná s prítokmi. Tento tok je v správe SVP, š.p. PBaH Košice. Organizácia spravuje po rkm 5,1 (t.j. cca 350 m pod dolným okrajom intravilánu obce). V uvedenom úseku sa jedná o neupravený vodný tok. Ostatná časť toku Stežná a prítokov je v správe Lesy SR, š.p., odd. závod Sobrance.

Návrh

V rámci protipovodňových úprav sa na Inoveckom potoku v kat. území obce Inovce navrhuje regulácia potoka. Regulácia potoka je navrhovaná podľa projektovej dokumentácie, ktorá bola spracovaná v r. 2006. V dokumentácii sa navrhuje realizácia oporného múru a brehových opatrení (odstránenie vzrastlej a kríkovej zelene). Oporný múr sa navrhuje z drôtenkokamennej konštrukcie. Trasa upraveného koryta je navrhovaná po celej dĺžke v trase pôvodného koryta.

Ochranné pásmo

Pre potreby údržby tokov ponechať pozdĺž oboch brehov resp. vzdušnej päty hrádze kanála voľný nezastavaný priestor šírky 5,0 m.

11.4.3 Pôda – ochrana pôdneho fondu

Vlastné svahové polohy Vihorlatu pokrývajú kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín. Prevládajúcim pôdnym druhom sú pôdy hlinité a piesčito-hlinité. Vývoj pôd, okrem iných činiteľov, závisí najmä od pôdotvorného substrátu, expozície svahu, jeho sklonu, klímy, vodného režimu, atď. Vzhľadom na svoj potenciál (typologicko-produkčné kategórie) ide v rámci záujmového územia celkovo o stredne až menej produkčné pôdy, čo sa prejavuje aj v ich reálnom využívaní: na alúviu potokov a na málo sklonitom predhorí Vihorlatu zväčša ako orné pôdy, smerom k lesným komplexom pohoria sa zvyšuje zastúpenie trvalých trávnych porastov

V záujmovom katastrálnom území obce Inovce a Ruský Hrabovec sú zastúpené hnedé lesné pôdy, občasne rankre. Hnedá lesná pôda má prívlastok od hnedej farby horizontu (B), produktu hnednutia, čo je súčasne najtypickejší znak týchto pôd. Vyvinutá je na rozličných pevných i sypkých horninách a rôznych geomorfologických tvaroch. Vyznačuje sa silným zvetrávaním primárnych silikátov a tvorbou ílových minerálov. Zrnitostne a minerálnym zložením závisí od materskej horniny. Biotická aktivita je slabá až silná a značne ovplyvňuje morfológiu predovšetkým horizontu A.

Rankrová pôda v riešenom území tvorí subtyp rankrová pôda andosolová. Tento subtyp má vysokú akumuláciu humusu v celom profile. Vyvinul sa na andezitových aglomerátových tufoch. Má vysoký obsah skeletu, je štruktúrny, kyprý, prevzdušnený a priepustný.

Stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu

Podľa VÚPOP (Správa o stave životného prostredia SR v roku 2002) sa v riešenom území obcí Inovce a Ruský Hrabovec nachádzajú z hľadiska citlivosti a odolnosti poľnohospodárskych pôd voči kontaminácii prevažne pomerne odolné pôdy, v menšej miere je tu výskyt málo odolných citlivých pôd.

Odlišnosť fyzikálno-mechanických vlastností a polohy na svahu (sklonitosť) jednotlivých pôdných predstaviteľov sa odráža v ich ohrozenosti vodnou eróziou a v náchylnosti na kontamináciu. Náchylnosť pôd na mechanickú (fyzikálnu) degradáciu súvisí jednak s vlastnosťami pôd (zrornosť, obsah humusu, pôdna reakcia, atď.) a zároveň so spôsobom a intenzitou ich využívania (zhuťňovanie podorničia ťažkou mechanizáciou, pokles humusu najmä v ornici vplyvom dlhodobého uprednostňovania priemyselných hnojív pred organickými, zvýšená plošná erózia). V severnej časti riešeného územia (Atlas krajiny SR, 2002) sa nachádzajú prevažne stredne až

slabo odolné pôdy proti kompakcii, v južnej časti ide o pôdy silne odolné proti kompakcii. Náchylnosť na vodnú eróziu determinuje sklonová expozícia a charakter vegetačného pokryvu (najmä prítomnosť súvislého lesného porastu). Podľa Atlasu krajiny SR sú vrcholové a svahové zalesnené polohy odolné voči vodnej erózii, poľnohospodársky obrábaná orná pôda na pahorkatine v predpolí Vihorlatu má strednú až stredne slabú odolnosť voči vodnej erózii.

Chemická degradácia pôd súvisí najmä so zmenou chemizmu pôd pod vplyvom priemyselných exhalátov alebo predstavuje trvalý slabý acidifikačný trend u pôd na kyslejších pôdotvorných substrátoch. Stav pôd sa vyhodnocuje v pravidelných päťročných cykloch Výskumným ústavom pôdoznanectva a ochrany pôdy (VÚPOP).

Seizmicita územia

Záujmové územie je porušené početnými zlomovými systémami. Geologicko-tektonická stavba a prejavy neotektonických /v období sarmat – kvartér/ pohybov v území majú veľký vplyv na seizmicitu územia. Za potenciálne seizmický aktívne zlomy možno považovať Vihorlatský zlom. Na tento zlom je možné viazať aj ohnisko zemetrasení, ktoré boli lokalizované v nedávnej minulosti v tomto regióne. Hĺbka ohnísk zemetrasení je 3-13 km, magnitúda 5,01 – 5,7. Podľa pril. A/2 STN 73 0036 riešené územie, ktoré sa nachádza severne od seizmickej línie Vranov – Michalovce – Vyšné Nemecké, leží v oblasti s maximálnou seizmicitou do 6 st. stupnice MSK64.

Zastúpenie pôdno-ekologických jednotiek (PEJ):

Kat. územie	PEJ 7. miest. kód
Inovce	0866412, 0863442, 0878462, 0878562, 0883782, 0883682, 0883882, 0883982, 0983982, 0978562, 0983782, 0979562, 0983882
Ruský Hrabovec	0669412, 0768412, 0772213, 0772413, 0786412, 0714062, 0669412, 0772513, 0778262, 0778462, 0783882, 0783772, 0783682, 0783782, 0783883, 0783873, 0783773, 0783672, 0783673

11.4.4 Biota

Ochrana bioty ako zložky životného prostredia je riešená vo vzťahu k charakteru a jej významu. V riešenom území sa vyskytuje lesná stromová a bylinná vegetácia, nelesná stromová a krovinná vegetácie, trávo-bylinná vegetácia, vegetácia záhrad tvoriaca súčasť stavebných pozemkov a vegetácia mestského prostredia. Odporúčané opatrenia na ochranu sú zamerané na :

- dôsledné dodržiavanie podmienok ochrany lesnej vegetácie v zmysle zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov,
- ochranu stromovej a krovinnej vegetácie brehových porastov vodných tokov,
- výber druhov tráv pri zmene kultúry z ornej pôdy na trvalý trávny porast zodpovedajúci daným pôdnym podmienkam a klimaxovej jednotke,
- postupnú premenu produkčných záhrad na záhrady oddychu a relaxu, pri sadovníckych úpravách verejných priestranstiev, obytných území a území vybavenosti maximálne využívať miestne druhy a obmedziť introdukované druhy,
- pravidelné a mechanické odstraňovanie buriny a ničenie invázných druhov drevín,
- výber druhov drevín pri výsadbe krajinskej vegetácie zodpovedajúci pôdnym a klimatickým podmienkam,
- ochranu vodných tokov v zmysle vodného zákona č. 364/2004 Z.z. ako prirodzeného ekosystému v krajine,
- odstránenie nežiadúcich skládok rôzneho odpadu z území špecifikovaných ako ekologicky významný krajinný prvok a zabránenie vytvárania nelegálnych skládok odpadu na celom riešenom území.

11.4.5 Návrh zásad a opatrení na nakladanie s odpadmi

Použité údaje:

Program odpadového hospodárstva obcí Inovce a Ruský Hrabovec do roku 2005

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na zákone č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi zodpovednosť za porušenie povinnosti na úseku odpadového hospodárstva a zriadenie recyklačného fondu.

11.4.5.1 Separovaný zber odpadov

Zhodnocovanie odpadov je podmienené účinným separovaným zberom, systémom zberu a zberných miest so zabezpečením dotriedňovania odpadov a zložiek komunálnych odpadov. Umiestnenie nových zariadení sa bude riadiť princípom blízkosti a sebestačnosti vo väzbe na ekonomickú efektívnosť.

Zvoz komunálneho odpadu z územia obce Inovce zabezpečuje spoločnosť Fura s.r.o. Rozhanovce. Na území obce Ruský Hrabovec zabezpečuje A.S.A. Košice. Vývoz je KO je na skládku na nie nebezpečný odpad v obci Husák.

V obciach sa s realizáciou separovaného zberu začalo v roku 2005. V obciach doposiaľ nie je vyriešené spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu (ide o odpad zo záhrad, parkov, cintorínov a z ďalšej zelene nachádzajúcej sa na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ktorý je súčasťou komunálneho odpadu).

Návrh

V rámci obcí Inovce sa neuvažuje so zriadením obecnej kompostárne. V obci je zavedený systém domácich kompostární na materiálové zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov. Pre drvenie rozložiteľného odpadu slúži obecná drvička.

V obci Ruský Hrabovec navrhujeme zrealizovať v súlade s legislatívou kompostáreň na materiálové zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov. Navrhovaná plocha je pri obecnej úrade.

V oboch obciach je potrebné vybudovať, resp. prevádzkovať v súlade s legislatívou existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov, napr. odpadov z dreva vo výrobní sfére.

12 VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

12.1.1 Ťažba nerastných surovín

Prieskumné územie

Riešené územie nespadá do prieskumného územia „Východoslovenská Nižina, výhradný nerast ropa a horľavý zemný plyn“.

12.1.2 Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory

V riešenom území sa nenachádzajú.

13 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

Územím, ktoré si vyžaduje zvýšenú ochranu je pohorie Vihorlatu, ktoré v období pred pár storočiami pokrývali prírodné lesy (pralesy), v nich spoločenstvá rastlín a živočíchov boli dlhým vývojom prispôbené spoločnému životu v určitých podmienkach prostredia, ktoré sa navzájom ovplyvňovali a tvorili s prostredím neoddeliteľný celok.

Lesné porasty tvoria veľkú časť k.ú. Inovce (zaberajú 592,2512 ha) a Ruský Hrabovec (zaberajú 944,4163 ha). Porasty spadajú do LHC Sobrance, Urbariát Inovce, Správa lesov Porúbka. Ide prevažne o druhovú skladbu v zastúpení buk, dub, hrab, miestami javor, borovica, v brehových porastoch potokov najmä jelša, vrby a miestami lieska. Plnia najmä pôdoochrannú funkciu.

14 NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASTI RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Pre stanovenie podrobnejších zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov, umiestnenia stavieb na pozemkoch a zastavovacích podmienok jednotlivých stavebných pozemkov navrhuje sa zabezpečiť vypracovanie územného plánu zóny, resp. územnoplánovacích podkladov a inej dokumentácie pre tieto časti riešeného územia:

Obec Inovce
1. Lokalita – Pri cintoríne: plocha určená na bývanie
2. Lokalita – Pri cintoríne: Dom smútku
3. Lokalita – Pri futbalovom ihrisku: plocha určená pre športovo oddychovú plochu
6. Lokalita – Škole prírody: - plocha určená pre občiansku vybavenosť – rozšírenie areálu
Obec Ruský Hrabovec
1. Lokalita – Pri cintoríne I: plocha určená na bývanie, technická vybavenosť
2. Lokalita – Pri cintoríne II: plocha určená pre občiansku vybavenosť - Dom smútku
3. Lokalita – Pri cintoríne III.: - určená pre služby – ubytovanie, stravovanie, parkovacie plochy
5. Lokalita – Pri futbalovom ihrisku: plocha určená pre obč. vybavenosť – tribúna, šatne, hyg. zariadenie, športové plochy, parkovacie plochy,

Navrhnutá podrobnejšia dokumentácia bude vypracovaná v poradí podľa lokalizácie rozvojových zámerov obcí. Pre dosiahnutie požadovanej presnosti výstupov z vyššie uvedenej dokumentácie je potrebné zabezpečiť aktuálny geometrický plán, zameranie inžinierskych sietí a výškopis územia obytných súborov v príslušnej mierke.

15 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Návrh územného plánu obsahuje urbanistickú koncepciu, ktorá označuje spoločnú myšlienku a zámer ako usporiadať dedinu a stavať v nej tak, aby to nebolo len účelné ale aj pekné. Urbanistická koncepcia určila jednotný zámer zástavby, vymedzila ťažiská či centrum obce. Urbanistická koncepcia nemá na mysli len individuálne záujmy stavebníkov domov, ale sa zamerala na spoločné vybavenie obce.

Územný plán má pripravenú koncepciu spoločensko-kultúrneho významu, určuje kde, čo a ako stavať s predvídavosťou potrieb budúcnosti. Nebudú to len nové stavebné pozemky pre rodinné domy, budú to hlavne pozemky pre stavby zabezpečujúce novú prosperitu a spoločenský život obce. Návrh ÚPN O vymedzil územie

s týmto poslaním, očakáva od občanov pochopenie pre stavby verejného záujmu.

Urbanistická koncepcia nastolila nový územný rozvoj sídelného útvaru. V návrhu sa uvažuje s rozšírením funkcií riešeného územia, hlavne vidieckej turistiky.

Návrh ÚPNO výrazne stavia územný rozvoj obcí na ochrane a využití potenciálu krajiny. Ekostabilizačný systém je pilierom budúcnosti obce.

Enviromentálne hodnotenie

Územný plán akceptuje limity a obmedzenia vyplývajúce z ochrany prírody. Návrh ÚPN O citlivo rieši ďalší rozvoj obcí s minimálnym zásahom do prírodného prostredia. Pre lepšie životné prostredie obcí navrhujeme výstavbu kanalizácie s čistiarnou odpadových vôd v každej obci.

Ekonomické hodnotenie

Návrh sa sústreďuje na zvýšenie poskytovania služieb v oblasti cestovného ruchu. V ÚPN sa navrhujú podmienky na oživenie ekonomicky v tejto oblasti. Pre vytvorenie pracovných príležitostí sú navrhované nové plochy občianskej vybavenosti – služby, ubytovanie, stravovanie.

Sociálne dôsledky

Oživenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu, rozvoj obce vzniknú nové pracovné príležitosti, čo bude mať pozitívne sociálne dôsledky pre obyvateľov.

Územno - technické dôsledky

ÚPN Obcí hodnotí a rieši rozvoj technickej vybavenosti celej obce vrátane rekreačných lokalít. Navrhuje spôsob zásobovania vodou, elektrickou energiou, odkanalizovanie a odvedenie splaškovej kanalizácie do ČOV. Dopravnú situáciu navrhujeme riešiť cestným prepojením z obce Inovce do obce Ruský Hrabovec. Úpravou šírkových pomerov miestnych komunikácií a dobudovaním chodníkov a zastavovacích pruhov SAD a parkovísk pri zariadeniach občianskej vybavenosti.

Vypracoval: Ing. Arch. Bošková Marianna, ArchAteliér, Kpt. Nálepku 20 v Michalovciach.